Petru Popescu

URME ÎN TIMP

CORINT JUNIOR

PETRU POPESCU

URME ÎN TIMP

CORINT JUNIOR

Fratelui meu geamăn, Pavel, care a murit la numai treisprezece ani, în România comunistă.
Am fost odată împreună la vânătoare de lei.

PARTEA I

REZERVAŢIA RUAHA, TANZANIA

CAPITOLUL ÎNTÂI

Jack Conran stătea întins în pat, străduindu-se să adoarmă, dar tocmai când să aţipească, sări brusc în capul oaselor. Nişte prădători vânau chiar sub ferestrele dormitorului comun al centrului de cercetări.

Băiatul de treisprezece ani ascultă şi îşi simţi inima luându-i-o la goană în clipa în care auzi mugind o turmă de bivoli încolţiţi. Atacatorii mârâiau şi răgeau. Leii îşi doborâră prada: un bivol, al cărui zbieret răsună puternic şi speriat. Mârâiturile şi răgetele părură că năvălesc toate deodată asupra mugetului, de parcă sunetele însele erau prădător şi pradă.

Dormitorul cercetătorilor era o clădire veche, cu paturi de campanie aliniate lângă un perete cu ferestre. Paturile aveau plase de ţânţari, aparent o măsură exagerată de protecţie de vreme ce ferestrele aveau şi ele plase. În patul de lângă el se afla tatăl lui, care tocmai deschise ochii.

— Hei, şopti Alan Conran.

Mugetul de afară se prefăcu într-un geamăt de agonie, în vreme ce atacul leilor deveni mai zgomotos. Jack privi în jur. Putea vedea celelalte paturi, în care dormeau buştean colegii tatălui său.

— Ai să te obişnuieşti să dormi şi cu zgomotul ăsta, îl linişti tatăl său.

— Sună de parc-ar fi chiar sub ferestre, murmură Jack.

Nu voia să pară speriat.

— E la câţiva kilometri depărtare, îi şopti tatăl. Noaptea suflă un vânt dinspre un crater enorm din savană – Cazanul Vrăjitoarei. E uimitor cum poartă sunetele. Nu-ţi face griji – leii nu vânează atât de aproape de centru. Nu-s proşti. Culcă-te la loc.

— Ar putea fi ăştia leii pe care i-aţi marcat deja? întrebă Jack.

— Nu, zona de supraveghere e mult mai aproape de marginea Cazanului. Leii de acolo sunt izolaţi – n-au văzut niciodată vreun vânător sau, mai rău, turişti filmându-i din avioane. Acum culcă-te şi închide ochii, bine?

— Mda, murmură Jack.

Îl urmări pe tatăl lui aşezându-se mai bine în pat, cu faţa luminată de razele lunii ce pătrundeau prin fereastra cu plasă. Cu trei ani în urmă, mama şi tatăl lui Jack divorţaseră. Acum Jack locuia cu mama, în California, în vreme ce tatăl, profesor

universitar şi om de ştiinţă specializat în evoluţia omului, îşi petrecea mare parte din timp făcând cercetări în Africa.

Vântul bătea în rafale, iar Jack încă mai putea auzi mârâiturile sălbatice din depărtare.

— Ce se mai întâmplă acum? întrebă Jack.

— Leoaicele se luptă ca să vadă care o să ia partea cea mai bună din pradă, zise tatăl său. Leoaicele tinere.

— De unde ştii?

— Cele mai bătrâne ştiu deja în ce ordine mănâncă. Nu se mai ceartă, mănâncă şi atât.

După alte câteva minute, Jack şopti:

— Nu mai pot să dorm.

— Fă-o şi nu te mai gândi, îi zise tatăl lui. Dacă vrei să ajungi vreodată cercetător sau explorator, trebuie să fii în stare să-i porunceşti corpului ce să facă. Spune-ţi *Trebuie să dorm* şi o să aţipeşti cât ai clipi.

— OK, răspunse Jack. O să încerc.

Tatăl său se întoarse cu spatele şi se cufundă iarăşi în somn. Jack îşi trase cearşaful până la umeri, închise ochii şi încercă să-şi impună să doarmă. Degeaba.

Amintirile de peste zi, amestecate cu emoţia şi nerăbdarea pentru ceea ce urmau să facă dimineaţă, îi ţineau mintea în priză. Ajunseseră la centru pe înserat, într-un camion acoperit de noroi, care-l zgâlţâise pe Jack toată ziua. Îmbrăcat cu sahariana nouă-nouţă, pantalonii de campanie şi ghetele pe care i le cumpărase mama, Jack stătuse între tatăl lui şi un coleg cercetător, care condusese camionul cu viteză maximă de-a lungul unui drum noroios, până când o luase prin iarba înaltă, pe nişte urme de maşină. Jack abia zărea urmele, dar şoferul, versat, se ţinuse de ele fără greş. Era un tânăr din Tanzania, cu păr lung şi drept, purtând pantaloni de campanie, ghete şi o haină de piele imprimată cu nume de trupe rock: Rolling Stones, Grateful Dead, Police, Creedence Clearwater Revival. Arăta el însuşi ca un cântăreţ de rock, dar tatăl lui Jack i-l prezentase ca Bruce Gobukwe, zoolog şi pilot, colegul său de cercetare în proiectul cu leii.

— Câţi lei am marcat, Bruce?

— Douăzeci şi ceva, pe-acolo, îi răspunsese râzând Bruce Gobukwe.

Accentul lui părea britanic, iar zâmbetul vesel lăsa impresia că n-are nicio grijă pe lumea asta.

— Nu-ţi face probleme pentru camion, îi spusese el, chicotind, după o hurducătură care-l ameţise pe Jack. E rezistent ca piatra.

— Te simţi bine? îl bătuse tatăl său pe umăr. Eu am vomitat când am venit prima oară pe drumul ăsta.

— Super, răspunsese Jack printre dinţi, străduindu-se din răsputeri să nu ia în seamă revolta din stomacul lui.

— Fiul tău are nervi de oţel, Alan.

Deodată, Bruce le arătase:

— Uite – girafe!

Jack numărase cinci, în depărtare. Când au auzit camionul, girafele au luat-o la fugă, dar, pentru că paşii lor erau atât de mari, dădeau impresia că abia se mişcau. Văzându-le, lui Jack i se tăiase respiraţia.

Bruce pusese un CD şi cânta odată cu Stones. De o parte şi de alta a camionului se înălţau munţii albăstrii din partea de vest a Tanzaniei, în văile dintre ei întinzându-se savana, cu vegetaţia săracă. Jack îşi dăduse seama că de câteva ore bune nu mai văzuse vreo urmă de om – nici linii de înaltă tensiune, nici sate, nici alte camioane pe drum. Ici-colo, ceaţa gălbuie pulsa şi parcă arunca scântei deasupra ierbii din savană.

— Ard tufele, îi explicase Alan. Căldura de aici face ca uscăturile să ia foc.

„Sunt atât de departe de casă”, se gândise Jack, ameţit şi, în acelaşi timp, plin de entuziasm. Cu ambele mâini pe volan, Bruce urla refrenul piesei „Satisfaction” şi îi arunca ocheade lui Jack.

— Îl luăm şi pe el la marcat de lei? îl întrebase Bruce pe Alan.

Acesta îi răspunsese ceva lui Bruce în ceea ce nu putea fi decât swahili. Bruce continuase, tot în swahili.

— *Hatawa, hatawa.*

Dăduse din cap, de parcă încuviinţa ceva. Jack avea un dicţionar de swahili în rucsacul său marca Bergen, pe care-l răsfoise în timpul zborului peste ocean, dar nu pricepuse nimic din ce spusese tatăl lui.

— Despre ce tot vorbiţi?

— Despre cercetarea noastră. Scuze, ne-am obişnuit să amestecăm swahili în vorbirea noastră.

— Ce înseamnă *hatawa?*

— E numele de cod pentru proiectul de cercetare, zisese tatăl lui. Înseamnă „acţiune”. Dar nu numai acţiune. Poate însemna şi „treaptă” şi „înainte!” *Pika hatawa*! Înainte!

Pe când soarele se furişa în spatele unui munte, camionul acoperit cu noroi oprise în curtea din faţă a centrului de cercetare. Clădirile centrului erau mari şi construite ca bungalow-urile coloniale. Maşinile, cu portiere şi capace de roţi lipsă, erau parcate la întâmplare în curte. Locul puţea a animale, iz în care se amesteca şi fumul de prăjeală dintr-o bucătărie improvizată. Două femei tanzaniene adunau cearşafurile de pe o sârmă de rufe. Când Bruce a oprit motorul, Jack a putut auzi generatorul zumzăind domol.

— Hei, Alan, ţi-ai adus puştiul! strigase Frank Aoyama, care tocmai ieşea din cantină.

Frank era un profesor renumit şi şeful cercetătorilor centrului, iar pe Jack îl cunoştea de când se născuse.

— Doamne, cât ai crescut!

Frank îl îmbrăţişase strâns pe Jack. Una dintre urmările divorţului părinţilor lui Jack fusese aceea că nu-i mai vedea pe prietenii lui Alan. Când avea zece ani, Jack se putea lăuda că are cunoştinţe printre cercetători şi piloţi exploratori. Acum nu le mai arăta prietenilor decât fotografii trimise prin e-mail din Africa.

După alte câteva minute, o ceată de zoologi, antropologi şi asistenţi de laborator îl condusese pe Jack într-un tur al stabilimentului. Îi arătaseră laboratoarele, dormitorul, duşurile cu cabine deschise şi cuştile de animale. Exista şi o flotilă de avioane scorojite, monomotoare. Tatăl lui Jack îi explicase că avioanele fuseseră recondiţionate ca să fie cât mai rezistente la apă şi mai viabile cu putinţă. Cu fondurile limitate pe care le primea pentru proiecte, centrul de cercetări nu-şi putuse permite să cumpere avioane mai mari, aşa că tatăl lui şi colegii săi erau siliţi să se descurce numai cu ceea ce aveau deja.

Jack se uitase în jur şi înţelesese. Observase o tăbliţă, la fel de scorojită ca şi avioanele, pe care scria: CENTRUL INTERNAŢIONAL DE STUDII ASUPRA PRIMATELOR. Tatăl lui Jack îi condusese, pe el şi pe Bruce, la cantină, ca să mănânce.

— Miroase a friptură de antilopă, anunţase Alan, întorcându-

se către Jack. Mâine-dimineaţă, Frank o să-ţi arate cum se datează rocile cu carbon[1]. După-amiază, s-a oferit să te ducă la pescuit pe lacul Wasso. Ce părere ai?

Jack înlemnise.

— Nu asta ne-a fost înţelegerea.

— Înţelegerea… repetase tatăl lui, încercând să zâmbească.

— Înţelegerea a fost că o să-mi arăţi toate cercetările tale. Tu, personal, nu Frank. Jack se uita ţintă în ochii tatălui său. Te-am văzut cel mult două săptămâni în ultimii trei ani. Acum sunt aici şi tu ai de gând să mă dai deoparte?

— Aşa te poţi odihni o zi-două, până termin eu de însemnat leii, răspunsese Alan. I-am spus mamei tale că o să te iau încet. Nimic periculos. Am promis. Marcarea leilor e o cercetare de rutină pentru mine şi Bruce, dar, dacă află Judy că iei şi tu parte…

— Dar ea nu-i aici, l-a întrerupt Jack. Şi n-am zburat cincisprezece mii de kilometri ca să fiu lăsat deoparte.

După o pauză stânjenitoare, Jack se întorsese către Bruce.

— Câţi ani aveai când ai ieşit prima oară în savană, singur?

Bruce ridicase din umeri.

— Nouă. Dar eu am crescut aici, într-un sat la numai câţiva kilometri depărtare. Copiii n-aveau de ales, trebuia să meargă singuri în savană. Era singurul loc unde se găsea apă curată.

Jack se răsucise spre tatăl lui.

— Tu n-ai crescut aici. Apoi arătase către uşa deschisă a cantinei, la un grup de cercetători adunaţi afară. Nici ei n-au crescut aici.

— Bine, bine, cedase tatăl lui.

Toţi trei se aşezaseră la o masă de lemn, pe care erau puse farfurii de tablă şi tacâmuri în stilul celor din armată.

— Poţi să vii cu noi.

Jack încercase să nu rânjească.

— Dar va trebui să stabilim nişte reguli de bază, continuase tatăl lui, şi să stai pe lângă noi tot timpul. Bănuiesc că ţi-ar fi de folos să ştii de ce mergem până acolo, în primul rând. Leii sunt una dintre cele mai reuşite specii din zonă, vârful lanţului trofic.

---

[1] 1-Datarea cu carbon radioactiv foloseşte radioizotopul carbon-14 pentru a stabili vârsta unor mostre arheologice sau geologice (n. red.).

Sunt, de asemenea, animale socializate la un nivel superior. Teoria mea e că, atunci când primii oameni s-au mutat în savană, au preluat multe dintre strategiile de supravieţuire ale leilor.

— Interesant, zisese Jack, ascultându-l cu mare atenţie.

— Ca specie, leii sunt foarte diferiţi de noi, dar poate că oamenii primitivi au învăţat să mănânce carne curăţând leşurile în urma leilor care vânaseră. Şi poate că proteina din carne a fost crucială în evoluţie, ajutându-le creierele să se dezvolte.

Jack rămăsese cu privirea ţintă la tatăl lui, ca un ucenic zelos.

— Pare o teorie valabilă, remarcase el.

Bruce scotocise prin haină şi scosese un obiect butucănos, cu un buton pe o parte. Apăsase pe buton şi o lamă cu tăiş zimţat şi capăt încovoiat ieşise fulgerător din mâner. Pilotul îl aşezase pe masă.

— Un cuţit african, îi zisese el. Un dar de bun venit pentru tine, Jack. Dacă ţi-ai pus în cap să te căleşti, o să ai nevoie de un echipament pe măsură.

Jack luase cuţitul şi-l examinase îndeaproape.

— Mulţumesc.

Zâmbise şi îi strânsese mâna lui Bruce.

Mai târziu, în aceeaşi noapte, Jack se trezise la auzul zgomotului înfiorător al leilor ieşiţi la vânătoare. Cuţitul african era vârât în rucsacul lui, ineficient împotriva spaimei de ceea ce pândea, noaptea, dincolo de perimetrul centrului.

CAPITOLUL DOI

În zori, soarele ţâşni deasupra liniei orizontului şi lumina inundă dintr-odată lumea. Razele pătrundeau în sala duşurilor de tip cazarmă printre gratiile unei ferestre. În ciuda faptului că nu închisese ochii aproape toată noaptea, Jack se simţi surprinzător de vioi când părăsi dormitorul – plin de cercetătorii cufundaţi încă în somn – şi o luă către clădirea duşurilor. Privindu-se într-o oglindă zgâriată, îşi pieptănă părul umed cu degetele şi atunci observă un bilet lipit lângă oglindă: *Fii o primată socializată – lasă locul curat în urma ta!* Zâmbi. Când deschise uşa ca să iasă de la duşuri, se întâlni cu un grup de oameni înarmaţi cu prosoape, periuţe de dinţi şi ustensile de bărbierit.

— Cine se scoală de dimineaţă, hmm? îl salută unul dintre ei.

— Corect, răspunse Jack, îndreptându-se către cantină.

În dimineaţa asta, mirosul de mâncare era îmbietor— îi lăsa gura apă.

Mai devreme, în aceeaşi dimineaţă, Jack îşi pusese în rucsacul Bergen noul său cuţit, o cameră digitală, o sticlă de apă, două batoane energizante, dicţionarul swahili cu un carneţel şi un pix legate de el şi un mic reportofon. În cantină, puse rucsacul pe masă şi îşi trecu din nou în revistă proviziile. O femeie tanzaniană, într-o rochie înflorată, îl servi cu ouă şi clătite.

— Azi ieşi pentru prima oară în savană? îl întrebă ea, când îi

aşeză farfuria înainte.

Întinzând mâna după cuţit şi furculiţă, Jack încuviinţă.

— Mănâncă, îl sfătui ea. Te aşteaptă o zi lungă.

Tatăl său intră agale, cu ochii umflaţi şi părul ciufulit, iar peste alte câteva minute, li se alătură şi Bruce.

După micul dejun, cei trei îşi duseră echipamentul pe pistă, unde se opriră lângă botul celui mai mic dintre aparatele de zbor. Se cântăriră pe cântarul de marfă, apoi îşi cântăriră echipamentele. Bruce şi tatăl lui Jack încărcară patru canistre de benzină în cala avionului; apoi toţi trei urcară în carlingă şi asigurară obiectele, legându-le de pereţi şi de podea. Jack înfăşură chingile rucsacului de un bulon, iar tatăl lui trânti un brachet deasupra lui.

— Nu poţi fi niciodată îndeajuns de precaut, zise el, zâmbindu-i larg lui Jack, apoi se aşeză în scaunul copilotului şi îşi puse căştile pe cap.

Bruce stătea pe locul pilotului, uitându-se încă o dată pe o hartă.

Peste alte câteva clipe, în timp ce avionul rula pe o pistă de pământ bătătorit, Frank Aoyama ţâşni din cantină şi alergă pe lângă avion, ţipând:

— Distracţie plăcută! *Hatawa*!

Jack răspunse în şoaptă:

— *Hatawa*!

Bruce culese o casetă de undeva şi o vârî în casetofonul din panoul de comandă. „Jumpin' Jack Flash”[2] bubui în cabină, în vreme ce micul avion se ridica deasupra ceţurilor dimineţii, îndreptându-se spre vest. Jack se lăsă pe spate în scaunul lui, murmurând ca pentru sine: Să înceapă aventura!

Timp de vreo oră după aceea, Jack privi fascinat pe fereastră. Savana îi părea deja foarte cunoscută – probabil din cauza filmuleţelor pe care i le tot trimisese tatăl său în ultimii ani. Peisajul era neregulat: un covor peticit de ierburi înalte, pâlcuri de copaci şi cocoaşe de dealuri stâncoase, golaşe. Avionul trecea pe deasupra păsărilor care se odihneau pe crengile copacilor şi pe deasupra turmelor de bivoli şi de antilope, ieşite deja la păscut la această oră matinală. Când umbra

[2] 2-Titlul unui single de succes (1968) al formaţiei Rolling Stones (n.tr.).

zgomotosului avion se prelingea peste ele, turmele tresăreau şi animalele fugeau. Apoi trecu peste o stâncă ce era înţesată de păsări, iar pe sol, sub ei, Jack zări un trib de babuini aflat în migraţie.

Savana părea nesfârşită, iar Jack îşi dădu seama că era cu mult mai vastă decât îşi imaginase el vreodată, în depărtare, putea zări conturul neclar al Cazanului Vrăjitoarei, înalt şi verde, cu piscurile pitite sub cuşmele norilor.

După acea oră de privit, lipsa de somn de peste noapte îşi spuse cuvântul. Un timp, Jack moţăi, până când un ghiont puternic în piept îl făcu să se deştepte, tresărind. Avionul se zgâlţâia atât de tare, că rucsacul sărise din bulon şi-i aterizase în poală. Inima îi bătea nebuneşte. Jack îndesă rucsacul în spatele scaunului. Carlinga era învăluită în penumbră, în vreme ce avionul, trosnind din toate încheieturile, îşi croia drum cu greu prin nişte nori de furtună violenţi. Dar muzica rock încă urla, iar tatăl lui îşi făcea, calm, însemnări pe nişte hârtii întinse pe genunchi.

Simţind că Jack se trezise, se întoarse.

— Nu-ţi face griji… avionul e în regulă.

— Dar face atâta zgomot, protestă Jack.

— E ca atunci când stai pe un scaun şi-l faci să scârţâie. Asta nu înseamnă că se va prăbuşi sub tine. Ăsta-i un Helio Courier, un avion utilitar american de nădejde. Mare păcat că nu se mai construiesc din anii şaptezeci.

Asta nu-l consolă prea mult pe Jack, care-şi dorea să înceteze odată cu zdruncinatul. Corpul încă îl durea de la călătoria în camion din ziua precedentă, iar smuciturile avionului nu făceau decât să-i reînvie suferinţa.

— Cât e ceasul, tată?

Acesta îşi privi ceasul de la încheietură.

— Nouă.

Jack făcu un calcul rapid. Decolaseră la şase dimineaţa. Trei ore de zbor înmulţite cu o sută optzeci de kilometri pe oră – erau probabil la vreo cinci sute patruzeci de kilometri depărtare de centrul de cercetări.

— Mai rezistă vreo câteva minute, spuse tatăl său.

Întinse mâna şi scoase o hartă cu marginile ferfeniţite de câte ori fusese împăturită şi despăturită.

— Harta asta e un prieten vechi, glumi el, întorcându-şi scaunul cât să-l poată privi pe Jack. Întinse harta topografică în spaţiul rămas între ei. Uite, aici e craterul Cazanului Vrăjitoarei.

La început, Jack nu putu desluşi pe hartă inelul craterului, din pricina curbelor de nivel şi a vectorilor de direcţie care-l acopereau. Apoi văzu un inel foarte mare, în mijlocul căruia se afla un altul. Inelul exterior era marcat cu haşuri verde-închis.

— Ăsta e un crater dublu, îi explică tatăl lui. Are o sută şaizeci de kilometri în diametru, de la o margine exterioară la alta. Am calculat distanţa folosind fotografiile din satelit.

Pe hartă, interiorul craterului mic nu era marcat cu niciun fel de semne caracteristice. Tatăl lui bătu cu degetul în acea zonă.

— Acest al doilea crater este încă neexplorat. Vântul de pe creste este atât de puternic, încât abia de curând am izbutit să zburăm dincolo de inel. Şi numai după ce l-am reparat pe băiatul ăsta, adăugă, mângâind afectuos peretele de aluminiu al cabinei avionului.

Jack uită de scârţâit şi era atent doar la interiorul necartografiat al craterului interior.

— N-a fost nimeni până acolo, tată?

— Nu, din câte ştiu eu.

— Tu ce crezi că ar fi în locul ăla?

— Păşune şi ceva pădure – asta ştim din fotografiile luate din satelit. Dar n-o să aflăm mai multe până când nu-l va explora cineva. Toată formaţiunea asta e un supervulcan. În ultimele patru milioane de ani a fost inactiv – cel puţin aşa ne spun cercetările geologice. Din câte ne dăm seama, două erupţii puternice au creat un crater în interiorul altui crater – Cazanul Vrăjitoarei. Când Centrul de Studiere a Primatelor îşi va permite să cumpere un avion mai mare, o să explorăm şi craterul interior. Unul mic, pur şi simplu nu face faţă furtunilor.

— Dar sunt mereu furtuni, în fiecare zi?

— Da, pentru că la exteriorul vulcanului aerul e rece şi uscat, dar în interior e fierbinte şi umed, aşa că pe creasta craterului se formează furtuni. Pe inelul interior e încă şi mai rău. Acum pune-ţi degetul aici.

Îi arătă un punct de pe hartă, în apropiere de inelul interior. Apoi îi plimbă degetul peste craterul interior, acoperind o zonă de vreo trei degete diametru.

— Degetul tău are cam un centimetru lăţime. La scara hărţii ăsteia, înseamnă vreo douăzeci şi nouă de kilometri. Aşadar, de-a curmezişul, craterul interior are cel puţin optzeci de kilometri. Adică vreo cinci mii două sute de kilometri pătraţi, ceea ce ar putea fi cel mai izolat teren din Africa.

Tatăl lui Jack împături la loc harta şi o vârî în sacul de zbor. Deodată, elicea avionului sfâşie norii zdrenţuiţi şi apăru cerul, de un albastru orbitor. Zdruncinăturile şi smuciturile încetară. Jack se uită pe fereastră. Culmile ceţoase rămăseseră în urma lor.

— Şi acesta a fost doar craterul exterior, zise tatăl lui.

Jack privi în jos, mut de uimire.

Crestele erau împădurite, dar, în timp ce avionul cobora, un şes acoperit cu iarbă se întinse în faţa lor. Pretutindeni erau animale şi iarba, lacurile, râuleţele mici şi şerpuitoare străluceau cu putere. Peisajul de sub el era atât de îmbătător, încât Jack pricepu deodată ce îl atrăsese pe tatăl lui în Africa.

— Priveşte, zise acesta, apăsând un buton de pe panoul de comandă.

Podeaua avionului începu să se mişte. Jack ţipă – fundul avionului se desprindea!

Un panou al învelişului culisă, dând la iveală un geam gros, fixat în podeaua cabinei piloţilor.

Aruncând o privire prin podea ca şi cum ar fi fost fundul de sticlă al unei bărci, Jack văzu o turmă numeroasă: sute de animale sălbatice. Praful ridicat de copitele lor acoperea geamul, dar curentul de aer stârnit de avion îl împrăştia. Entuziasmat, bătu din picioare în sticlă.

— Putem deschide asta?

— Desigur, când începem marcajul!

Ca la comandă, leii coborâră de pe stânci şi tăiară calea turmei.

— Perfect! Tipii ăştia sunt ideali pentru marcat! strigă tatăl lui Jack şi se întoarse către ecranul radarului. Cele mai multe familii de lei se formează în jurul unui singur mascul tânăr şi puternic. După ce îl tranchilizăm din avion, coborâm şi-i implantăm un cip – chiar aici, îi arătă tatăl său, ducându-şi un deget la ceafă. Cipurile astea ne ajută să urmărim familia de lei, unde se duc ei şi cât de des vânează. Iar când cipul nu mai

transmite nimic, asta înseamnă că masculul marcat şi-a îndeplinit datoria de cap al familiei. Înseamnă că a murit. Dar puii săi vor continua să formeze noi familii.

— Implantarea cipului e dureroasă? întrebă Jack.

— Deloc. Un leu marcat poate să vâneze, să se târască, să înoate, să se bată cu alţi masculi pentru teritoriu sau pentru femele. Dar semnalul cipului său va ajunge întotdeauna aici, la mine, râse tatăl lui Jack, bătând cu palma în ecranul radarului.

Jack dădu din cap. Aruncând o privire printre ghete, văzu un leu şi mai multe leoaice stând pe nişte stânci. Când avionul se apropie şi trecu pe deasupra, Jack se uită în ochii leului, care privea în sus, la aparatul de zbor.

— Avem destulă benzină ca să încercăm să-l prindem pe masculul ăla? întrebă Alan, desprinzând o armă cu săgeţi de pe peretele cabinei.

Bruce îşi cercetă indicatoarele de bord.

— Putem zbura încă vreo douăzeci de minute până va trebui să umplu din nou rezervorul. Dă-i drumul!

Alan scoase câteva săgeţi dintr-o cutie de pe podea şi le vârî în încărcătorul armei. Apăsă un buton ca să deschidă geamul din podea.

— Stai! îl opri Jack. Tată, mă laşi pe mine?

— Ştiu şi eu, Jack, răspunse acesta. Arma cu săgeţi e mai grea decât pare şi, dacă-ţi pierzi echilibrul…

— N-o să-mi pierd echilibrul. Am cărat toate cărţile vechi ale mamei până în pod, săptămâna trecută. Crede-mă, mă descurc cu lucrurile grele.

Bruce întoarse avionul ca să treacă din nou pe deasupra leilor. Alan se încruntă.

— Asta nu-i un joc video, ştii?

— Tată, nu sunt copil. *Pot* s-o fac.

Alan privi prin podea, în timp ce avionul se apropia de lei.

— Dacă află mama ta…

— N-o să afle, răspunse Jack hotărât.

— OK.

Alan se asigură că piedica era pusă şi-i întinse arma lui Jack.

— E al tău!

Arma cu săgeţi nu era mare – ţeava era mai scurtă decât braţul lui Jack de la încheietura mâinii până la cot –, dar tatăl

său avusese dreptate. Era grea.

— Ascultă, zise Alan, dacă ai nevoie să iei o pauză, nu îndrepta arma spre interiorul cabinei. O săgeată în Bruce şi îl laşi lat în două secunde. Ce greutate ai, Bruce?

— Optzeci, răspunse Bruce.

— Bun. Leii pot cântări până la trei sute de kilograme, aşa că o săgeată din asta e zdrobitoare. Dacă-l adormi pe Bruce când e la comandă, nu mi-ar plăcea să fiu silit s-o preiau eu. Sigur nu vrei să mă laşi pe mine să încerc primul?

— Nu, nu. O fac eu, răspunse Jack, strângând mai bine arma în mâini.

Tatăl său apăsă un buton. Panoul de sticlă din podea se deschise şi aerul rece năvăli înăuntru.

— Acuma ai răbdare, strigă tatăl său, ca să acopere zgomotul. Aşteaptă până când Bruce coboară avionul chiar deasupra lui.

— Îm-hmm.

Jack simţi broboane de sudoare deasupra buzei de sus. Îşi trecu repede limba peste ea, ştergându-le.

Turma de animale gonea pe sub avion, iar Jack văzu norii de praf ridicaţi de năvala copitelor. Spinările negricioase ale animalelor se uneau într-un torent de copite şi coarne, în timp ce leii se apropiau. Jack se aşeză pe burtă, la marginea deschizăturii, cu arma lângă el.

— Uite-l! îl anunţă tatăl său, arătându-i masculul care stătea de o parte a turmei. Haide!

Jack ridică arma cu săgeţi şi încercă să-l ochească, dar leul era acoperit de norii de praf, aşa că-l pierdu din vedere.

— Plimbă-ţi ochii odată cu turma, îl instrui tatăl său.

Sfatul era bun: ochii lui Jack întâlniră leul – încă ghemuit la marginea turmei. Cele două leoaice veniră lângă el şi ţâşniră din nou înainte, împrăştiind animalele care goneau. Masculul, lipsit de experienţă şi sâcâit de uruitul avionului, şovăia.

— Mijeşte ochii, strigă tatăl lui Jack peste vâjâitul aerului. Te ajută să ţinteşti!

Din pricina curentului, pe Jack îl usturau ochii. Ţinti şi apăsă pe trăgaci. Trăgaciul nu se clinti.

— Piedica! strigă tatăl său.

Jack întinse mâna s-o tragă. În timpul ăsta, o pală de praf veni de sub avion şi-l izbi în braţe şi în plină faţă. Jack se dădu înapoi

de lângă deschizătură, tuşind puternic.

— Ridică-te! strigă Alan, apucându-l pe Jack de umeri.

Bruce apăsă un buton şi închise trapa. Alan deschise fereastra laterală a cabinei.

— Trage de aici, zise el, potrivind arma din mâna lui Jack. Bruce, întoarce!

Avionul se întoarse şi Jack zări cei trei lei în mijlocul şuvoiului animalelor care goneau. O femelă se agăţă, stângace, cu ghearele de botul unui animal, în vreme ce o altă leoaică îşi înfigea colţii în spatele lui.

— Prost! chicoti tatăl său.

„Ca şi mine”, răspunse Jack în gând, supărat pe el însuşi fiindcă uitase de piedică.

Doborât de leoaice, animalul nu se mai putea mişca. Masculul se învârtea în jurul lor, nehotărât. Jack încercă să-l ia la ochi, dar era greu. Avionul se mişca, leul se mişca. Jack trase. Coada leului zvâcni, ca şi cum ar fi alungat un ţânţar.

— Ratat. Trage din nou! comandă tatăl său.

Jack execută.

Masculul sări deasupra animalului doborât, laolaltă cu femelele, şi întregul grup se răsturnă. Dar animalul, cu botul şi spatele sângerându-i, izbuti să se scuture de prădători şi o luă la fugă. Leul se clătină pe picioare. Buimac, se lăsă pe labele din spate, răgind la umbra avionului ce trecea peste el.

— Acum! strigă tatăl lui Jack. Nu se mai mişcă!

Jack trase încă o dată în leu. Şi încă o dată.

O mică pată de sânge apăru pe spatele leului.

— L-am nimerit! ţipă Jack.

— O să cadă din clipă-n clipă, strigă tatăl său.

Sub ochii lui Jack, masculul se lăsă moale în iarba înaltă.

— Bingo!

Femelele fugiră către un bolovan – li se vedeau muşchii mişcându-se pe sub blana arămie. Când Bruce coborî avionul, motorul începu să tuşească, dar reuşi să-l redreseze cu ultimii stropi de combustibil şi aterizară exact în momentul în care motorul muri.

*

— Nu-mi vine să cred că l-am nimerit! exclamă Jack. Unde crezi că e, tată?

— E pe-aici, pe undeva, zise tatăl său, zâmbind în faţa entuziasmului lui Jack. Luase în braţe coşul cu mâncarea de prânz şi ţinea în echilibru, sub bărbie, un bax de şase cutii de Cola.

De cealaltă parte a lui Jack, şi Bruce zâmbi. Taşca lui de piele era plină cu recipiente de plastic umplute cu flacoane etichetate, mănuşi chirurgicale, un Polaroid, o cameră digitală şi nişte obiecte strălucitoare care arătau ca nişte stilouri – cipurile. Bateriile dinăuntru aveau să dureze vreo trei ani.

Când Bruce şi Alan mergeau prin iarbă, îşi ridicau mult piciorul şi apoi îl coborau brusc, cu o bufnitură. Călcau apăsat, ca să-şi anunţe prezenţa şerpilor şi altor animale ascunse. Prima regulă de supravieţuire în desişuri: nu te lăsa înţepat de ceva pe care nu-l vezi. Fusese primul lucru pe care Jack îl învăţase de la tatăl său, când ajunseseră la centru.

Corpul galben-roşcat al leului apăru deodată în iarbă, parcă pe neaşteptate, încât lui Jack i se tăie respiraţia. Ţânţarii roiau pe lângă botul leului şi în jurul rănii. Jack încercă să-l imortalizeze în memorie: blana prăfuită, colţii uriaşi, de carnivor, labele masive. Apoi leul se răsuci şi ţânţarii se împrăştiară. Animalul se ridică nesigur şi ochii săi somnoroşi ajunseră la acelaşi nivel cu faţa lui Jack.

Jack îi văzu pe tatăl său şi pe Bruce înlemnind, dar continuă să meargă spre animal, din inerţie, mai înainte să înţeleagă ce se întâmpla. Apucă arma atârnată pe umăr, ţinti şi apăsă pe trăgaci. Era blocat.

Tatăl său lăsă coşul cu mâncare jos şi îşi înălţă braţele, făcându-i semn că avea piedica pusă. Panicat, Jack trase piedica. Nici nu mai ţinti, ci trase direct. Îl nimeri pe leu în piept, cinci centimetri mai jos de franjurii coamei. Leul încercă să facă un salt, dar apoi se prăbuşi, cu ochii sticloşi.

Împietrit, Jack încă mai ţinea arma îndreptată spre leu, când tatăl său veni lângă el şi-l trase la o parte de-acolo. Apoi îl împunse pe leu cu vârful ghetei în burtă. Acesta scoase un mârâit somnoros.

— E *out,* Jack, îl asigură tatăl lui. Nu cred că ne va mai face vreo altă surpriză pe ziua de azi.

Bruce îşi deschise taşca de piele. Tatăl lui Jack scoase din ea un cip. I-l înfipse leului în grumazul său gros, ca pe o seringă, şi se dădu un pas înapoi. Parcă rupând vraja, îi făcu semn lui Jack să-i dea arma cu săgeţi. Jack se smulse din şoc şi i-o întinse.

— O singură încercare, murmură tatăl lui. Dacă ai fi vânat cu o suliţă, numai atât ai fi avut. O singură încercare.

— Ai reflexe bune, Jack, zise Bruce.

După care ocoli corpul leului, îngenunche lângă el şi-i strigă:

— Uite, aici l-ai nimerit din avion!

Jack se repezi spre el. Văzu o mică rană, unde o pată de sânge se uscase sub omoplat, lângă şira spinării. Jack înghionti leul cu vârful ghetei.

— E în regulă, cu două săgeţi în el?

— Va fi OK. Tatăl său măsură leul din ochi. E mult mai mare decât părea din avion. Trei sute douăzeci de kilograme, pe puţin. Vino aici, Jack!

Tatăl său ridică una dintre labele din faţă ale leului.

— Ţine asta, să vezi cât de grea el

Jack trase aer în piept şi apucă laba. Era fără vlagă, dar tendoanele şi oasele dinăuntru se simţeau dure ca nişte cabluri de oţel.

— Cât o cântări asta? se bâlbâi el.

— Vreo zece kilograme, din vârful ghearelor până la încheietură.

Jack lăsă laba arămie înapoi pe pământ.

Bruce scoase o ruletă şi Polaroidul. Măsură masculul de la cap la coadă şi tastă datele în laptop. Tatăl lui Jack îşi frecă fruntea pe sub borul lat al pălăriei.

— Jack, vrei să-i faci nişte poze de aproape?

— Desigur.

Jack îşi scoase aparatul digital din rucsac. Se dădu mai înapoi, ca să ia un cadru mai larg. Bruce îşi pusese laptopul pe jos, chiar lângă labele din spate ale leului. Tasta, introducând informaţiile despre noul exemplar marcat.

Tatăl lui Jack aşeză coşul cu mâncare în iarbă şi îl deschise.

— Hai să mâncăm, strigă el.

— Numai puţin, zise Jack, încă dându-se înapoi, căutând un cadru potrivit.

În spatele lui nu era decât un platou de stâncă, golaş. Fără

iarbă, fără niciun fel de tufă de după care să fi putut pândi vreun animal. În deplină siguranţă. De pe stâncă, făcu o fotografie, prinzând leul, pe tatăl său şi pe Bruce, cu avionul în fundal. Întorcându-se, Jack călcă pe o piatră care se clătina şi-şi pierdu echilibrul. Se uită în jos. Sub bocancii lui, stânca plată era uscată şi zbârcită ca suprafaţa Lunii.

În clipa aceea le văzu: urme de paşi!

CAPITOLUL TREI

Păreau mai degrabă urme de palme decât de tălpi. Erau înguste, iar degetele erau lungi, ca acelea de la mâini. Numai că degetele mari nu păreau deloc umane, groase şi mult deschise în afară. Erau şase urme în şir, mergând către marginea craterului exterior.

Ridicându-se în picioare, Jack privi inelul craterului interior şi îşi aminti că-l văzuse pe hartă. Nişte metereze stâncoase circulare, care păreau mai înalte decât lanţul peste care zburaseră. Piscurile erau învăluite de nori de furtună, mai negri şi mai ameninţători decât cei de deasupra inelului exterior. Jack trase concluzia că, dacă cineva supravieţuise trecerii lor, asta trebuie să fi fost cu vreo câteva mii de ani în urmă, înainte ca inelul să fie complet format.

Sări şi strigă către tatăl său şi către Bruce, care veniră într-un suflet, de parcă Jack ar fi fost în mare pericol. Tatăl său văzu urmele şi se uită la Jack, năucit de-a dreptul. Îngenunche, atent să nu strice urmele, şi îşi puse uşor o palmă deasupra uneia dintre ele.

Palma lui acoperea urma în totalitate. Îşi potrivi cu atenţie degetele în adâncitură.

— Poţi s-o atingi, Jack, zise el încetişor. N-o să se sfărâme. E foarte veche.

Jack îngenunche lângă el şi îşi lipi palma de urmă. Scobitura era întărită şi uscată, ca un os vechi. Jack se înfioră. Dacă erau *într-adevăr* vechi, ştia ce putea să însemne asta. Nu degeaba era fiul lui Alan Conran. Dovezi bine păstrate ale existenţei umane cu milioane de ani în urmă erau atât rare, cât şi foarte apreciate în cercurile ştiinţifice. La Laetoli, un alt sit de cercetări tanzaniene, nişte urme de paşi ca acestea le aduseseră descoperitorilor faimă şi avere.

— Cetele de vânători primitivi trebuie să fi mers, zilnic, câteva ore până să găsească hrană. În drumul acesta, au lăsat urme, majoritatea dispărute, desigur.

Ochii lui Alan străluceau, pe măsură ce se înflăcăra vorbind.

— Dar mai există câteva locuri în lume – foarte puţine, Jack – unde urmele s-au păstrat foarte bine. Unele sunt în ceea ce au fost, cândva, terenuri mlăştinoase. Dar acestea au fost făcute după erupţie, în cenuşă vulcanică răcită şi întărită. Aşa cum le vezi.

— Cât de vechi sunt? întrebă Jack.

Tatăl lui clătină din cap.

— Nu pot să-ţi spun vârsta exactă înainte de a le data cu carbon, dar sunt vechi. Foarte vechi.

— Sunt de primate, totuşi, nu-i aşa?

— Maimuţele merg aşa, zise tatăl lui, ridicându-se. Făcu vreo câţiva paşi legănaţi, cu picioarele depărtate şi genunchii îndoiţi, apoi se opri.

— Oamenii sunt singurele animale de pe lume care merg în două picioare cu paşi adevăraţi. Cine a lăsat urmele acestea îşi balansa greutatea de pe un picior pe altul, într-un mers neîntrerupt. Ăsta e un mers cu adevărat biped – maimuţele nu pot merge aşa. Când maimuţele merg în două picioare, se leagănă când într-o parte, când într-alta, pentru că genunchii lor nu se pot îndrepta de tot, aşa că, după vreo câţiva paşi, se lasă din nou în patru labe. Un mers biped susţinut este o trăsătură specific umană.

Se întoarse deodată spre Bruce.

— Trebuie să vadă şi ceilalţi de la centru urmele astea. E musai să le notăm poziţia. Avem vopsea în avion?

Bruce dădu fuga până la aparat şi aduse un tub de spray cu vopsea din cabină.

Alan luă tubul şi descrise un cerc larg în jurul urmelor, marcând zona cu o linie roşie, în vreme ce Jack era ocupat cu fotografierea. Băiatul era mai mult decât încântat să fie inclus în această descoperire. Simţea într-adevăr că făcea parte din echipă.

Pe când Bruce monta un trepied, auziră un geamăt înăbuşit.

— La naiba, exlamă Bruce. Leul!

— Unde e puşca? întrebă Jack.

— Acolo, lângă el. Să sperăm că e încă ameţit. Alan lăsă vopseaua şi alergă spre leul marcat, care se căznea să se ridice în picioare, cu balele curgându-i din bot.

— Du-te de-aici! îl îndemnă el pe animal, dând din mâini.

Şi el şi Bruce alergau în cerc în jurul leului, răcnind:

— Pleacă! Pleacă!

Auzindu-le strigătele, cele două leoaice ţâşniră din iarbă şi, în timp ce Alan şi Bruce fugeau înapoi, femelele se apropiară în salturi de conducătorul ameţit al familiei lor, lingându-i faţa. Când cei trei se îndepărtară spre savană, atenţia lui Alan se concentra din nou asupra urmelor de tălpi.

— Trebuie să ne ridicăm cu avionul în aer şi să facem câteva fotografii de sus.

Alan se încruntă, uitându-se peste întinderea de iarbă înaltă. Cerul se întunecase, iar norii de furtună continuau să se reverse spre ei, peste inelul craterului interior.

— De acord, Alan, zise Bruce, dar se pare că avem un front care vine drept încoace.

— Craterul are o suprafaţă de mii de kilometri pătraţi, stărui Alan. Dacă nu mai nimerim drumul până aici?

Jack se uită la tatăl lui, văzându-i faţa crispată de îngrijorare. Dacă pierdeau reperele urmelor, înţelese Jack, tatăl său avea să fie distrus.

Deodată, începu să plouă. Cei trei strânseră echipamentul şi alergară spre avion. Fuzelajul nu-i apăra de vânt, aşa că Bruce scoase o prelată şi o propti pe patru beţe pe care le avea în avion.

— Ascultă, zise Bruce. Chiar dacă aş decola pe vremea asta, n-am putea face o fotografie clară, din pricina ploii.

— Atunci aşteptăm să treacă, declară Alan.

Alan, Jack şi Bruce se aşezară sub prelată şi mâncară sandviciuri, aşteptând să treacă furtuna. Deşi vântul era prea puternic pentru a decola, ploaia se opri pe înserat, aşa că Bruce trase marginile prelatei în jos, improvizând un cort.

Alan, arzând de nerăbdare să se întoarcă la urme, scotoci prin avion şi ieşi cu două reflectoare imense.

— Vrei să mai arunci o privire la urmele alea, Jack?

Jack atât aştepta. Înşfacă un reflector şi îl aprinse, trimiţând o rază groasă de lumină peste iarba udă din faţă. Alan îi strigă să meargă cât de zgomotos putea, chiar dacă lumina era destul de puternică încât să ţină departe prădătorii. Ajunseră la urme şi le luminară.

— Nu pot să cred, zise Alan deodată.

Jack simţi că i se face părul măciucă. Urmele erau pe o distanţă mult mai lungă decât reuşiseră ei să-şi dea seama mai devreme. Alan plimbă fasciculul reflectorului în lungul lor. Se întindeau pe mai mulţi metri, în direcţia craterului exterior.

Jack îşi simţi inima luând-o la goană. Alan alergă până la capătul şirului de paşi, se apleca şi îşi lipi palmele de urme. Se ridică, mijindu-şi ochii în spotul de lumină al reflectorului lui Jack, şi îi făcu semn să vină să arunce o privire. Jack se duse în fugă până la el, se lăsă pe vine şi cercetă cu atenţie solul. Urmele acestea erau mai puţin adânci, dar la fel de împietrite ca şi celelalte, umplute cu apă de ploaie.

Alan se ridică şi îndreptă fasciculul într-un alt unghi, ţinând reflectorul la vreun metru de sol şi luminând urmele din lateral. Apoi zise:

— Astea sunt mai erodate. S-ar putea să fie mai vechi decât celelalte. Dacă n-ar fi fost pline de apă, poate că nu le-am fi observat.

Îi arătă lui Jack cum fasciculul se reflecta strălucind în apa care se adunase în adâncituri.

— Cred că ne uităm la un soi de potecă străveche de vânătoare. Pe măsură ce oamenii primitivi care au trăit în acest crater s-au înmulţit, probabil c-au epuizat resursele de hrană din jurul lor, aşa că au căutat noi terenuri de vânătoare, dincolo de Cazanul Vrăjitoarei.

Îi răvăşi părul lui Jack.

— Poate că eşti înzestrat, Jack, poate că ai darul descoperirii. Dacă n-ai fi zărit tu urmele astea, probabil Bruce şi cu mine nu le-am fi găsit niciodată.

Jack nu mai avea grai. Gândul unor fiinţe primitive bipede, călcând pe acelaşi pământ pe care stăteau acum el şi tatăl lui, era năucitor.

— Dar cum au izbutit să trăiască în crater, întrebă Jack, dacă vulcanul era activ?

Alan râse încetişor.

— Probabil s-au stabilit aici după ce vulcanul a devenit inactiv, când savana a început să pătrundă şi în crater. Îmi închipui că locurile astea erau destul de izolate, chiar şi pe atunci. Păcat că au plecat. Pariez că am fi avut aici o comoară

de mărturii ale diversităţii evoluţioniste.

Îşi plimbă reflectorul în jur. O pasăre îşi luă zborul, dar, altminteri, locul era destul de pustiu.

— Stai jos, Jack, nu-i niciun pericol.

Se aşezară unul lângă altul, pe cenuşa pietrificată.

— Asta e o descoperire incredibilă, Jack. Nici nu-ţi poţi închipui câte vom înţelege despre evoluţie cercetând un loc ca ăsta. Dacă omul primitiv s-a dezvoltat în izolarea de aici, probabil că şi alte specii au putut s-o facă. Va fi nevoie de multă muncă asiduă ca să dovedim asta, dar, până te vei duce tu la colegiu, locul ăsta s-ar putea să devină un al doilea Olduvai[3].

Făcu o pauză.

— Dacă o să obţin fondurile să-l sap. Dar, cu o probă ca asta – şi arătă către urmele de tălpi –, sunt sigur că voi primi banii.

— Cât va dura, tată?

— Dacă primesc subvenţiile, cinci ani. Poate chiar mai mult. Se întoarse către fiul lui, de parcă tocmai şi-ar fi amintit ceva. Doamne, cred că eşti rupt de oboseală! A fost o zi plină!

Jack nu-i răspunse. Gândul că tatăl lui avea să fie departe de casă încă vreo cinci ani îl făcuse să uite de ora înaintată.

Pe pământ, zări o pietricică rotundă, mai închisă la culoare decât solul cenuşiu. Jack o ridică şi se miră de cât de bine îi încăpea în palmă. O vârî repede în buzunar. Să-i amintească de noaptea asta.

*

Când se întoarseră la cortul improvizat, Jack era atât de obosit că dormi buştean, în ciuda faptului că se culcase pe pământul tare, sub prelata scuturată gălăgios de vânt. Se trezi când tatăl lui îl zgâlţâi.

— Să ne grăbim, s-a oprit puţin furtuna.

Bruce umpluse rezervoarele şi deja pornise motoarele avionului.

Zorii erau reci şi mohorâţi, iar vântul sufla cu putere dinspre

---

[3] 3-Sit plio-pleistocen paleoantropologic, supranumit şi „Leagănul Omenirii”, cunoscut pentru descoperirile, excelent conservate, ale unor fosile hominide de aproape 2 milioane de ani vechime, de mare importanţă pentru cunoaşterea originii omului (n.tr.).

inelul exterior.

Îşi strânseră sacii de dormit şi prelata şi alergară la avion. Jack se întoarse în fugă după rucsac, apoi urcă iute în cabină, în timp ce tatăl lui trânti chepengul, închizându-l. Îşi puseră centurile de siguranţă, iar Bruce acceleră avionul pe pajişte, până când se desprinseră de sol.

— Jack, ajută-mă puţin.

Alan îi puse grămadă în braţe cele trei aparate de fotografiat, apoi deschise panoul de jos, ca să facă poze prin geam. Cerul era senin, dar avionul scârţâia în vânt.

— Dă-mi aparatul digital, strigă Alan, s-acopere vuietul vântului. Şi numără câte fotografii facem – n-avem prea multă memorie pe card.

Jack îi întinse tatălui său aparatul digital şi puse celelalte două aparate de fotografiat în sacul de zbor. Alan îi ceru lui Bruce să zboare mai jos şi mai încet. Bruce încercă să găsească un plafon de zbor liniştit, pentru ca Alan să poată face nişte fotografii clare.

— Îmi pare rău, zise Bruce, apucând manşa cu ambele mâini. Vântul s-a schimbat. E mult mai puternic decât ieri şi ne împinge în crater.

— Nu putem pierde urmele alea, Bruce! strigă Alan. Fă tot ce poţi!

Concentrându-se intens, Bruce manevră avionul mai aproape de sit, dar, în timp ce se apropiau, avionul se înclină spre crestele inelului interior. Vântul se năpustea asupra lor, lovind avionul din toate părţile, făcându-l să se clatine şi să se încline.

— Vrăjitoarea.

Remarca lui Bruce nu suna a glumă.

Orientă avionul spre creste, zburând în direcţia lor şi apoi întorcându-se de mai multe ori. Alan îi întinse aparatul înapoi lui Jack.

— Pune-l la loc, deocamdată. E prea puternică vijelia.

Jack puse aparatul în rucsacul lui, căruia îi înfăşură bretelele în jurul braţului scaunului, ca să stea mai bine. Aripile avionului tremurau în vânt.

— Alte urme! Uite!

Alan arăta spre nişte urme ce semănau cu nişte ceşti micuţe înşirate pe pământ.

— *Hatawa!* exclamă el entuziasmat, ca un vânător uimit de abundenţa vânatului.

Bruce se uită în jos, zâmbi şi rosti tăcut acelaşi cuvânt: *„Hatawa!”* Nu era un singur şir de urme, acolo jos – ci mai multe!

— Cât de vechi? răcni Jack.

Dar tatăl lui tocmai vorbea cu Bruce, care încerca să cârmească avionul.

— N-are destulă forţă, zbieră Bruce. Trebuie să ne întoarcem!

Praful izbea în parbriz şi avionul se zgâlţâia.

— Bine, hai să plecăm de-aici, încuviinţă Alan. Acum avem coordonatele – o să venim cu un avion mai mare.

Îşi privi pătrunzător fiul.

— Jack, nu-ţi face griji. O să ne întoarcem!

— Cum zici tu, răspunse Jack.

În clipa aceea, avionul zvâcni ca şi cum s-ar fi lovit de ceva solid.

Jack auzi parbrizul spărgându-se.

Deodată, centura de siguranţă a scaunului lui Bruce se desfăcu şi el fu propulsat în panoul de comandă. Capul i se bălăngănea pe spate, de parcă şi-ar fi rupt gâtul. Alan se întinse către manşă, dar avionul intră în vrie către crestele inelului interior. Colţii de stâncă izbiră sticla de sub picioarele lui Jack, spulberând-o. Raftul cu bagaje de deasupra lui se desprinse şi rucsacurile zburară cât colo.

La pupitrul de comandă, tatăl lui Jack încerca să se lupte cu vântul, dar avionul fu absorbit peste creste, în crater. Se mai chinui câteva clipe să menţină avionul deasupra vârfurilor copacilor, dar unul dintre ei spintecă podeaua, biciuindu-i în trecere picioarele lui Jack.

Jack vomită.

Avionul se ciocni de o stâncă. Fuzelajul trosni, iar Jack, încă prins cu centura de scaunul lui, fu aruncat din avion.

*

Căzând printre copaci, scaunul i se fărâmă şi centura se rupse. Trecu în viteză printr-un salcâm şi simţi o durere sfâşietoare în braţul drept. Hainele i se agăţară de crengi,

încetinindu-i căderea, în timp ce sus, pe stâncă, avionul izbucni în flăcări. În clipa în care picioarele lui Jack atinseră pământul, cineva sau ceva ţâşni din tufişuri şi îl pocni cu o piatră drept în faţă. Jack leşină.

*

Creatura care aruncase piatra se pregătea să lovească din nou. Dar corpul care căzuse din cer zăcea nemişcat. Tocmai atunci, un alt obiect se rostogoli printre ramurile salcâmului şi se prăbuşi lângă corpul doborât la pământ. Un obiect strălucitor ieşi din sac, zumzăind şi scoţând clicuri după clicuri. Creatura îl izbi cu călcâiul, reducând definitiv la tăcere aparatul de fotografiat.

PARTEA A 2-A

CAZANUL VRĂJITOAREI

CAPITOLUL ÎNTÂI

Jack clipi de câteva ori în întuneric. Pipăi în jur. O ploaie de ţărână îi curse pe faţă şi pe piept: îngrozit, nu mai facu nicio mişcare. Aerul mirosea a pământ jilav.

„Unde sunt?” se întrebă Jack, făcând eforturi să-şi stăpânească impulsul de a intra în panică. Îşi întinse picioarele şi tatonă în jur, cu ghetele şi genunchii. Era viu. Frica era un semn de viaţă. Durerea îi străbătea trupul. Era rănit peste tot – la piept, la ceafă, la umeri şi picioare. Braţul drept, plin de noroi până mai sus de cot, parcă îl strângea şi ardea de atâta durere. Oare era rupt?

Încercă să deschidă gura şi să strige după ajutor, dar buzele îi erau atât de umflate, că abia le putu mişca. Fiecare răsuflare era un chin. Îngăimă:

— Ta-tă?

Se strădui să strige ceva mai tare.

— Tată? Bruce? Unde sunteţi?

Deasupra lui, auzi răgetele ameninţătoare ale leilor.

Ascultă cu o atenţie disperată. Păreau atât de aproape, crude şi reale. Până ieri – ieri fusese? –, avionul, tatăl său şi Bruce îl protejaseră de pericol. Acum, pericolul îl înconjurase. O felină flămândă putea ajunge la el în orice clipă. Sau pereţii de pământ din jurul lui s-ar fi putut prăbuşi, astupându-i nările, sufocându-l. Spaima de a fi îngropat de viu era mai mare decât aceea de a fi atacat de lei. Jack se ridică brusc. Dădu cu capul de un tavan moale de pământ. Era într-un soi de groapă, care părea o vizuină, în iarba înaltă, ascuns de prădători.

Jack simţi miros de cauciuc ars – roţile avionului. „Dacă avionul n-a explodat la impact”, gândi Jack, cu speranţă, „s-ar putea ca tata şi Bruce să mai fie încă în viaţă”.

Dar apoi frica îl cuprinse iarăşi. Când roţile vor arde până la capăt, oare leii nu-l vor putea adulmeca? Îşi pipăi braţul umflat, dureros, scrâşnind din dinţi. Sângele şi pământul se amestecaseră, formând un soi de pojghiţă deasupra rănii. Acum nu mai sângera, dar se simţea mistuit de febră şi de sete.

Durerea, setea şi teama îl împiedicau să gândească limpede. Îşi folosi braţul teafăr ca să se târască afară din vizuină. Observă că stelele de deasupra savanei pierduseră din strălucire şi spera că mai era puţin până la ziuă. Când ajunse cu umerii afară din groapă, văzu ceva ce semăna cu un cap tăiat. Jack ţipă, întinzându-şi braţul către forma aceea, dar, făcând asta, se rostogoli înapoi în groapă.

Stătu câteva clipe acolo, făcându-şi curaj. Cap tăiat, cap netăiat, trebuia să iasă din groapa aia. Se târî din nou spre marginea acesteia, de data asta uitându-se mai bine la acel lucru de groază.

Era un soi de tigvă[4], ca o papaya uriaşă, cu o crăpătură într-o

[4]4-Tigvă: 1. Plantă erbacee din familia cucurbitaceelor, cu fructe mari, de forme variate, de obicei bombate; fructul acestei plante. 2. Craniu (n. red.).

parte, ce sclipea în lumina stelelor.

O ridică de jos şi zeama i se scurse printre degete. Era groasă şi dulce la gust. Îşi înfipse degetele în crăpătură, dar nu putu rupe fructul în două. Stând în fund, în vizuină, cu fructul acela în braţe, încercă să facă un plan pentru următoarele câteva ore. O să se lumineze de ziuă. Atunci avea să se caţere afară din groapă, să meargă prin iarba înaltă până într-un loc deschis şi să strige după ajutor. Dacă tatăl lui sau Bruce îl puteau auzi, aveau să-i răspundă. Strigătul l-ar fi dat de gol fiarelor, dar n-avea încotro. Dacă se va ivi vreo primejdie, o să fugă înapoi în vizuină. Multe animale îşi construiau bârloguri complicate, cu galerii, tunele şi mai multe ieşiri. Poate că şi asta era la fel. Jack strigă. În bezna gropii, încercând să-i sondeze adâncimea. Ceva din modul în care pământul îi purtă glasul îi dădu senzaţia că nu era singur în vizuină. Era chiar sigur că, de fapt, era ceva acolo – lipit de el! Nişte ochi fosforescenţi sclipeau în întuneric. Îngrozit, Jack se repezi înnebunit spre ei şi simţi lângă el un corp îndesat, musculos. Dădu un pumn, lovind creatura în spinare, dar aceasta ripostă cu un picior în faţa lui Jack. Leşină din nou.

*

Jack putea auzi păsările cântând. „Unele dintre păsările astea vor fi mâncate de prădători în următoarele câteva ore”, gândi el cu o stranie detaşare. „Pur şi simplu. Aici, orice poate deveni pradă. Unde e cuţitul meu? Am căzut din avion cu rucsacul înfăşurat în jurul încheieturii mâinii – ar trebui să fie pe-aproape. Poate că şi cuţitul mai e încă înăuntru. Am nevoie de cuţit, în caz că se întoarce creatura aia.”

Se luminase puţin. Veniseră zorii. Jack se uită în jur şi văzu că vizuina se prelungea cu un tunel, cenuşiu de la lumina zilei. Se ridică din nou către ieşire. Dincolo de iarba înaltă, pe o stânca teşită, avionul încă fumega.

„Nu sunt prea departe de locul accidentului”, îşi zise Jack, „dar cum am ajuns aici? Nu-mi amintesc să fi mers sau să mă fi târât. Oare am fost cărat?” Se gândi la creatură şi îşi aminti forţa piciorului acesteia. „Trebuie să fie o maimuţă”, conchise el. „Avea picior de maimuţă. Dar de ce m-a ajutat?”

Nu auzise niciodată de maimuţe, mari sau mici, care să-şi facă vizuini sub pământ.

În orice caz, indiferent ce l-o fi târât în groapa aceea, îl apărase, ca să nu devină hrană pentru lei. Deocamdată.

„Deci acum ce urmează?” se întrebă el, aşezându-se mai bine în vizuină. „Trebuie să ies de aici. O să-mi păstrez forţele şi o să încerc să gândesc logic.” Ceva întunecat umplu intrarea în vizuină, astupând lumina. Un animal se târî către el. Jack intră în panică. Strigă:

— Tată... Bruce...! Ajutor!

În patru labe, cu lumina desenându-i conturul trupului, creatura se opri pentru o clipă, apoi continuă să înainteze. Jack îşi eliberă braţul rănit şi se scotoci înnebunit prin buzunare, căutând vreo armă. Nimic. Se holba îngrozit la creatura care se apropia. Avea păr rar şi ţepos, ridicat drept în sus pe fruntea-i teşită. Nările erau două orificii mici, fremătătoare, iar ochii străluceau chiar sub linia părului.

„O maimuţă”, se încurajă Jack, când lumina cenuşie îi dezvălui creatura. „O maimuţă mascul mică de înălţime.”

Maimuţa înainta, apoi o mână ca de cimpanzeu îi întinse o frunză mare, cu apă strânsă în ea. Maimuţa turnă puţină apă pe pământ, făcând o bălticică în noroi.

— Mulţumesc, zise Jack răguşit.

Maimuţa vârî mâna la subsuoară şi scoase o piatră. Apoi, cu mâna sa cu degete foarte lungi, o ridică într-o poziţie de parcă ar fi fost gata s-o arunce. Şi atunci Jack văzu teama din ochii maimuţei.

„Îi e frică de mine cum mi-e şi mie de ea.”

Încă raţionând, în ciuda spaimei care-l cuprinsese, Jack se târî în patru labe, cu capul în jos, ca un animal, complet vulnerabil, arătând supunere. Îşi afundă faţa în baltă, mai înainte ca apa să fie absorbită în întregime de pământ. Bând în poziţia aceea, Jack îi dovedea maimuţei că era vulnerabil. Aceasta se aplecă puţin în faţă şi mai turnă câteva picături în bălticică. Jack linse apa până nu mai rămase nimic.

Când îşi ridică fruntea, maimuţa se trase repede la o parte din faţa lui, arătându-şi tălpile picioarelor, palide în lumina slabă din groapă.

Jack se aşeză, cu gura mozolită de noroi. „Nu visez.” În loc să

se ciupească de braţ, îşi muşcă buza, umflată şi dureroasă. „Nu, sigur nu visez.”

Îşi apăsă mâna murdară pe faţă. Pielea îi ardea. „Trebuie să fac ceva să-mi scadă febra”, gândi Jack.

Lumina orbitoare a zilei pătrundea acum prin gura vizuinii. Maimuţa se întoarse cu o creangă ruptă, pe care i-o fixă lui Jack de braţ, acoperind-o cu noroi. Pe Jack îl furnica pielea din pricina durerii sfâşietoare din braţ şi îşi dădu seama că ramura era plină de gângănii. Lângă el, maimuţa se lăsă pe vine şi clipi. Începu să omoare gângăniile pe braţul lui Jack, strivindu-le de piele. Rana îi amorţi. Maimuţa scuipă pe braţul lui Jack ceva semănând cu un ghem de viermişori albi. Larve? În timp ce cu un picior îl ţinea pe Jack la pământ, apăsă cu botul larvele în rana deschisă. Jack nu se împotrivi. Privea uluit. Se simţea de parcă ar fi visat cu ochii deschişi.

„Tipii de la centru or să trimită un avion de salvare”, gândi el, încercând să-şi dea seama pe deplin în ce situaţie şocantă se afla. „Trebuie să ajung într-un loc unde să mă poată vedea şi să mă ridic în picioare, ca să le fac semn când or să vină.” Apoi îşi aduse aminte de furtuna care se dezlănţuia deasupra crestelor. Oare un avion de salvare va putea să-şi croiască drum prin ea?

Descurajat şi obosit, se lăsă să cadă într-o rână, urmărind cum maimuţa îi îngrijea braţul. Cel puţin nu era singur.

CAPITOLUL DOI

Când se trezi din nou, Jack îşi dădu seama că pierduse noţiunea timpului.

O dimineaţă mohorâtă, ploioasă, îl întâmpină când se târî afară din vizuină, ridicându-se în sfârşit în picioare, descălţându-se şi lepădându-şi hainele îndelung tăvălite prin noroi. Gol, îşi şterse noroiul de pe corp, în timp ce ploaia îl spăla pe faţă. Deschise gura şi bău apa venită din cer, apoi îşi încălţă din nou bocancii. Bandajul de noroi şi insecte nu se spălase de pe rana braţului. Uitându-se mai bine, îşi dădu seama că erau furnici roşii, mari. Mandibulele lor încă se vedeau înfipte în braţ, ca nişte copci. Larve grase şi albe împestriţau nămolul. Şi le scutură repede – maimuţa şedea la doi paşi distanţă, cu o frunză mare care-i acoperea capul ca o umbrelă.

Jack se holbă la ea, stupefiat. Acum, când nu mai era în semiîntunericul din vizuină, maimuţa nu semăna cu niciuna dintre cele văzute de Jack vreodată. Faţa teşită se sfârşea cu o gură cu buze negricioase, iar dinţii îi erau verzi, pătaţi de la frunzele mestecate. Pe braţe i se împleteau muşchi proeminenţi, iar picioarele îi erau puternice şi groase. Sub pântece avea puf, dar restul corpului era lipsit de păr. Tălpile îi erau mai subţiri decât ale cimpanzeilor, iar degetele lungi, ca cele de la mână. Avea cicatrice pe tot corpul, dar păreau de mult vindecate.

Jack îşi văzu rucsacul ud fleaşcă zăcând pe iarbă, în apropiere. Fermoarul îi fusese rupt de mica maimuţă sau se rupsese în cădere. Lângă rucsac era un bidon de apă, cu dopul scos şi aproape gol, un baton energizant năpădit de furnici şi aparatul foto digital, atât de rău buşit încât lentilele obiectivului erau complet desprinse.

Ploaia se opri, iar maimuţa îşi dădu frunza jos ca şi cum şi-ar fi scos pălăria, o aruncă şi se ridică. Acum, când o putea vedea din cap până-n picioare, Jack aprecie că avea cel mult 1,20 în înălţime.

„Câţi ani o fi având?” se întrebă Jack, încercând să-şi aducă aminte ce ştia despre primate. „Probabil zece?” în general, arătau mai bătrâne decât oamenii de aceeaşi vârstă, pentru că feţele lor erau mai zbârcite. Uneori, puii de cimpanzeu păreau

derutant de bătrâni. Dar mica maimuţă din faţa lui nu avea riduri, în afară de cel de pe frunte, în locul unde îi începea părul ţepos de pe cap. Cuta aceea se întindea aproape pe toată lăţimea frunţii. „E un copil”, hotărî Jack, mai puţin înfricoşat. „Dar ce fel de maimuţă face bandaje din furnici şi nămol?”

— Unde sunt ai tăi? întrebă Jack cu jumătate de glas, nefiind sigur că era o idee bună să-i vorbească, pentru că s-ar fi putut speria sau ar fi putut-o stârni să-i răspundă agresiv.

— Iiiii, răspunse maimuţa, uitându-se concentrată la Jack.

Şi maimuţele vorbesc, îşi aminti Jack, în „treizeci şi şase maimuţeşti”, cum numea tatăl său cele treizeci şi şase de sunete de bază ale primatelor superioare. Fiecare dintre aceste sunete avea un alt sens – *am găsit mâncare, simt un prădător, mi-e frică.* Maimuţa tocmai îi răspunsese lui Jack. Cu un picior de-al său care semăna cu o mână, împinse aparatul de fotografiat, batonul energizant şi sticla de apă una lângă alta, aproape în linie dreaptă. Apoi scoase două pietre de la subsuori şi le aşeză pe pământ, lângă lucrurile lui Jack, care, cu toată buimăceala lui, aproape că pufni în râs. Dădu din cap, primind darul:

— De acord, am nevoie de câteva dintr-astea. Te-ai gândit bine.

Maimuţa se uită la pantalonii şi cămaşa lui Jack, întinşi pe iarba udă ca nişte piei lepădate de şarpe. Jack întinse mâna după pantaloni. Maimuţa mârâi ascuţit. Jack îngheţă. Aceasta îşi plimbă rapid ochii de la bocanci la picioarele lui Jack, la corpul lui şi, în final, la faţa lui. „Eşti diferit!” îi sugeră lui Jack privirea aceea întrebătoare.

— Crezi că *eu* sunt ciudatul, murmură el. Da’ de-un tip care umblă pe-aici cu pietre la subsuoară ce zici? Gata, ştiu, o sa-ţi spun Stone Boy!

Parcă punând punct conversaţiei, maimuţa îşi luă pietrele de jos şi dispăru, afundându-se în iarba înaltă.

Jack îşi puse cămaşa udă şi pantalonii de camuflaj, îngreunaţi de apa de ploaie. Şterse batonul energizant de cămaşă şi îl înfulecă din două muşcături. Zahărul i se urcă imediat la cap şi se simţi ameţit. La plecare, îşi pusese în rucsac două batoane. Dacă l-ar fi putut găsi pe celălalt, l-ar fi păstrat pentru ziua următoare. Poate că avionul salvator nu va ajunge mai devreme de mâine, ba chiar poimâine. Îşi luă rucsacul de jos, scurse

noroiul din el şi îşi căută cuţitul de vânătoare african, care mai era încă înăuntru. Stone Boy îl ratase. Jack îl aruncă înapoi în rucsac, la fel şi bidonul de apă, gândindu-se că i-ar putea fi de folos. Acum trebuia să-i caute pe tatăl său şi pe Bruce. Găsi o tufa cu frunze mari, îngreunate şi aplecate de ploaie şi sorbi apa de pe ele până când îşi potoli setea, apoi o porni drept prin iarba înaltă.

Vântul făcea cărare prin iarbă. Chiar în faţa lui, Stone Boy stătea nemişcat, foarte atent la ceva. Găsise dicţionarul de swahili al lui Jack şi îl deschise ca pe o nucă. Vântul îi frunzări paginile. Stone Boy tresări, iar umerii îi zvâcniră de parcă dicţionarul ar fi fost o fiinţă vie. Paginile fluturară înainte şi înapoi până când maimuţa închise brusc cartea. Îi mângâie coperta lucioasă cu degetul mare, apoi îi frecă netezimea de obraz.

„N-a văzut niciodată o carte. Şi îi e frică de ea!” se minună Jack. „Dar e atât de curios...”

Jack se uită peste umărul maimuţei şi zări avionul prăbuşit pe o lespede stâncoasă la vreo cincisprezece metri mai sus de nivelul savanei. De la distanţa aceea, putea vedea că aripile îi erau rupte, iar botul şi coada îi lipseau cu desăvârşire.

Jack ar fi dat oricât să-şi vadă tatăl stând în picioare pe stâncile acelea şi făcându-i cu mâna. Dacă nu era pe lângă avion, poate că plecase către marginea craterului şi încerca să aducă ajutoare. Jack se hotărî să verifice rămăşiţele avionului şi se îndreptă spre stânci.

La vreo câţiva metri de Stone Boy, mărăcinişurile înalte foşniră. Un leu ieşi dintre ele, cu coama ciufulită şi labele înnoroite. Leul îşi plimbă privirea de la Jack la maimuţă şi înapoi la Jack.

Jack ar fi vrut să avertizeze maimuţa printr-un urlet, dar aceasta îşi ridicase deja capul. Leul făcu un pas către Stone Boy, care lăsă cartea din mâini şi se ascunse după un salcâm. Jack se scotoci prin buzunare. Nimic, îşi aminti cum stătuse cu arma cu săgeţi tranchilizante în mână, iar tatăl lui îi spusese: „O singură încercare”, îşi vârî pumnul în rucsac şi îşi luă cuţitul. Dar lama acestuia era atât de mică, încât era inutilă împotriva unui leu. O singură încercare.

— HAAAA! urlă Jack, ridicându-şi braţele deasupra capului.

Leul se opri, apoi înainta cu paşi mici şi umerii foarte aproape de pământ.

Jack citise că mirosul de om îi nelinişteşte pe lei – poate că cel de năduşeală l-ar fi gonit. Jack îşi smulse cămaşa de pe el şi o aruncă spre leu. Leul o adulmecă şi se aşeză pe labele dindărăt, parcă buimăcit. În clipa aceea, nişte degete puternice îi înşfăcară mâna lui Jack şi îl traseră către stânci. Un alt leu, mai bătrân, apăru în spatele celui dintâi şi îl întâmpină cu răgete înăbuşite. Amândoi săriră asupra lui Jack şi a Stone Boy, care o rupseseră la fugă spre stânci, în zigzag, schimbând direcţia de mai multe ori. Jack îşi ţinu respiraţia, dar nu de frică.

— Ce na…?

Mica maimuţă din faţa lui fugea cât putea de repede, dar nicidecum ca o maimuţă. Stone Boy se ţinea drept, ridicându-şi genunchii aproape până la piept. Lui Jack nu-i venea să-şi creadă ochilor. Cum se putea aşa ceva?

În clipa aceea, Stone Boy se repezi la un babuin care scormonea pe stâncă, izbindu-l cu putere. Babuinul ţipă şi deodată, de prin crăpăturile şi găurile dintre pietre, apăru o hoardă întreagă de confraţi. Când văzură leii, babuinii îşi dezveliră dinţii şi azvârliră cu fecale în feline, oprindu-le înaintarea. Joaca leilor se sfârşise.

Stone Boy îl ridică pe Jack sus pe stâncă. Ieşiţi din raza leilor, izbucni într-un urlet de pură uşurare. Apoi se întoarse către Jack şi ţipă ascuţit, parcă spunându-i „Să nu te dai bătut niciodată, nici măcar în faţa unui leul”. Jack râse nervos, înţelegând treptat că tocmai înfruntase cu adevărat moartea, pentru prima oară. Şi, îşi dădu el seama, o făcuse alături de un tovarăş care poate că era, la urma urmelor, mai mult om decât maimuţă.

CAPITOLUL TREI

Jack şi Stone Boy se întinseseră pe lespedea de piatră, gâfâind. Mai jos, hoarda de babuini îşi strânsese rândurile – se aşezaseră în fund şi se puricau între ei. Apropierea celor doi bipezi nu părea să-i deranjeze.

Stone Boy se ridică, holbându-se la pielea lui Jack, care se înroşise rapid în bătaia necruţătoare a soarelui, îi atinse umărul cu degetul arătător, îi ridică un picior încălţat într-un bocanc prăfuit, apoi şi pe celălalt. Jack încercă să rămână nemişcat, în timp ce Stone Boy ţopăia pe lângă el. Nefiind conştient de goliciunea sa, Stone Boy îşi plimbă mâna peste cusăturile pantalonilor de camuflaj, apoi le întoarse buzunarele pe dos. Se cocoţă pe o piatră şi îi atinse părul lui Jack, care era murdar şi ţepos din cauza prafului, ca şi al lui. Îşi ridică umerii a nedumerire, parcă spunând: „Oricât de ciudat ai fi, totuşi *eşti”.* Îl atinsese pe Jack la fel de des cu picioarele ca şi cu mâinile. Mintea îi rătăcea: „Picioarele alea de cimpanzeu: se agaţă de piatră atât de bine, dar pot şi alerga. Şi atunci de ce picioarele de maimuţă s-au transformat în cele de om? Modul în care erau construite era unul dintre succesele evoluţiei!”. La o cercetare mai atentă, Jack îşi dădu seama că urmele lăsate de Stone Boy erau identice cu acelea pe care le găsiseră el, tatăl său şi Bruce

pe inelul exterior al craterului. Jack rămase cu gura căscată. Deodată, pricepu strădaniile tatălui său, obsesia lui ca, împotriva tuturor piedicilor, să înţeleagă necunoscutul. O piesă din puzzle-ul acelui necunoscut, vie şi reală, îi salvase viaţa lui Jack.

Munca de-o viaţă a tatălui său, chiar şi descoperirea urmelor din cenuşa vulcanică, nu însemna nimic faţă de emoţia de a te afla în tovărăşia unei fosile vii. Dar, ţinând cont de modul în care alerga, de forma feţei, de corpul fără păr, Stone Boy nu se potrivea cu niciuna dintre descrierile fosilelor umanoide pe care le studiase vreodată Jack. Nici Alan Conran, cu inteligenţa lui sclipitoare, nu şi l-ar fi putut închipui pe Stone Boy aşa cum i se înfăţişa lui Jack. Indiferent cărei specii îi aparţinea Stone Boy, din câte îşi putea Jack da seama, se afla la ultimul popas al evoluţiei umanităţii de la străvechea primată la omul modern. Stone Boy era veriga lipsă despre care savanţii nu ştiau că lipsea. O verigă despre care nici tatăl lui nu ştiuse că lipsea.

„Fii în viaţă, tată”, îşi dori Jack în tăcere. „Fii în viaţă, ca să poţi să-l vezi.”

Pierdut în gândurile sale, Jack îşi dădu seama deodată că Stone Boy dispăruse. Dar, până să intre în panică, maimuţa apăru ţinând în mâini un animal micuţ. Părea a fi o veveriţă, dar Jack nu putea fi sigur, pentru că Stone Boy o izbise de un bolovan. Îi reteză capul cu o muşcătură şi îi întinse corpul lui Jack, invitându-l să mănânce şi el. Jack clătină din cap şi se întoarse cu spatele. Stone Boy îşi îndesă restul veveriţei în gură şi aruncă resturile în smocurile de coada-calului care creşteau între stânci. „Înţeleaptă alegere”, gândi Jack, privind planta. „Erbivorele nu pot ajunge până aici, sus, ca să te pască.” Stone Boy ajută veveriţa să-i alunece pe gât cu o sorbitură de apă de ploaie dintr-o crăpătură a stâncii. Jack îngenunche lângă o altă crăpătură, umplându-şi gura de apă, praf şi mici gâze înecate. Dar se sili s-o înghită. Oare ar fi putut mânca şi el carne crudă? Probabil, când foamea avea să-i învingă repulsia. Se uită la inelul craterului interior, pe care-l traversase avionul înainte să se prăbuşească. Norii de furtună continuau să se învârtejească deasupra crestelor.

— Frank trebuie să ştie unde sunt, murmură Jack pentru sine.

Frank avea să trimită un avion de salvare, cu paramedici şi

experţi în a detecta urmele prin savană, un avion destul de mare cât să izbutească să treacă peste inelul interior. Tot ce avea de făcut Jack era să supravieţuiască vreo câteva zile şi să n-o ia razna. Planul său, deocamdată, era să-l găsească pe tatăl lui, care – nu se îndoia – îl căuta şi el pe Jack. Dacă n-ar fi zăcut în vizuina aceea câteva zile, probabil că l-ar fi descoperit deja.

Jack şi Stone Boy porniră către avion, dar nu făcură decât vreo câţiva paşi şi dădură peste duhoarea de ars şi un nor de muşte pişcătoare. Jack se plesni peste piept şi peste gât, dar fără folos. O pală de vânt alungă în sfârşit insectele. Jack îi strigă lui Stone Boy:

— Haide! *Ndege!*

Bruce îi spusese că *ndege* însemna „avion” în swahili.

— Haide! *Ndege! Hatawa!*

Stone Boy alergă să-l prindă din urmă.

Din faţa lor se auzi un scrâşnet ascuţit, pătrunzător. Avionul se mişca. Inima lui Jack începu să bată cu putere. Ocoliră o tufă înaltă şi văzură cârma desprinsă a avionului împlântată ca un topor uriaş în stâncă. O foaie de hârtie purtată de vânt trecu iute pe lângă ei – Jack se repezi după ea orbeşte, îmbrâncindu-l pe Stone Boy peste marginea stâncii. Jack se opri în loc şi se uită peste margine. Stone Boy deja urca înapoi.

— Hai odată, îl îndemnă Jack, nerăbdător.

Apoi alergă după hârtie şi o prinse, dându-şi seama imediat că era o bucată din hartă. O întoarse şi pe partea cealaltă, cu strania senzaţie că tatăl său o lăsase pe pământ dinadins ca s-o descopere el. În timp ce se căţăra pe peretele stâncii, Jack îl zări pe Stone Boy, care i-o luase înainte, uitându-se la ceea ce se afla pe lespede. Când ajunse şi el, văzu rămăşiţele fostei cabine a piloţilor şi un stol fremătător de păsări deasupra ei. Jack alergă spre epavă, dând din mâini ca să alunge păsările. Vulturii îşi luară zborul de pe cadavrul lui Bruce, pe care Jack îl recunoscu numai după peticul cu Creedence Clearwater Revival de pe umăr. Nu mai avea faţă. I se înmuiară genunchii. Lângă cadavrul lui Bruce se găsea o bucată din panoul de instrumente. Dar unde era tatăl lui Jack? Restul fuzelajului zăcea ca un delfin eşuat, cu carcasa de aluminiu carbonizată şi găurită.

Atunci îl văzu.

Tatăl său era în avion. Deşi cockpitul era distrus complet,

corpul nu-i fusese catapultat. Era strivit de o bucată nespartă a parbrizului cabinei, cu faţa arsă, dar cu trupul ferit deocamdată de păsări.

Până în clipa aceea, Jack crezuse că tatăl lui era viu. Acum nu mai avea nicio îndoială. Murise. Vulturii începură să se adune iarăşi pe fuzelaj, înclinând botul avionului în jos şi făcându-l să se hârjâie de stâncă. Jack ţipă şi se repezi la păsări cu o creangă, gonindu-le. Dar avionul se înclină şi mai mult când păsările îşi luară zborul, iar trupul tatălui său căzu înainte, cu ochii deschişi şi privind drept la Jack.

Păsările îşi strânseră din nou rândurile. Jack le alungă iar, apoi se lăsă în genunchi şi începu să plângă. Stătea cu faţa în jos, în praful stâncii, umezind-o cu lacrimile sale, refuzând ideea morţii. Se simţea groaznic de vinovat. Dacă n-ar fi căzut din avion, probabil că i-ar mai fi putut ajuta pe tatăl lui şi pe Bruce.

Într-un târziu, se ridică şi observă că Stone Boy îl privea, căţărat pe un bolovan din apropiere, cu părul zbârlit şi ochii măriţi.

Păsările năpădiseră din nou fuzelajul, clătinând avionul şi făcându-l să alunece şi mai mult. Crăpăturile din fuzelaj se căscară mai larg, scrâşnind. Bucăţele de hârtie se împrăştiară din avion, iar Jack se ridică în picioare şi începu să sară după ele, încă sperând în mod absurd că va găsi vreun mesaj de la tatăl său. Descoperi alte bucăţi din hartă şi câteva notiţe în mâna lui Alan, mâzgălite pe foile unui carnet. Şi o fotografie color a unei africance zâmbitoare, cu dedicaţia: „Bruce, la mulţi ani!”. Vântul smulse fotografia, ducând-o departe. Jack îşi îndesă notiţele tatălui său în buzunarul jerpelit. Păsările continuau să se înghesuie pe avion, făcând fuzelajul să scârţâie sub greutatea lor. Jack încercă să gândească logic: salvatorii vor căuta o epavă; dacă fuzelajul avionului rămânea întreg şi nu aluneca de pe stâncă, aveau să-l vadă cu uşurinţă din aer.

Băiatul se hotărî să rămână lângă epavă, dar gândul de a fi atât de aproape de trupul neînsufleţit al tatălui său era mult prea dureros de îndurat. Întinse ceea ce mai rămăsese din hartă şi o examină. Cazanul Vrăjitoarei se contura în partea dreaptă. Văzu Rezervaţia Ruaha aproape în capătul opus al hărţii şi îşi aminti că zburaseră trei ore spre vest, ceea ce însemna puţin peste cinci sute de kilometri. Între rezervaţie şi Cazanul

Vrăjitoarei, Jack nu găsi niciun drum sau aşezare marcate pe hartă.

Stone Boy bombăni din vârful bolovanului. Jack privi în sus, spre el. Dintr-odată, îşi dădu seama cât de mult îi dăduseră peste cap viaţa lui Stone Boy evenimentele care îi aduseseră pe ei doi împreună. Gândul acesta răsări atât de neaşteptat şi de clar, atât de ştiinţific, încât îi amplifică durerea pierderii tatălui.

— Pleacă, zise Jack, răguşit. Pleacă, n-ai cum să fii de ajutor aici.

La început, Stone Boy nu se clinti. Apoi ţâşni în spatele bolovanului şi reapăru în câteva secunde. Prinsese o altă rozătoare mică. Se aşeză, privind epava, în timp ce molfăia din mâncarea lui. Avionul alunecă încă vreo câţiva metri. Jack ar fi vrut să-i scoată din avion pe Bruce şi pe tatăl său şi să-i îngroape. Dădu fuga la rucsacul său, luă cuţitul african şi-apoi fugi înapoi spre avion şi se târî sub fuzelaj, căutând o cale să ajungă înăuntru. Pe când se uita disperat după o deschizătură, îşi dădu seama că probabil n-ar fi putut să îngroape cadavrele, chiar dacă ar fi reuşit să le scoată din cabină. Cuţitaşul lui n-ar fi izbutit nicicum să străpungă piatra. Ascultă cârâitul păsărilor flămânde şi se aşeză lângă avionul distrus, întrebându-se cum să împiedice epava să se fărâme mai mult decât o făcuse deja. Dac-ar fi găsit vreo două pietre mai mici, le-ar fi putut înţepeni sub botul epavei, proptind-o ca să nu mai alunece pe faţa stâncii.

Jack începu să se simtă incredibil de obosit la gândul a ceea ce avea de făcut. Se uită în jur după Stone Boy, dar nu-l văzu. „S-a întors la viaţa lui, în sălbăticie”, se gândi Jack. Îşi simţi lacrimile căzându-i pe pumni. Într-o mână încă mai ţinea strâns cuţitul african. Plânse dezlănţuit, ştiind că nu-l putea auzi nimeni, în afară de păsări şi de sălbăticiunile atât de preocupate cu următoarea lor masă.

— Tată, ce-a fost în capul tău când ne-ai adus aici? se jeli el. Cum o să mai ajung eu acasă?

Jack se rostogoli, ieşind de sub avion, şi lăsă cuţitul din mână.

— Nu pot face asta fără tine, tată. Nu pot.

*

Soarele coborî la orizont, colorând lumea în roşu.

Păsările mai mari plecaseră, dar altele mai mici, cu penaj viu colorat, stăteau încă pe avion, ba intrând, ba ieşind prin găurile din jurul carlingii.

Jack îi dădu ocol avionului, să vadă dacă putea lua ceva care să-i fie de folos. Dar aparatul era complet carbonizat. Se strecură pe jumătate în cabină, prin parbrizul spart. Pretutindeni erau bucăţi ascuţite de metal pe care le putea desprinde cu mâinile. Adună câteva.

Apucă de ceva de la centura tatălui său şi-l smulse. Era un cuţit, de două ori mai mare decât cadoul său de la Bruce. Un cuţit de vânătoare, cu lama decolorată de foc. Mânerul de plastic cu model se topise, dar se răcise şi se întărise la loc. Era strâmb şi urât, dar se putea folosi.

Busola tatălui său era încă legată de cureaua de la încheietura mâinii. Jack încercă s-o desfacă, dar încheietoarea se topise şi se lipise. Glasul tatălui său îi răsună limpede în minte: „o singură încercare”. Jack vârî mâna în buzunarul tatălui său şi scoase nişte notiţe mototolite. Propriul nume îi sări imediat în ochi: „Jack...”

Ştergându-şi ochii cu mâinile murdare, citi:

„Încă mai sper într-o mare descoperire. Cazanul Vrăjitoarei nu seamănă cu nimic din ceea ce au văzut savanţii până acum. Cine ştie ce comori au supravieţuit, timp de milioane de ani, în izolarea lui? Oficial, bineînţeles, mă aflu aici ca să supraveghez leii. Dar n-aş fi surprins dacă Jack ar vedea prin camuflajul ăsta. Nu e o acoperire foarte convingătoare.”

Jack înlemni. Tatăl său nu se afla aici ca să supravegheze leii? Şi atunci ce căutase?

Jack împături frumos însemnarea şi o puse în rucsacul său. Apoi potrivi rucsacul pe piatră şi îşi aşeză capul pe el. Nu voia să se gândească la modul în care tatăl său îl adusese aici şi îl aruncase în calea primejdiei, fără să aibă atâta încredere în el cât să-i spună adevărul.

*

Se lăsă noaptea şi luna se ridică pe cer. Jack auzea vietăţile prin întuneric, ghearele scrâşnind pe piatră. Se întrebă dacă era hoarda de babuini. Se sculă din scobitura în care se ghemuise şi

se uită peste marginea stâncii. Două leoaice urcau spre locul accidentului.

Fără să se gândească, Jack dădu fuga la panoul cu instrumente, îl ridică şi îl azvârli în feline. Se izbi de stâncă şi sperie leoaicele, care săriră înapoi, pe pământ.

Mulţumit că le tăiase avântul, Jack se ghemui iar sub stâncă, uimit de cât de frig putea fi noaptea în savană. Vreo câteva minute încercă să adoarmă, până auzi ceva râcâind piatra. Sări din nou în picioare. Luna strălucitoare îmbăia în lumină avionul – care se mişca Alunecă pe pantă, cu fuzelajul desfăcându-se în bucăţi. Jack alergă să intervină, dar avionul trecu în viteză pe lângă el şi căzu dincolo de marginea stâncii.

Dedesubt, un desiş de salcâmi se cutremură violent când avionul se prăbuşi peste el, dar apoi frunzişul se adună la loc, ca apa care înghite o corabie. Frunzele mai tremurară puţin, apoi încremeniră. Avionul dispăruse din vedere în întregime.

Jack se lăsă pe stâncă, neputincios, în miasma stăruitoare a avionului ars. Jos, liniştea nopţii fu sfâşiată de răgetele leilor. Aşa avea să fie în fiecare noapte de-a-cum încolo? Câte nopţi? Trebuia să ticluiască un plan.

Acum, când singurul semn destul de mare ca să atragă atenţia unui avion care ar fi survolat dispăruse, nu ştia unde ar fi fost mai bine să aştepte să fie salvat. Cel puţin de pe lespede ar fi putut fi zărit dintr-un avion. Dar, pe de altă parte, leii erau pretutindeni. Mai auzi şi alte animale. Râsul hienelor, un şacal sau un câine sălbatic urlând în apropiere. Stone Boy cum o scotea la capăt? Micii maimuţe de ce nu îi era frică? Sau îi era?

Lui Jack îi era din nou cumplit de sete şi de foame, cum nu-i mai fusese niciodată în viaţa lui. Ştia că trebuia să coboare în iarba de la poalele stâncii şi să caute ceva de mâncare, orice, mai înainte să-l lase puterile. Primul lucru pe care avea să-l facă mâine, în zori, era să pornească la vânătoare.

PARTEA A 3-A

CAZANUL VRĂJITOAREI, TANZANIA

CAPITOLUL ÎNTÂI

Dimineaţa, Jack începu să coboare de pe stâncă. Aproape de poale, văzu un copac devastat de o hoardă de babuini, care se băteau, ţipau şi smulgeau nucile de pe crengi. Nuci de *mungongo.* Tatăl său spusese că sunt comestibile.

Jack alergă spre copac, îşi dădu jos rucsacul de pe umăr şi îl azvârli ca pe un *nunchaku*[5]. Babuinii îl bombardară, zgâriindu-i pieptul şi picioarele. Îşi dezveleau dinţii în faţa lui, mârâind ameninţător. El scoase cuţitul tatălui său şi şfichiui aerul cu lama – cel mai apropiat babuin intră cu umărul în raza acesteia. Sângele ţâşni din rană, în timp ce maimuţa rănită căzu pe spate. Hoarda ţipă şi se retrase. Jack culese nucile din copac, încercând să le ocolească pe cele cu urme de dinţi. Se chinui să desfacă una, dar îi alunecă din mâini în ţărână. Luând nuca de jos, o curăţă de pantaloni şi se strădui s-o spargă în dinţi, dar era tare ca un glonţ. Zări o nucă gata deschisă, aşa că o luă de jos şi îşi aruncă miezul în gură. Îi alunecă pe gât înainte să apuce să-i simtă gustul. Apoi Jack zări o grămadă întreagă de nuci de mungongo desfăcute, abandonate de babuini. Mancă încă un miez, de data asta mestecându-l. Era surprinzător de dulce. Jack se aşează pe jos, înfulecând miez după miez. Scormonea cu limba prin găoacele cojii, apreciind geniul naturii care adăpostea substanţe nutritive în spaţiile cele mai mici cu putinţă.

Îşi îndesă în gură un pumn de mieji, mestecând zelos până simţi crampe în muşchii maxilarului. Vâra lama cuţitului african în cojile deja crăpate, căci nu-şi putea permite s-o tocească. Erau copaci de mungongo pretutindeni în jurul său. Ar fi putut umple cu uşurinţă rucsacul cu nuci. „Oare or să-mi ajungă pe tot drumul?” se întrebă Jack.

Nucile cele mai mici, pe care nu le putuse deschide cu cuţitul, le duse pe o piatră joasă şi teşită, ca o tăblie de masă. Le ţinu pe dală cu două degete şi le lovi cu o altă piatră. Dacă le izbea în vârf, se desfăceau frumos în două jumătăţi. Jack rânji, continuând să lucreze.

---

[5]5-Armă japoneză la origine, alcătuită din două bastoane din lemn tare, legate între ele la un cap cu o curea, o sfoară sau un lanţ (n.tr.).

La picioarele sale era o baltă nămoloasă, plină de coji goale de mungongo.

Luă apă în căuşul palmelor şi bău. Era amară şi avea gust de minerale. „Ar trebui să mă obişnuiesc cu asta”, gândi Jack. Scoase bidonul de plastic din rucsac şi îl umplu cu apă mâloasă. Bidonul, iniţial de unică folosinţă, era acum unul dintre lucrurile sale cele mai de preţ. Înăuntru, pete maronii se roteau şi se depuneau încet pe fund. Dacă ţinea bidonul nemişcat, nămolul se decanta, dar ce folos? Jack mai bău o gură şi speră că apa nu era plină de paraziţi sau de bacterii. Atât i-ar mai fi trebuit acum, să se îmbolnăvească. De altfel, Stone Boy bea apă murdară, mânca şi carne crudă şi părea în regulă.

Jack se întrebă dacă Stone Boy era singur. De bună seamă că avea părinţi şi probabil şi fraţi. Clanul său de maimuţe trebuia să fie pe undeva, prin savană. Oare cât de departe puteau fi?

Jack încercă să se concentreze. Dacă salvatorii n-aveau să vină după el în următoarele câteva zile, trebuia să ia o hotărâre foarte importantă – să aştepte în continuare sau să încerce să-şi găsească singur drumul. Dacă alegea să rămână, probabil că trebuia să înveţe cum să se apere. Dacă alegea să meargă până avea să iasă din Cazanul Vrăjitoarei, probabil că va fi nevoit să vâneze ca să mănânce. Oricum, Jack va continua să mănânce şi să bea. Indiferent ce alegea să facă, trebuia să-şi păstreze forţele şi vigoarea. Odată ce avea să fie în formă, în caz că tot n-ar fi fost descoperit de salvatori, ar fi putut încerca să urce crestele craterului şi să meargă spre răsărit, până ce ar fi găsit un drum.

Atunci îşi aminti – avea de traversat nu unul, ci două inele bătute de furtuni.

Trebuia să fie destul de puternic ca să facă faţă vijeliilor, altminteri l-ar fi putut smulge de pe creste ca pe o frunză.

Îl durea degetul mare. Făcuse băşică tot crăpând nucile. Rana nu era mare, dar dacă s-ar fi infectat… îşi închipui degetul umflându-se şi infecţia răspândindu-i-se în corp.

Cuprins de panică, se aşeză la poalele copacului şi trase adânc aer în piept. În clipa aceea, iarba din faţa lui se mişcă. Un leu ieşi precaut şi lipăi din baltă, chiar în locul unde îşi pusese el gura şi băuse, apoi sări pe piatra pe care Jack spărsese nucile. Se întinse pe burtă, parcă gata să tragă un pui de somn. Plin de

cicatrice şi jupuituri, leul părea bătrân, iar când căscă, îşi arătă colţii ascuţiţi şi foarte galbeni. Când leul se lăsă într-o rână, apăru un altul – mai mic şi mai prăpădit. Se urcă pe piatră şi se aşeză lângă tovarăşul lui. Jack se furişă în spatele copacului de mungongo şi se lipi de pământ, neîndrăznind nici să respire. Avea un cuţit mare, dar la ce i-ar fi folosit, dacă leii l-ar fi mirosit? Ce ar fi făcut dacă în ochi li s-ar fi aprins flacăra aia galbenă a foamei şi ar fi sărit asupra lui?

Aşteptă fără să facă vreun zgomot şi se strădui să încropească un plan, în caz că leii atacau. Jack încercă să-şi închipuie ce ar fi făcut Stone Boy. Trăia şi vâna într-un loc înţesat cu lei şi, cu toate acestea, reuşise să-l scoată pe Jack, care avea febră şi sângera, din calea primejdiei. Stone Boy, îşi dădu Jack seama, nu reacţiona pur şi simplu. Aplica şi strategii. Leii se aşezaseră pentru somnul de după-amiază, aparent nesimţind prezenţa lui Jack. În culmea nedumeririi, Jack înţelese deodată că nu-l puteau adulmeca. Babuinii îi acoperiseră mirosul! „Am avut noroc”, se gândi el, dând drumul răsuflării pe care nu ştia că şi-o ţinuse. Peste câteva momente, leul mai mare deschise ochii şi scoase un răget destul de slab. Probabil îşi chema leoaicele. Leul mai mare avea ochii pungiţi ca ai unui om bătrân. Răgea o dată, apoi îşi ciulea urechile, aşteptând răspunsul. Celălalt scoase şi el un răget, de încercare, ca un ucenic învăţând de la magistrul său. Amândoi aşteptară un răspuns din ierburi, dar nu veni niciunul. Se ridicară, adulmecară prin aer şi scoaseră încă un răget. Tot nimic. În cele din urmă, leii se aşezară din nou pe piatră, punându-şi boturile pe labele din faţă, în vreme ce Jack se îndepărtă, târându-se pe burtă. Când ajunse la ceea ce socotea c-ar fi o distanţă sigură, se ridică şi o luă la fugă.

În alergare, trecu pe lângă un copac mare. Îi rupse o creangă şi continuă să meargă, curăţând-o de coajă, folosind cuţitul tatălui său. Apoi luă una dintre bucăţile de fuzelaj pe care le adunase în rucsac, zimţată şi albăstrită de foc. O potrivi în vârful băţului, îndoind capătul bucăţii de metal în jurul lui, ca s-o fixeze. Acum Jack avea o suliţă. A doua zi dimineaţa o să urce o colină şi o să încerce să-şi dea seama unde se afla. „Poate că”, îşi zise el, „un avion venit să mă salveze mă va vedea mai uşor dacă stau pe vârful unui deal”. Până atunci, ştia că trebuie să continue să meargă. În faţa lui, tufele crescuseră în pâlcuri

înalte, în care poposiseră mii de păsări, îndoind crengile şi făcând un zgomot asurzitor. Erau mici, probabil o specie de potârnichi sau de prepeliţe. Dacă ar fi avut nevoie să stea puţin şi să se odihnească, se gândi Jack, ar trebui s-o facă în apropierea păsărilor. În felul acesta, dacă s-ar fi furişat ceva spre el, ar fi pornit un asemenea tărăboi, încât Jack ar fi ştiut imediat că se apropia un prădător.

Unde era Stone Boy? se întreba Jack. Oare vederea avionului prăbuşit îl speriase şi-l alungase definitiv? Jack mergea cu rucsacul pe umărul stâng, strângând în mâna dreaptă băţul cioplit, cu vârful suliţei în sus. Sutura improvizată de Stone Boy funcţionase şi, cu toate că pe Jack încă îl mai durea braţul, rana se vindeca şi îi trecuse febra.

În timp ce mergea, lui Jack începură să i se închidă ochii. Îi obosiseră chiar mai tare decât picioarele. Oare s-ar fi putut opri să se odihnească puţin? Unde erau păsările alea? Îi porunci braţului să îndrepte suliţa înainte, picioarelor să meargă mai departe şi închise ochii. „Disciplină”, îşi spuse Jack. „N-am să adorm.”

De undeva de lângă el auzi un soi de chicotit.

Deschise ochii.

Stone Boy stătea la doi metri distanţă, lângă un val de iarbă înaltă. Jack râse, vârî mâna în rucsac şi scoase o nucă de mungongo, întinzându-i-o. Stone Boy se uită la el curios, dar fără să pară surprins. „Oare m-a urmărit?” se întrebă Jack. Mica maimuţă înhaţă nuca atât de repede, încât îi zgârie lui Jack braţul cu unghiile sale murdare. Apoi îşi răsfrânse buzele, vârî nuca între dinţi şi o mestecă. După aceea întinse mâna spre suliţa primitivă a lui Jack şi bolborosi agitat, neştiind ce să creadă despre ea.

— Atât m-am priceput eu, zise Jack pe un ton firesc, încercând să stea drept şi să pară hotărât.

Stone Boy nu păru convins.

— Uite ce e, adăugă Jack, tocmai am dat peste doi lei şi am reuşit să scap nevătămat de unul singur, mulţumesc. Pot să mă descurc pe-aici, cu sau fără tine.

Cu paşi apăsaţi, dădu să treacă pe lângă Stone Boy, care îi tăie deodată calea şi îl apucă de braţe, strângându-l zdravăn. Curiozitatea din ochii lui era nemărginită, dar se uita fix la ceva

din depărtare. Jack îi urmări privirea spre ierburile înalte, unde o leoaică stătea pe labele dindărăt, adulmecând. În spatele ei erau încă vreo şase leoaice, cu prea mulţi pui învârtindu-se în jurul lor ca să poată fi număraţi. Toate aveau capetele întoarse în aceeaşi direcţie, ciulind urechile. Jack auzi masculii răgând, ceva mai la distanţă.

Leoaicele ascultau. Erau atât de bine camuflate în iarbă, încât Jack îşi dădu seama că ar fi intrat drept în cercul lor, dacă n-ar fi fost Stone Boy. O leoaică, mai mică şi cu înfăţişare mai necoaptă, se aventură să ragă un răspuns. Dar mamele mai mari, cu pui, se întoarseră şi mârâiră ameninţător, iar cea tânără amuţi imediat. Jack se dădu înapoi şi apoi se lăsă pe vine. Observă cum braţele lui Stone Boy îi atârnau pe lângă corp, depărtate de şolduri – oare avea nişte pietre de vânătoare la subsuori? Jack se uită în jur, căutând un copac. Leii sunt prea grei ca să se urce în copaci, dar singurii arbori de prin părţile acelea, nucii de mungongo, rămăseseră mult în urmă.

În stânga ierbii înalte văzu multe spinări mari şi negre, cozi şi urechi fluturând să alunge muştele. Bivoli de apă, o turmă întreagă, numeroasă, apropiindu-se. Auzindu-le mugetele, o leoaică mai bătrână ieşi din iarba înaltă. Părând ursuză şi neîncrezătoare, adulmecă aerul, văzu cei doi bipezi şi începu să vină spre ei. Jack ridică suliţa, gata s-o folosească împotriva leoaicei care se apropia, dar vârful de aluminiu căzu. Stone Boy îşi miji ochii la ciudatul său tovarăş, intrusul care gonise un leu ţipând la el. Aşteptă, parcă să vadă dacă Jack avea vreun plan şi, când nu se întâmplă nimic, Stone Boy ridică o piatră de vânătoare şi o cântări în palmă, ca s-o apuce cât mai bine.

Apoi se întoarse spre Jack, lăsând piatra în jos. Era rândul lui Jack, părea să spună. Şansa lui să arate ce poate. Dacă aşteptările lui Stone Boy aveau vreo legătură cu faptul că văzuse locul accidentului, întrezărind lumea căreia îi aparţinea Jack – înspăimântătoare şi totuşi de-un inedit ce-ţi tăia respiraţia –, asta Jack nu putea decât ghici. Stone Boy îl văzuse rostogolindu-se din avion. Căzuse, literalmente, din cer. Jack se întrebă dacă Stone Boy credea că putea să facă vrăji. „Arată-ţi puterile”, păreau să-l îndemne ochii maimuţei.

Stone Boy îşi vârî piatra înapoi la subsuoară.

Tremurând, Jack încă încerca să deducă intenţia leoaicei. Nu

părea flămândă, dar se apropia de ei din ce în ce mai mult. Broboane de sudoare îi apărură pe frunte. Putu simţi mirosul propriei frici, cald şi pătrunzător. Şi felina i-l simţi. Jack răcni sălbatic, fluturându-şi braţele, dar leoaica nu se opri.

Apucându-l de braţ pe Stone Boy, Jack se întoarse şi o zbughi către turma de bivoli de apă. Unul dintre aceştia îi apăru în faţă, cu ochii pe jumătate deschişi, cu nările fremătând. Dar Jack nu-şi făcea griji din pricina bivolilor. Erau nişte vite! Mirosul lor moscat îl izbi dintr-odată. Se strecură printre două exemplare masive, se ciocni de un altul, îl lovi cu pumnii şi privi în urmă. Şi Stone Boy se furişa printre bivoli, cu ochii aidoma unor mici tăciuni, murind de curiozitate să vadă ce avea să facă Jack. Acesta îşi smulse rucsacul de pe umăr şi lovi vitele cu el. Deşteaptă mişcare! Bivolii mugiră; viţeii se îngrămădiră înainte, urmaţi îndeaproape de mamele lor. Turma se năpusti spre lei, mugind şi mai abitir. Masculii, cu capetele plecate şi coarnele înainte, ţâşniră în frunte pentru a-i proteja pe micuţi.

O copită ateriza pe bocancul stâng al lui Jack, nimerindu-l din plin. Căzu, iar bivolii se dădură la o parte, ferindu-l în timp ce goneau.

Stone Boy se strecură printre ei şi-l trase pe Jack afară din drumul turmei. Jack gemu de durere şi se uită în jos. Îşi pierduse bocancul stâng, iar în gleznă simţea o durere ascuţită. Probabil şi-o scrântise. Odată ce se văzură în afara tumultului, Jack se aşeză şi îşi scoase şi celălalt bocanc. Stone Boy se lăsă pe vine lângă el şi ţipă:

— Iii-iii-iii! Iii! Iii!

Planul lui Jack funcţionase. Mânase vitele spre familia de lei şi acum, privind printre picioarele bivolilor, Jack şi Stone Boy văzură leoaicele fugind cu puii în gură. Toate acestea fuseseră destul de uimitoare pentru Stone Boy, dar încă şi mai impresionantă era vederea picioarelor lui Jack, care acum nu mai erau ascunse în bocanci. Ţipă surescitat.

Deodată, pământul de sub ei se cutremură. Bivolii veneau direct spre ei.

Stone Boy îl înşfacă pe Jack de cot şi-l sili să se ridice, dar îşi pierdură echilibrul şi căzură. Jack îşi sprijini greutatea în piciorul rănit şi ţipă. Stone Boy îl prinse de mijloc şi încercă să-l ridice în cârcă.

— Lasă-mă jos, gâfâi Jack. Ai grijă de tine!

Stone Boy mormăi şi se culcă la pământ, începând să smulgă iarba.

— Ce faci? strigă Jack. Încetează! Trebuie să plecăm de aici!

Băiatul încercă să se dea la o parte din calea bivolilor, dar, la primul pas făcut, durerea îl săgeta în tot corpul.

Stone Boy muncea dezlănţuit, aruncând în spatele lui pumni întregi de rădăcini şi de iarbă. Privind peste umăr, la Jack, parcă îl îndemna: „Fă şi tu la fel! Mişcă-te odată!”. Jack se lipi cu burta de pământ şi îi urmă exemplul. Fără să se oprească, Stone Boy se întindea să adune din jur pietre mai mari şi mai mici, adăugându-le la grămadă. Când bivolii se năpustiră asupra lor, Jack, strângând din dinţi, aruncă tot ce-i veni la mână spre palisada improvizată. Cu puţin înainte ca primii bivoli să intre în ei, Stone Boy îl ridică pe Jack în vârful grămezii şi se încleştară unul de celălalt. Jack închise ochii, pregătindu-se să fie călcat în picioare. Dar în ultima secundă coloana bivolilor speriaţi se despică în două, curgând ca pe lângă o „insulă”. Mişcându-se ca nişte galioane, unii cârmeau la dreapta, alţii la stânga.

Tremurând uluit, Jack privi turma trecând. Ocolind iute obstacolul, bivolii se mai loveau din când în când de el, dar evitau o ciocnire frontală. Un viţel se rătăci foarte aproape de ei. Stone Boy îl plesni cu palma şi numaidecât mai multe bivoliţe mugiră, iar viţelul intră repede la loc în turmă.

Când turma încetini, cei doi se aşezară în sfârşit, încă gâfâind. Jack era atât de încântat că supravieţuiseră şi nu fuseseră făcuţi una cu pământul, încât izbucni în râs, luă un pumn de iarbă şi-l aruncă peste cap. Stone Boy îşi manifestă bucuria în felul lui, chiuind şi bătând rapid din picioare.

— E atât de isteţ murmură Jack, ca pentru sine.

Dar, mai înainte să-şi poată continua gândul, leoaica bătrână apăru între cele două şuvoaie de bivoli. Aproape lipită de pământ, se ghemuia pe sub nenumăratele copite, făcând câte un pas, pe rând, astfel încât bivolii să n-o strivească. Îşi ţinea urechile pe spate, lipite de cap, şi ochii mijiţi.

Jack îşi testă durerea din gleznă şi îşi dădu seama că nu putea fugi.

— Las-o baltă! zbieră el la felină.

Leoaica se retrase, dispărând după un grup de bivoli.

— Ha, ha! A mers!

Jack se simţi neînfricat. Triumfător, îşi petrecu braţul pe după Stone Boy, care icni surprins, dar nu-l împinse la o parte. Jack şi Stone Boy statură unul lângă altul şi priviră peste savană, gata să înfrunte împreună sălbăticia.

*

În după-amiaza aceea, turma se strânse în jurul micii insule a lui Stone Boy, păscând ore bune, apoi se aşeză să rumege şi să se odihnească. Jack ştia că nu vor pleca până ce nu aveau să termine toată iarba din zonă, ceea ce se putea întâmpla a doua sau chiar a treia zi. Se simţea uşurat la gândul că el şi Stone Boy vor mai fi protejaţi de lei încă o zi. Totuşi, glezna lui, care se umflase ca un balon, îl durea îngrozitor.

Mai târziu, o jumătate de lună, arătând întocmai ca o barcă, pluti în largul cerului. Jack încercă să adoarmă lângă Stone Boy, destul de aproape cât să-i simtă căldura trupului, dar stelele erau atât de strălucitoare şi de clare, încât nu-şi putea ţine ochii închişi. În cele din urmă, se ridică în capul oaselor. În timp ce se uita pe deasupra turmei, silueta unei leoaice răsări din iarbă. Jack îşi închipui că stătuse ascunsă în tot acest timp, tăcută şi nemişcată, ca să nu stârnească încă o goană dezlănţuită a bivolilor. Acum, că turma se odihnea şi nu era atentă, se putea furişa până la Jack şi Stone Boy.

Cu ochii sclipind în lumina lunii, leoaica se uită la Jack, care îi întoarse privirea. „Ar trebui să sar şi să ţip”, îşi zise el. „Aş putea să trezesc bivolii şi să-i fac s-o calce în picioare ca pe o cârpă.” Dar durerea din gleznă îi aduse aminte cât de norocos fusese întreaga zi. Cuvintele tatălui său îi răsunară din nou în minte: „o singură încercare”. Poate că ar fi trebuit să-i acorde leoaicei învinse această singură şansă de a supravieţui. Încă privind-o în ochi, Jack dădu să se ridice. Leoaica fugi ca săgeata, îndepărtându-se în noapte şi dispărând.

Jack se aşeză din nou lângă Stone Boy, care se răsuci în somn, îşi întinse braţele în lături şi suspină. Şi Jack se simţea în largul lui. Avea un prieten în savană.

PARTEA A 4-A

CRATERUL EXTERIOR AL CAZANULUI VRĂJITOAREI, TANZANIA

CAPITOLUL ÎNTÂI

Două avioane se căzneau să câştige altitudine în faţa craterului exterior al Cazanului Vrăjitoarei. Norii, indicând furtuni pe cale să înceapă, alcătuiau o barieră aproape neîntreruptă. În frunte, într-un Helio Courier la fel de vechi ca şi cel al lui Alan Conran, zbura Frank Aoyama. Încerca să prindă curenţii ascendenţi, sperând să treacă peste creste în zona de cer mai liniştită dintre cele două inele. Sarcina aceasta era deosebit de dificilă pentru el, dar părea aproape imposibilă pentru pilotul fără experienţă din cel de-al doilea avion, un bimotor Twin Otter. Pilotul, fost militar în aviaţie, nu era încă

obişnuit cu izbucnirile temperamentale ale vremii din Africa. Se străduise să urmeze îndeaproape traseul de zbor al profesorului Aoyama, dar aplecările şi legănările continue îi făcuseră pe paramedicii din Otter să vomite în pungi.

Singura persoană căreia nu îi era rău era Nancy Gwara, şefa echipei de paramedici. Născută în cartierul Queens din New York, Nancy se mutase în Tanzania şi se măritase cu un om de afaceri din părţile locului.

— Nu există un antrenament mai bun pentru o călătorie zbuciumată decât să conduci o ambulanţă prin Queens, glumi Nancy. Vezi ceva, profesore? îl întrebă ea pe Aoyama prin staţie.

— Nimic, răspunse Frank inexpresiv.

Alan Conran nu mai putuse fi contactat prin radio de şase zile.

Cu o zi înainte, cele două avioane zburaseră ore în şir în afara Cazanului, înaintând mult spre vest, apoi întorcându-se spre nord. În cele din urmă, făcuseră înconjurul complet, fără să zărească nimic pe sol.

Pentru pilotul de pe Otter, dispariţia era un caz închis.

— Profesorul Conran s-a prăbuşit. Pe partea asta a craterului sau pe partea cealaltă – ce mai contează? argumentase el, înainte ca avioanele să pornească în cea de-a doua zi de căutare. Frunzişul pădurii din locurile alea poate acoperi în întregime o epavă. Chiar dacă fuzelajul a luat foc, acolo plouă atât de mult că, indiferent ce ar arde, s-ar stinge foarte repede.

Simţind că-l sprijină de la bun început, Frank se uitase la Nancy, căutând ajutor.

— Guvernul ne-a împrumutat echipei voastre pentru două zile, zise ea. Hai să profităm de acest timp, profesore.

Nancy ştia că erau în căutarea a doi adulţi şi a unui puşti de treisprezece ani, fiul profesorului. Pilotul studiase terenul, la fel cum o făcuse şi Alan Conran, dar ar fi putut supravieţui un băiat în savană de unul singur?

— Soţul meu a fost crescut într-un trib, îi spuse ea lui Frank. A reuşit să reziste trei zile, singur în savană, la vârsta de nouă ani.

Nancy nu era la fel de pesimistă ca pilotul. Savana îşi ascundea nenorocirile cu străşnicie, ştia asta, dar i se părea pasionant să plece în misiuni de salvare – în aceasta în mod special. Asistase la una dintre conferinţele lui Alan despre

arealele primitive din Tanzania şi îi stârnise imaginaţia cu ideile sale. În medii izolate, care s-au schimbat foarte puţin din Pliocen încoace, teoretizase Conran, ar mai putea exista încă plante şi animale pe care savanţii le socotesc dispărute demult. În mod clar era un exaltat, îşi aminti Nancy.

După mai multe ore de zbor deasupra versanţilor inelului exterior, echipa de căutare nu găsise nimic. Nancy oftă, sperând din ce în ce mai puţin. Radioul pârâi.

— Trebuie să încercăm să trecem dincolo de creste, strigă Frank, ca să acopere zgomotul motorului. E singurul loc în care ar putea fi Alan.

— Asta ne depăşeşte atribuţiile, răcnise pilotul Otterului. Slujba asta nu mă plăteşte destul cât să fac ceva atât de stupid.

— Uite, răspunse Frank, am cercetat fiecare centimetru şi nici urmă de avion. Sunt gata să pun pariu că Helio al meu poate trece dincolo, iar dacă el poate, atunci Otter-ul tău nou-nouţ ar trebui să nu întâmpine nicio problemă.

Frank ştia că trebuia să extindă zona căutărilor, altminteri era nevoit să declare echipajul lui Alan *dispărut, probabil mort,* fără altă dovadă că avionul lor se prăbuşise într-adevăr.

— Bine, mormăi în cele din urmă pilotul, învoindu-se. Dar dacă se întâmplă ceva cu avionul sau cu pasagerii mei, tu o să fii responsabil.

Pilotul ştia că nereuşita descoperirii unui avion căzut l-ar fi pus într-o lumină foarte proastă. Guvernul tanzanian primise cu entuziasm cercul oamenilor de ştiinţă ai lui Frank, care îi aducea regiunii atât faimă, cât şi venituri. Acum le oferise unul dintre cei mai buni piloţi ca să-i ajute să-l găsească pe unul dintr-ai lor. Cu toate acestea, pilotului nu-i plăcea deloc insistenţa încăpăţânată a lui Frank de a căuta avionul pierdut. Dar deocamdată nu putea face altceva decât să urmeze bătrânul Helio drept în norii de furtună.

— De ce se fâţâie atâta? se plânse pilotul, încercând să rămână în spatele lui Frank, al cărui avion şerpuia de la dreapta la stânga şi înapoi.

— Poate că urmează un râu, un lanţ muntos – vreo formaţiune geologică anume pe care o studia profesorul Conran, strigă Nancy, în vreme ce ploaia şi vântul răpăiau pe botul Otterului.

— Nu cred, îi strigă pilotul, drept răspuns. Cu ploaia asta,

vizibilitatea e aproape nulă.

Avionul lui Frank zvâcnea în vânt, iar pilotul Otterului se chinuia să menţină aripile drepte. Carlinga se zdruncina, iar Nancy se ţinea strâns de ambele braţe ale scaunului. Dar atunci, cu Otter-ul pe urmele sale, Helio ieşi din norii de furtună, iar Frank balansă aripile avionului în sus şi-n jos, ca un căţeluş care îşi scutură apa din blană. Porni cu toată viteza înainte, spre verdele luxuriant al savanei.

Pilotul avea dreptate. Frank nu urmărea nicio formaţiune geologică anume. Înainte de ultima comunicare cu pilotul Otterului, îşi dăduse seama că secretul găsirii lui Alan ar putea fi chiar la bordul său. Şi Helio-ul lui Frank fusese folosit pentru marcarea animalelor – panoul instrumentelor sale conţinea un radar identic cu cel al lui Alan. Un semnal pe ecran i-ar fi spus exact unde se aflau leii pe care îi marcase Alan.

Computerul radarului conţinea şi un fişier de înregistrări şi fiecare semnal apărea însoţit de data şi ora la care se efectuase marcarea. Înainte de a trece peste crestele inelului, Frank zărise trei animale marcate pe versanţii exteriori. Datele indicau că fuseseră marcate la primele zboruri. Lui Frank îi venise o idee – dacă Alan zburase în *interiorul* craterului pentru a marca animalele? În caz că avea dreptate, un semnal luminos avea să apară cu siguranţă pe ecran.

Odată ajuns în siguranţă dincolo de craterul exterior al Cazanului Vrăjitoarei, Frank se uită cu speranţă la radar, când o lumină roşie se aprinse lângă indicatorul de combustibil. Era timpul să coboare şi să-şi reumple rezervorul. Frank alese o fâşie mai netedă de iarbă şi ateriză.

Când Otter-ul se opri lângă el, pilotul îşi deschise cupola carlingii.

În timp ce Frank scotea canistra de benzină din cala Helioului şi o turna în rezervorul avionului, pilotul Otterului porni în goană către el. Era urmat în fugă de Nancy Gwara, îngrijorată că temperamentul vulcanic al pilotului ar putea duce la vărsare de sânge, la mii de kilometri depărtare de cel mai apropiat spital. Dar când pilotul ajunse lângă Frank, acesta din urmă îi zâmbi ca un înţelept şi-i spuse:

— Mulţumesc că ai acceptat să treci prin toată zgâlţâiala aia. Acum o să îmi iau din nou zborul şi o să arunc o privire pe-aici,

în timp ce voi, prieteni, o să vă puteţi trage sufletul. Să-mi comunicaţi prin radio dacă vă vine vreo idee strălucită şi arătă spre cerul ciudat de senin dintre cele două cratere.

— Ai o oră la dispoziţie, îi spuse printre dinţi pilotul Otterului.

Frank îi făcu semn de la revedere şi sări înapoi în cabina avionului său.

*

Aflat din nou în aer, Frank se întrebă ce urmărea exact proiectul cu lei al lui Alan. Îşi aminti teoria lui, conform căreia leii au fost profund afectaţi de rapida schimbare a mediului şi de apariţia oamenilor pe domeniile lor. Alan sugerase că un pui de leu avea mai puţine şanse de a supravieţui în sălbăticie până la maturitate decât un om care trăieşte într-o zonă de război.

„Pe aici nu prea au de ce să-şi facă griji”, gândi Frank, zărind grupuri de siluete ruginii pe stânci şi pe lângă gropile cu apă.

Privi bordul, urmărind cum acul radarului mătura ecranul. Apoi apăru un punct licăritor. Un leu marcat se afla pe sol, undeva în apropiere.

— Ştiam eu! exclamă Frank.

Alan trecuse de inelul exterior Dacă pe creste condiţiile atmosferice fuseseră asemănătoare cu acelea întâlnite de Frank mai devreme, pilotul lui Alan trebuie să fi făcut nişte manevre riscante ca să navigheze prin ele cu succes. Excesiv de cutezătoare, poate, dar iniţiativa lui Alan extinsese aria de cercetări cu mii de kilometri pătraţi. Frank recitise permisul de cercetare chiar în dimineaţa aceea, deopotrivă cu toate hârtiile din biroul lui Alan, căutând nişte indicii. În permis, Alan ceruse să marcheze numai familiile de lei de pe inelul exterior. Dar iată, chiar pe ecranul lui Frank, dovada că Alan mersese cu cercetările mai departe de atât.

Frank zbură spre nord, înviorat la gândul că era pe calea cea bună. În acelaşi timp, era îngrozit că, în orice clipă, ar fi putut zări bucăţi dintr-un Helio prăbuşit. Acesta continuă să pândească vreun alt semnal pe radar, dar ecranul rămase întunecat. Oare Alan nu marcase decât un singur leu înainte de a cădea pradă misterioasei sale sorţi, care-l făcuse să piardă contactul prin radio în ultimele şase zile?

Deşi nu văzuse nicio epavă sau fum în aer, Frank ştia că un avion aşa de mic, ca al lui Alan, s-ar fi putut fărâma atât de rău la impact, iar fragmentele ar fi putut fi atât de împrăştiate, încât nu ar mai exista un loc clar identificabil al prăbuşirii. Frunzişul pădurii, aşa cum îi amintise pilotul, ar fi camuflat avionul. Dar Alan ştia deja asta. Dacă i s-ar fi întâmplat ceva, fără îndoială ar fi încercat să aterizeze într-un loc în care să fie observat de salvatori. Poate că, îşi închipui Frank, Alan avusese o problemă cu radioul şi o defecţiune la motor în acelaşi timp şi fusese forţat să aterizeze în junglă. Asta ar fi explicat de ce nu trimisese niciun SOS şi de ce avionul nu era de găsit. Poate că Alan şi Bruce erau undeva dedesubtul lui, încercând să repare motorul ca să pornească iar în zbor. Dedesubt se găsea destulă apă – Frank îşi putea da seama după cât de verde era vegetaţia. Asta însemna că era şi hrană, destulă cât să-i ţină în puteri.

Cu toate acestea, Frank se întreba de ce Alan şi-ar fi riscat viaţa – ba, mai ciudat încă, şi pe cea a fiului său – ca să marcheze lei în interiorul craterului?

— De fapt, ce urmăreai tu, prietene? murmură Frank încetişor.

Se îndoia că Alan, deşi îşi asumase unele riscuri de-a lungul carierei sale, şi-ar fi pus intenţionat fiul în primejdie. Chiar dacă uneori se simţea vinovat că nu-l vedea mai des pe Jack, Alan îşi iubea fiul mai mult ca orice pe lume. Toată lumea de la centru ştia asta.

Frank se întoarse şi zbură spre sud. Văzu familiile de lei dedesubt, dar ecranul radarului rămase întunecat. În timp ce examina terenul, se simţi copleşit de maiestuozitatea locului acela. Părea atât de vechi şi totuşi atât de viguros şi de viu. Piscurile craterului interior erau învăluite în ceaţă, pe cât de frumoase, pe atât de periculoase. Să-şi fi împins Alan expediţia şi mai departe? Cu Jack la bord, ce l-ar fi putut mâna să treacă hotarul acela periculos?

„Trebuie să mă întorc cu un avion mai mare”, gândi el.

Frank îşi dădu seama că Alan avusese secrete faţă de el. De un singur lucru Alan ar fi fost îndeajuns de interesat încât să pună astfel în pericol viaţa sa şi pe a fiului său: posibilitatea existenţei unui important sit fosil. *Australopithecus afarensis,* cel mai vechi om descoperit vreodată în Africa, era specialitatea

cercetărilor lui Alan. Oare găsise vreun semn pe aici? Sau misterul acelui mare necunoscut îl atrăsese pe savant dincolo de al doilea inel? Oare proiectul său cu marcarea leilor era doar o acoperire? „Trebuie să aflu ce s-a întâmplat”, îşi zise Frank.

Îşi dădu seama că, deocamdată, lucrurile erau clare. Al doilea crater, ascuns de norii ca de oţel întunecat, era de netrecut.

Frank zbură înapoi şi ateriza cu avionul lângă Twin Otter. Paramedicii se uitau în sus la fuzelajul micului Helio, parcă încercând să descifreze din strălucirea sa rezultatul cercetării.

— Nimic, profesore? întrebă Nancy Gwara, o întrebare de prisos, de vreme ce răspunsul era limpede întipărit pe chipul lui Frank, care tocmai ieşea din carlingă.

Frank clătină din cap.

— Atunci ne întoarcem la centru, interveni pilotul Otterului.

Frank încuviinţă. Nu avea destulă energie pentru o ceartă.

— Dacă ai nevoie de ajutorul meu mâine, se face, zise Nancy.

— Mulţumesc, Nancy. Ei bine, continuă el, întorcându-se către pilot şi ceilalţi paramedici, se pare că pentru astăzi căutările s-au încheiat.

PARTEA A 5-A

CAZANUL VRĂJITOAREI, TANZANIA

CAPITOLUL ÎNTÂI

În noaptea aceea plouă în savană şi peste turmă, ca şi peste Jack şi Stone Boy, care dormeau spate-n spate. Când Jack se trezi, turma de bivoli de apă plecase, iar cârtiţele şi rozătoarele îşi săpaseră muşuroaie, ieşind din pământul îmbibat de apă. Stone Boy se trezi şi prinse una, o omorî cu dinţii şi aduse înapoi jumătate, pentru Jack. „Am nevoie de proteine", chibzui băiatul. „Chiar şi de proteine negătite. Aş putea foarte bine să-mi încerc norocul cu această cârtiţă." Prin urmare, muşcă din carnea crudă, caldă încă, şi i se întoarse imediat stomacul pe dos.

Stone Boy o luă la fugă, apoi veni înapoi tropăind, aducând un ou pe care-l sparse drept pe buzele lui Jack. Jack mancă gălbenuşul, crud şi plin de nutrienţi, şi se simţi mai bine. Încă şchiopătând din pricina gleznei umflate, făcu vreo câţiva paşi prin iarbă şi văzu o bivoliţă născând. Se târî către o groapă cu apă, pe unde hălăduiau alte mame şi puii lor nou-născuţi. Mamele îi mângâiau cu boturile şi le lingeau blana. Jack privi în jur: niciun leu. Cum cerul se înseninase, groapa cu apă arăta albastră şi îmbietoare. Jack îşi închipui că e în altă parte, undeva în siguranţă.

„Sunt lângă piscina din curtea din spate a lui Meg, din Pasadena", se gândi el. „Tatăl lui Meg face hamburgeri pe grătar." În timp ce Jack încerca să-şi reînvie în minte mirosul delicios al cărnii sfârâind pe foc, Stone Boy se furişă până la el şi îl îmbrânci în apă. Jack ieşi numaidecât la suprafaţă. Stone Boy rânjea, dezvelindu-şi dinţii. Jack îl apucă de picioare şi îl trase în apă. Stone Boy înota prost, bătând apa câineşte şi fără prea mare spor. Încercă să se ţină de Jack, care tăie apa fără grabă, îndepărtându-se din câteva mişcări de braţe. Deschizând ochii sub apă, Jack văzu hipopotami: doi scufundaţi şi trei plutind, cu frunze pe cap. Când băieţii ieşiră la suprafaţă, un pui

nou-născut de hipopotam trecu pe lângă ei, lucios ca ţeava unei puşti. Stone Boy se caţără pe mal, dar, când Jack încercă să iasă şi el, Stone Boy îi dădu o lovitură zdravănă de picior. Jack căzu înapoi în apă. Ieşi din nou şi îi trase un pumn în umăr lui Stone Boy. Se măsurară din priviri, dar Stone Boy nu-i răspunse tot cu un pumn; doar stătea acolo, cu părul lui sârmos fluturând în vânt.

— Vrei să ştii cât de tare sunt, ai? zise Jack.

Stone Boy îi urmări gura, captivat de sunetul vocii lui Jack.

— Vorbesc. E unul dintre lucrurile la care mă pricep cel mai bine. Îţi place?

Stone Boy scoase un *iiii* pe patru tonuri diferite, de la foarte jos la foarte înalt.

Jack râse.

— Ce mai echipă facem, nu?

Jack, începu să meargă în jurul bălţii, hotărât să ignore durerea din gleznă.

— Nimic n-o să mă oprească, zise el. O să-mi fac o altă suliţă – una care n-o să se mai desfacă în bucăţi, de data asta! Apoi o să merg înapoi la avion şi-o să caut o brichetă sau nişte chibrituri sau câteva cioburi – doar de atât am nevoie. O să fac un foc. Iar când or să vină avioanele de salvare, or să-l vadă de departe.

Stone Boy se uita atent în ochii lui Jack, părând că procesează informaţia. Jack îi studie faţa.

— Tu ce faci pe aici, de fapt? Cum de eşti singur?

Stone Boy rămase mut, dar atent.

— Corect. Bun răspuns.

Jack îngenunche, luă nişte apă în pumni şi îşi spălă mâinile şi faţa. Stone Boy îi imită mişcările, stropindu-se şi el cu apă pe faţă. Când îi intră nişte apă în nas, tuşi, apoi scuipă furios. Jack râse şi se duse la copacul lângă care se aflau rucsacul şi bocancii lui. Îşi examină bocancii jerpeliţi, dar care se mai puteau încă folosi. Jack îi încălţă, trăgându-l cu băgare de seamă pe cel stâng peste glezna scrântită. Avea să meargă desculţ când se vor rupe de tot. Atunci îi atrase atenţia coperta lucioasă a dicţionarului, călcat şi tăvălit prin iarbă. Jack îi frunzări paginile, apoi vârî conştiincios cartea în rucsac. Pixul şi carneţelul erau, din fericire, încă prinse de dicţionar.

Folosind micul său cuţit african în chip de ferăstrău, Jack tăie

două crengi subţiri dintr-un copac tânăr. Ascuţi cuţitul de o piatră, alese creanga mai dreaptă şi îşi petrecu restul dimineţii transformând-o cu grijă într-o suliţă.

După ce-l privi o vreme, Stone Boy luă o piatră, ridică cealaltă creangă şi, încercând să-l imite, se tăie adânc la degetul mare.

— Eşti competitiv. Şi prinzi repede. Asta-i bine, dar câte mii de ani ţi-ar fi luat până ai fi făcut singur o suliţă?

Tatăl său îi povestise despre oamenii de ştiinţă care interveneau asupra subiecţilor. Cercetătorii voiseră să studieze triburi amazoniene ca mayorunas şi jivaros – grupuri izolate care nu întâlniseră niciodată oameni din afară. După ce au ajuns la faţa locului, cercetătorii au intrat în contact cu ei treptat, dar permanent, schimbându-le modul de viaţă. Aceştia îşi abandonaseră hainele tradiţionale şi se îmbrăcaseră cu tricouri şi pantaloni. Se mutaseră de la sate la oraşe şi îşi câştigau pâinea vânzându-le turiştilor mâncare tribală. N-aveau să se mai întoarcă niciodată la vechile obiceiuri.

— Eu nu vreau să te schimb, îi zise Jack lui Stone Boy. Dar două capete sunt întotdeauna mai bune decât unul şi trebuie să găsesc o cale de-a ieşi de aici. Bănuiesc că şi tu eşti pe un drum al tău către un loc anume. Trebuie să ai vreo familie pe aici. Doar n-ai căzut din cer – *eu* am căzut. Ce glumă proastă

Stone Boy clipi, parcă încuviinţând.

— Gata, hai să mergem

O luă înainte, încă şchiopătând puţin, către lespedea de piatră. Avionul alunecase de pe lespede şi se zdrobise în crângul de salcâmi de dedesubt, iar acum Jack încerca să uite că tatăl său fusese vreodată înăuntru. „Trebuie să aprind un foc”, îşi zise Jack. „Şi am nevoie de ceea ce se află în avion.”

*

În mijlocul pâlcului de acacii era un luminiş, unde razele soarelui pătrundeau până jos, pe fuzelajul sfărâmat.

Porci mistreţi, cu mustăţi albe, râmau prin epavă de parcă ar fi căutat rădăcini.

Ceva scrâşni sub tălpile lui Jack. Sticlă spartă.

Adună câteva cioburi şi le vârî în rucsac. Văzu şi un ciob de oglindă şi îl luă şi pe acela. Exact ce îi trebuia. Putea lăsa epava

mâncătorilor de leşuri.

Dar tocmai când se întoarse să plece, o leoaică ieşi dintre copaci, făcu un salt şi prinse unul dintre porci. Ceilalţi guiţară şi încercară să fugă, dar dintr-odată se treziră cu leoaice de jur împrejurul lor, împingându-şi puii înainte şi înghiontindu-i cu boturile spre mistreţi, încercând să-i înveţe cum să vâneze.

Jack scoase ciobul de oglindă, prinse razele soarelui şi îndreptă fasciculul în ochii unui pui. Orbit, puiul chelălăi. Jack îşi plimbă fasciculul pe feţele felinelor şi acestea se opriră instantaneu. O leoaică porni spre băiat, îşi zgârie laba într-o bucată de tablă şi începu să geamă de durere. Celelalte leoaice, neştiind cu ce fel de primejdie aveau de-a face, îşi chemară puii. Familia de lei abandonă partida de vânătoare.

„O mică răzbunare”, îşi zise Jack în gând.

Stând în spatele lui, Stone Boy ţinea ridicată o piatră de vânătoare. Jongleria lui Jack cu oglinda îl surprinsese atât de tare, încât strigă uluit şi o rupse la fugă. Jack aruncă ciobul de oglindă înapoi în rucsac şi alergă după tovarăşul lui.

Îl găsi pe marginea unei ravene, ţinând strâns suliţa pe care n-o descojise încă de tot, holbându-se la Jack, uimit şi speriat.

— Cu oglinda vom face un foc, îi spuse Jack. Ştii ce-i ăla un foc, nu-i aşa? Savana mai ia foc, uneori, de la căldură.

Stone Boy continua să se holbeze la el.

— Vino! Poţi să mă ajuţi, dacă vrei.

Stone Boy se ridică, încă nesigur, şi apoi adulmecă prin aer. Arătă către valea seacă şi îngustă care şerpuia la picioarele lor.

Se apropiară amândoi încetişor de margine şi se uitară în jos.

Alţi lei. O leoaică şi doi masculi.

Leoaica fusese încolţită de masculi. Mârâind şi zvâcnind din coadă, ea îi lăsă să o miroasă. Jack o recunoscu după cum şchiopăta – era leoaica bătrână care îi urmărise în timpul goanei bivolilor speriaţi. Îi recunoscu şi pe cei doi masculi – îi văzuse lângă nucul de mangongo, în ziua în care părăsise avionul prăbuşit.

Uimitor, gândi el, savana se umplea de feţe cunoscute – feţe de prădători, ce-i drept, însă cunoscute.

Ca într-o zvâcnitură, leul mai tânăr sări la gâtul leoaicei. Ea îl lovi cu laba, dar el o trase în noroi, arătându-şi colţii. „Nu te lăsa! Nu te lăsa!” se trezi Jack c-o îndeamnă pe leoaică.

Masculul mai bătrân o muşcă de bărbie, dar ea îşi smulse botul însângerat din colţii atacatorilor săi şi slobozi un scâncet prelung şi întretăiat.

De sus, un alt leu mârâi. Părea totuşi a fi o femelă. Leoaica încolţită ţipă de parcă îşi recăpătase speranţa. Masculii dădură din cozi şi o mânară în sus, pe panta ravenei. Scoţându-şi limba, îşi linse bărbia sfâşiată.

Mai multe leoaice nevăzute răspunseră dinspre crângul de acacii. Poate că familia cu puii, familia de lei care răvăşise avionul, îi recunoscuse glasul.

Masculul mai bătrân se împunse cu botul în coasta leoaicei captive, mânând-o către o neaşteptată pradă.

Stone Boy se întoarse spre Jack. Privirea lui era alarmată şi îi făcu semn înapoi, către şesul cu iarbă unde păşteau bivolii: „Hai să ne întoarcem, vom fi mai în siguranţă acolo”.

Dar Jack clătină din cap.

— Nu ne putem întoarce. Pe oriunde am lua-o, am da peste lei. Trebuie să mergem înainte, nu înapoi!

Auziră un chicotit răutăcios. Văzură hiene, ţinându-se după ei, la doar câţiva metri distanţă.

Jack şovăi, cântărind opţiunile. Pe cât de tare se temeau de lei, îi puteau şi folosi. Jack alergă pe şirul urmelor de labe pe care le lăsaseră leii. Îi făcu semn lui Stone Boy să vină după el şi apoi fugiră amândoi, până când văzură din nou cei trei lei. De îndată ce hienele adulmecară leii, se retraseră.

Leoaica încă mai mergea în frunte, iar masculii o escortau.

„Vor să atace!” se gândi Jack.

În timp ce fugeau după lei, Jack simţi că tatăl său era lângă el. „Ai dreptate, Jack. Leii au nevoie de o pradă ca să supravieţuiască. La fel şi tu.”

*

În seara aceea, când cerul se întunecă, Stone Boy îl apucă de mână pe Jack şi îl îndemnă către un copac. Jack îl escaladă în câteva secunde. N-ar fi crezut că se poate căţăra atât de uşor! Aproape că scăpă rucsacul, dar Stone Boy îl prinse şi îl agăţă într-o creangă bifurcată. Ca un acrobat la trapez, ţinându-se de trunchi cu o mână şi sprijinindu-l pe Jack cu un picior, Stone

Boy găsi o poziţie sigură pentru el, pentru Jack şi pentru rucsac, toate odată, apoi păru că se scufundă înapoi – nu, doar se atârnă cu capul în jos, ţinându-se cu picioarele de o creangă. Reuşi sa fure ouăle din cuiburile de pe crengile de dedesubt, pentru cină.

Jack scotoci febril prin rucsac. Cioburile de sticlă erau încă înăuntru – le putea simţi colţurile prin ţesătura elastică rezistentă.

„Dimineaţă”, se gândi el, „când soarele o să se arate în spatele crestelor inelului interior, o să fac un foc mare cât să frigă şi păsările ce-or să treacă în zbor!”

*

Tatăl lui Jack îi povestise odată despre un vânător din Africa, expert, de asemenea, în tehnici de supravieţuire. Într-o zi, tocmai când un leu se repezise la el, i se blocase puşca.

Omul se trezise căzut pe spate, cu leul ţintuindu-l la pământ şi colţii acestuia înfiorători deasupra feţei sale. Incisivii aceia lungi puteau decapita o zebră dintr-o singură muşcătură de grumaz. O singură muşcătură de faţa acelui vânător şi s-ar fi sfârşit cu el.

Vânătorul a trebuit să gândească rapid. Folosind singura armă pe care o avea, l-a pocnit pe leu cu toată puterea drept în vârful nasului, ca să întârzie prima muşcătură care i-ar fi smuls faţa şi totodată o parte din creier. Apoi şi-a înfipt mâna dreaptă în gâtul leului.

Cu toate că forţa muşcăturii leului i-a rupt braţul, pumnul pe care i l-a vârât în gât l-a făcut pe leu să se înece şi să-i dea drumul. Vânătorul s-a rostogolit într-o parte, sângerând abundent. A întins mâna după rucsacul în care avea un pistol şi l-a apucat cu mâna stângă. Când leul s-a năpustit din nou la el, a tras. Glonţul a trecut drept prin creierul leului. O singură împuşcătură şi leul era mort.

Vânătorul îşi legase cu centura braţul făcut harcea-parcea, apoi chemase un avion de salvare prin radio. Avionul l-a găsit grav rănit, dar viu.

Jack visa că el era acel vânător, urmărind un leu care în orice clipă ar fi putut sări din iarba înaltă şi l-ar fi omorât. Cu ochii minţii văzu silueta felinei în depărtare, cu trupul ghemuit la

pământ, cu ochii sclipind, gata să facă saltul. „O singură încercare”, se gândi Jack în visul său. „Fă-o să încline balanţa.”

Tresări şi se trezi.

Luna era strălucitoare, iar rucsacul atârna de un ciot în copac, chiar sub nasul lui Jack. Stone Boy dormea pe o creangă mai mare, într-o poziţie ce părea imposibilă: lungit pe burtă, cu braţele în jurul crengii, cu un picior vârât sub bărbia lui Jack, ţinându-l drept în timp ce dormea. Ceafa lui Jack se sprijinea de copac, iar fundul Popescu îi era îndesat în locul în care creanga se desprindea de trunchi. Nu putea să se mişte şi, când îşi dădu seama cât de departe de pământ era, nici n-a mai vrut s-o facă. Pe când încercă să-şi elibereze gâtul, piciorul lui Stone Boy se întinse instantaneu să-l reapuce în strânsoare. Jack îl bătu pe pulpă. Stone Boy nu se trezi. Jack îi desprinse piciorul de pe gât şi i-l lăsă pe un umăr, în vreme ce Stone Boy suspină de parcă aprecia noua poziţie, mai puţin ciudată, şi îl ţinu pe Jack ţintuit de copac cu degetele răsfirate de la picioare.

Jack rămase treaz o vreme. Încerca să vadă prin întuneric, simţind că priveliştea s-a schimbat. Putea percepe acum atâta luminozitate, de parcă ochii i se obişnuiseră cu o lume fără electricitate, neoane sau faruri de maşini. Sunetele păreau şi ele mai vii: frunzele foşnind, aripile bătând. Răgete şi chemări. Până şi tăcerea suna altfel, îşi zise el. Avea diverse grade de linişte. Cu puţin înainte de a se crăpa de ziuă, tăcerea păru să atingă culmea. De îndată ce soarele răsări, croncănitul păsărilor, nechezatul zebrelor, bufniturile copitelor şi zumzăitul gâzelor prin aer prefăcură savana într-o uriaşă cameră de rezonanţă, forfotind şi zbârnâind de viaţă.

Jack se simţi ca şi cum vedea şi auzea pentru prima oară în viaţa lui.

„Cred că încep să semăn cu tine, prietene”, gândi el. Şi zâmbi, alunecând din nou în somn.

Se trezi orbit de lumina soarelui. Era singur în copac. Soarele era deja sus pe cer, luminând valea de dedesubt. Leoaica bătrână se întorcea agale dinspre crângul de acacii, cu un pui inert în fălci. Îl scuipă pe pământ, neînsufleţit. Doi masculi îi ieşiră în întâmpinare, sfâşiară puiul în două şi începură să mănânce. Leoaica se întoarse şi şchiopătă înapoi spre vale.

Când Jack se ridică în capul oaselor, frecându-şi ceafa

înţepenită cu degetele, ea se întorsese cu încă un pui în bot. Toţi cei trei lei îşi ciuliră urechile, dar nu se auzi niciun sunet venind dinspre susul văii seci: familia de lei nu observase lipsa puilor. Leoaica trădătoare dădu drumul celui de-al doilea pui mort. Masculii îl devorară, apoi o lăsară pe leoaică să mănânce resturile de măruntaie. Jack privea hipnotizat.

Deodată, tresări. Rucsacul ar fi trebuit să atârne în faţa lui, acolo unde Stone Boy îl agăţase când se urcaseră în copac. Dar acum dispăruse. Stând cocoţat pe creangă, se învârti în loc şi simţi coaja aspră sub tălpi. Era desculţ. Şi bocancii îi dispăruseră. Oare i-i scosese din picioare?

Jack privi în jos, unde Stone Boy stătea pe vine, muşcând şi trăgând de rucsac cu dinţii. Materialul era atât de rezistent, încât nu-l putu sfâşia, aşa că, în cele din urmă, se dădu bătut, aruncând rucsacul cât colo. Se ridică şi tropăi mărunt, călcând ceva în picioare. Apoi apucă o piatră şi o izbi de pământ, de unde se auzi un zornăit.

Oglinda, *oglinda cu care să aprind focul!*

— Încetează! Încetează! răcni Jack, dându-se iute jos din copac. Stone Boy îi zdrobise bocancii lui Jack, care acum erau complet turtiţi şi rupţi. Dicţionarul zăcea pe iarbă, nebăgat în seamă. Dar cuţitul îi captase interesul şi îl rupsese, lăsându-i doar cinci centimetri din lamă. Jack calcă pe cioburile mici de oglindă, dar nici măcar nu simţi când se tăie în ele. Stone Boy îl auzi pe Jack venind şi se întoarse tocmai când Jack îşi repezea pumnul spre el, nimerindu-l drept în falcă. Îl doborî pe Stone Boy la pământ şi se aplecă iute, disperat să salveze ce mai putea. „Fără oglindă, adio foc, adio semnalizare către vreun avion de salvare!” Jack înşfacă rucsacul şi i-l aruncă în faţă lui Stone Boy.

— De ce? zbieră el.

— Ee-e… îl imită Stone Boy şi apoi îl puse pe Jack la pământ cu o lovitură de picior.

Se uita uluit la Jack. Şi atunci expresia feţei i se schimbă, de la o curiozitate nevinovată la îngrijorare.

Jack se ridică într-un genunchi şi îşi atinse faţa, mânjită acum cu ţărână şi lacrimi. Urlă la Stone Boy:

— Asta-i tot ce am!

Jack înşfacă de jos cuţitul bont şi cioburile de oglindă şi le

îndesă înapoi în rucsac. Îşi culese bocancii de jos şi îi azvârli cât putu de departe. Deveniseră complet nefolositori.

— Cum o să mai plec de aici fără bocanci? Ce mă fac acum? Nu ştiu de ce m-am gândit că m-ai putea ajuta. Nu eşti cu nimic mai breaz decât un babuin! răcni el furios, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji.

Trebuia să plece de acolo, cât mai departe de Stone Boy.

*

Jack o luă la fugă, încetinind abia la marginea râpei.

Se uită dincolo, pe malul celălalt, şi văzu leii, femela şchioapă şi masculii. Ea furase şi ucisese un alt pui. Unul dintre lei arunca pământ peste schelet, râcâind ţărâna cu ghearele, ca o pisică într-o cutie cu nisip. Apoi adulmecă rămăşiţele îngropate, parcă să se asigure că ascunsese bine urmele. Jack se bucură că leii tocmai mâncaseră. N-avea să le mai fie foame o vreme.

Gazele dungate urcară în fugă malul, supraveghind cu ochi speriaţi leii. Erau atât de mulţi… Mânia lui Jack împotriva lui Stone Boy se aprinse din nou.

— Idiotule, bombăni el cu glas tare. Am fi putut vâna împreună! Am fi putut avea gazelă la cină, în seara asta.

Se lăsă să cadă pe un colţ de stâncă şi cernu printre degete cioburile din rucsac, găsind două bucăţele puţin mai mari decât un timbru. Erau rotunde ca lentilele – acoperiseră probabil vreunul dintre instrumentele de la bordul avionului.

Smulse câteva fire de iarbă uscată de pe stâncă şi le adună într-o grămăjoară pe pământ. Apoi fixă un ciob deasupra celuilalt şi focaliză câteva raze de soare deasupra firelor de iarbă, care începură să fumege. Un firişor de fum se ridică şi se îngroşă, un miez roşu-incandescent formându-se în mijlocul grămăjoarei.

Obţinuse o flacără.

— Ura! urlă Jack şi îşi agită pumnul prin aer. A mers! Am reuşit!

Se holbă la flacără şi la mâinile sale care aprinseseră un foc pentru prima oară în viaţă. Victoria aceasta cu focul îi schimbă perspectiva asupra lucrurilor. Totul i se părea promiţător, iar Jack deveni deodată încrezător că trupul lui îl va purta cu bine

prin orice avea să-i mai iasă în cale, cu sau fără bocanci. Tălpile i se bătătoriseră deja de la atâta alergat, sărit şi căţărat. Erau aproape insensibile la solul savanei; dacă trebuia să-şi croiască singur drum ca să iasă de aici, n-avea să ducă grija picioarelor.

Îşi luă cuţitul şi începu să-i ascută lama boantă de o stâncă.

Micul foc, nealimentat, îşi dădu duhul. Dar Jack rânji. Putea face altul.

*

Când se întoarse la copacul în care dormise, nu văzu nici urmă de Stone Boy. Scoase un suspin de uşurare şi ridică dicţionarul ce zăcea în iarbă. Se hotărî să-l păstreze. Hârtia i-ar fi putut folosi să aprindă focul.

Se uită cu atenţie în copac, pe jumătate dorindu-şi să-l vadă pe Stone Boy pe vreo creangă.

După-amiaza era încă strălucitoare, dar ştia că, în curând, amurgul avea să gonească erbivorele către zonele mai deschise din savană. Preferau locurile cu vegetaţie mai rară, unde leii nu se puteau ascunde cu uşurinţă. „Cine spune că nu pot vâna singur o antilopă?” se întrebă el. Era încă furios pe Stone Boy, deşi trebuia să recunoască faptul că-i lipsea.

— Păcat, murmură el. Ai fi putut lua parte la un adevărat ospăţ: o friptură de antilopă, bine rumenită.

*

Apoi auzi din nou o ceartă între lei, jos, în vale.

Îşi dădu seama că-şi lăsase cioburile de sticlă pe stâncă. Îşi vârî dicţionarul la centură şi alergă înapoi, cu cuţitul rupt în mână. Când ajunse la colţul de stâncă, văzu familia de lei din crângul de acacii, vreo şase leoaice pe puţin, apropiindu-se de tâlharii masculi. Se părea că îşi dăduseră în sfârşit seama unde trebuiau să caute puii dispăruţi şi acum mărşăluiau, târându-şi cozile pe pământ. Câteva dintre ele ţineau în bot ultimii puii care scăpaseră cu viaţă.

În direcţia din care bătea vântul, cei doi lei bandiţi se făcură una cu pământul şi aşteptară.

Într-o secundă, leoaica trădătoare sări în faţa suratelor sale,

parcă anunţându-le că valea era sigură. Leoaicele continuară să înainteze, până când căzură drept în cursă: leii se năpustiră asupra lor cu ferocitate şi un ghem de trupuri încleştate se rostogoli într-un nor de praf. Jack zări cioburile, se repezi să le ia de pe stâncă şi se caţără din nou pe malul înalt.

Atunci îl văzu pe Stone Boy pe malul opus. Se adăpostise după o tufă înaltă şi scormonea pământul cu picioarele, încercând să-şi lărgească ascunzătoarea. Când leii se încăieraseră, Stone Boy se ghemuise cât putuse mai jos, în vreme ce dinspre iarba înaltă şi dinspre crâng, pe la ambele capete ale ravenei, dădură năvală hienele şi câinii sălbatici, gâfâind aţâţaţi. Întreaga savană părea răscolită de lupta leilor. Câţiva babuini îndesaţi coborâră de pe stâncă în vale. Jack îngheţă: babuinii aceia erau uriaşi, cum nu mai văzuse în viaţa lui. După ce luară cunoştinţă de conflict, se dădură la o parte. Atunci Stone Boy îşi îţi capul din tufa sa şi, ridicând braţul, îi făcu semn lui Jack, peste vârfurile ierbii. Jack şovăi, apoi îi răspunse la fel. Stone Boy o rupse la fugă mâncând pământul în josul malului, cu paşi lungi, la fel ca cei ai unui om. Traversă ravena la doar câţiva metri distanţă de leii care se luptau, se ridică în mâini peste margine şi se opri, spăşit, în faţa lui Jack.

Apoi se aplecă şi râcâi pământul, adunând un pumn de ţărână, găsi un bob minuscul de sticlă în el şi i-l întinse lui Jack – Na! –, scoţând un sunet tânguitor:

— *Ee-e.*

— E în regulă, şopti Jack, acceptând micul dar de împăcare.

Stone Boy dădu din cap şi îşi îndoi genunchii, făcându-şi corpul mai mic, în semn de recunoaştere a dominaţiei lui Jack, dar ceea ce îi transmitea de fapt, ghici Jack, nu era despre dominaţie şi supunere. Îşi aminti că tatăl său îi arătase nişte documentare despre cercetările lui Jane Goodall asupra cimpanzeilor. Cimpanzeii puteau comunica cu oamenii, iar acum Jack vedea că şi un om primitiv făcea asta la fel sau chiar mai bine. Stone Boy îi dădea de înţeles că greşise când îi distrusese lucrurile şi mai mult decât atât. Stone Boy comunicase cu Jack încă de când îi împachetase braţul în noroi şi furnici şi de când lăsase insectele să îi închidă rana. Chiar şi pe atunci ochii lui, gesturile sale conţinuseră mesaje. Stone Boy îl protejase pe Jack şi căutase să-i câştige încrederea din prima zi. Ce minunat era

să ai un aliat în locuri ca acestea. „Împreună”, se gândi Jack, „putem reuşi să ieşim de aici”.

Stone Boy se ridică, parcă spunând: E timpul să ne urnim din loc.

— Stai, zise Jack.

Se întoarse spre un copac şi rupse o creangă de la poale. Stone Boy se aşeză pe vine, privind concentrat cum îşi mişca Jack mâinile în timp ce lucra. Acesta descoji un capăt al crengii, cioplindu-i un vârf ascuţit, ca de suliţă.

— Încă nu e o suliţă, zise Jack, dar deocamdată merge.

Privirea lui Stone Boy era atentă, dar şi vulnerabilă şi apropiată, în acelaşi timp. Jack şi-l închipui copil, rostogolindu-se în jur, printre ceilalţi oameni primitivi, tribul său, o creatură micuţă cu părul ţepos care se legăna prin copaci şi, cu toate acestea, mergea pe pământ cu paşi siguri. Iată cum părea să înveţe chiar în clipa aceea – probabil că la fel învăţase şi să arunce pietrele de vânătoare, de la ceilalţi fraţi sau de la părinţi. Unde era tribul său?

Stone Boy îşi aşeză mâna pe a lui Jack, parcă spunându-i: „Haide, vino după mine!”

O luară înapoi spre ravenă, ghemuindu-se când ajunseră la marginea ei. Uitându-se în jos, văzură că leul mai bătrân ucisese o leoaică. Încă îi mai strângea în fălci grumazul neînsufleţit. Celelalte leoaice îi săriseră în spinare, încercând s-o elibereze pe sora lor, dar în zadar. Leoaica trădătoare se ocupa cu vânatul ultimilor doi pui rămaşi în viaţă. Se repezi şi le muşcă picioarele din spate, lăsându-i infirmi, unul după altul. Masculii tâlhari aveau să termine treaba. Leoaica moartă căzu din fălcile leului şi rămase nemişcată la pământ. „Puteam fi eu în locul ei”, gândi Jack. *„Voi fi* eu, dacă nu ies de aici mai repede.” Se simţi îmboldit să se ridice şi s-o ia la fugă, fără să se mai oprească până ce va ajuns dincolo de craterul exterior.

În vale, o mamă tânără, acum lipsită de pui, o atacă pe leoaica trădătoare. Se rostogoliră pe jos, într-un ghem strâns de trupuri, muşcându-se şi zgâriindu-se. Masculii interveniră în încleştare şi o ţintuiră la pământ pe mama fără pui. Ea se rostogoli pe spate supusă, iar cei doi masculi o lăsară în viaţă. Atunci leii mânară femelele către ravenă.

În timp ce leii escortau grupul învins, o ceată de hiene năvăli

în ravenă. Urmăriseră lupta de sus, de pe mal, şi se pregăteau să se ospăteze din leoaicele moarte. Dar când zăriră cei doi bipezi, se întoarseră către ei, să-i înconjoare, întrecându-se să obţină o pradă proaspătă. Stone Boy îl trase de mână pe Jack, îndemnându-l s-o ia pe urmele leilor. Jack rămase puţin pe loc, încercând să cântărească opţiunile. „Haide”, îl implora faţa îngrijorată a lui Stone Boy, „trebuie să mergem după lei!”

„Are dreptate”, se gândi Jack uimit. „Leii sunt ocupaţi acum cu alcătuirea unei noi familii şi vânează doar o dată la patru sau cinci zile – în intervalul acesta, dorm. În clipa asta, dacă ne mişcăm cu grijă, sunt mai puţin periculoşi decât hienele! Da, o să fim mai în siguranţă dacă o luăm prin ravenă, pe urmele leilor...”

Stăteau încă pe marginea malului, practic împresuraţi. O hienă arătându-şi colţii se repezi la Jack. Băiatul se apără cu rucsacul.

„O singură încercare”, gândi el.

Cu un urlet gutural, Jack îl îmbrânci pe Stone Boy de pe mal. Săriră amândoi.

CAPITOLUL DOI

Jack şi Stone Boy merseră în urma leilor câteva ore bune, ţinându-se la distanţă, dar fară să-i piardă vreo clipă din vedere. Leoaicele păşeau una după alta într-un singur şir, aparent resemnate cu soarta lor. Masculii patrulau pe flancurile coloanei. Jack se lăsă furat de gânduri.

Îşi spuse că organizarea şi comportamentul leilor erau uimitor de complexe. Leoaicele cooperau într-o familie şi arătau milă faţă de puii lor. Comportamentul lor proteja legăturile genetice existente. Masculii, pe de altă parte, le puneau capăt brutal, începând unele noi care să le transmită propriile gene. Dar ambele strategii aveau acelaşi scop final: să asigure în cele din urmă supravieţuirea leului ca specie.

Jack îl întrebase odată pe tatăl său ce îi face pe oameni să fie oameni: vorbirea articulată, mersul în două picioare, folosirea uneltelor sau traiul în grup? Care fusese factorul unic ce, mai mult decât restul, le îngăduise oamenilor să devanseze celelalte specii, ajungând în vârful lanţului trofic?

Tatăl lui Jack se gândise un moment înainte de a răspunde:

— Toţi aceşti factori, fireşte, joacă un rol important. Dar, după părerea mea, ceea ce ne face cu adevărat unici este abilitatea noastră de a fi deopotrivă cooperanţi şi agresivi, de a trece de la o dispoziţie la alta atât de rapid şi cu atâta uşurinţă. Ceea ce oamenii se pare că au înţeles încă de la începuturi a fost că ambele calităţi sunt la fel de folositoare când vine vorba de supravieţuire.

— Adică violenţa şi războiul ne ajută, de fapt, să supravieţuim? întrebase Jack.

— Din punctul de vedere al supravieţuirii individuale, se poate, da, răspunsese tatăl lui. Din punctul de vedere al supravieţuirii speciei, nu ştiu. Multe rase primitive de oameni au dispărut din pricina conflictelor dintre triburi. S-au autodistrus. Dacă acele rase primitive ar fi cooperat mai bine, ar fi putut exista şi acum. Ţinând cont de numărul de războaie prin care

am trecut, ca specie, e o minune că încă mai existăm.

Mergând în urma lui Stone Boy, Jack se gândi: „Am fost la un pas să-l omor când mi-a spart cioburile. Dar n-am făcut-o. Mi-am dat seama că o să ne descurcăm mai bine împreună. Tata avea dreptate.”

Pe la amiază, un mic fir de apă nămolos apăru pe fundul ravenei. Leii se opriră şi se adăpară. Lui Jack îi era atât de sete, încât îngenunche să bea, dar apa fusese tulburată de lei. Se întrebă cât mai putea aştepta până să găsească apă proaspătă. Femelele continuară să meargă, mânate din urmă de lei. Trădătoarea începu să rămână în urmă; rana de la picior i se redeschisese în timpul luptei. Masculii încetiniră pasul pentru ea şi, cu răgete scurte şi joase, păreau s-o încurajeze. „Probabil că încă le mai este de folos”, se gândi Jack nedumerit. Când se lăsa noaptea şi Jack se împiedica, nu de puţine ori se întâmpla ca Stone Boy să îl ajute să se ridice.

— Mulţumesc, Stone Boy, îi şoptea Jack. Eşti un prieten de nădejde.

Stone Boy îi zâmbea prin întuneric şi îşi ţuguia buzele, cerându-i parcă să păstreze tăcerea.

Dar acum, în faţa lor, leii se adăpau. Sorbeau îndelung, ca dintr-un pârâu.

Lui Jack aproape că nu-i mai păsa. Se simţea gata să se împleticească înainte, făcându-şi loc cu coatele printre lei, şi să bea.

Dar aşteptă.

Intraseră într-o zonă împădurită. Crângurile şi pâlcurile de tufe luxuriante dimprejur semnalau că există apă în apropiere. Leii masculi dădură un ocol zonei, stropind iarba şi trunchiurile copacilor, impregnându-le cu mirosul lor. Mulţumiţi că noul lor grup părea în siguranţă, scoaseră nişte răgete domoale, iar leoaicele se aşezară.

Jack şi Stone Boy descoperiră un izvor şi se furişară până la apă, aruncând priviri temătoare spre lei. Dar chiar şi acum leii erau ocupaţi. Trădătoarea linse feţele masculilor, apoi se îndreptă către surorile ei. Încercă să le obişnuiască şi pe ele cu mirosul învingătorilor, frecându-se de ele şi morfolindu-le urechile. Femelele se dădură înapoi, câteva dintre ele mârâiră, arătându-şi colţii, dar erau prea obosite ca să mai lupte, aşa că

trădătoarea îşi văzu de treabă, îndeplinindu-şi rolul în cimentarea noii familii.

După ce au băut până s-au săturat, Jack şi Stone Boy au găsit un luminiş într-un crâng de acacii, plin cu trunchiuri de copaci rupţi. Jack presupuse că fuseseră scoşi din rădăcini de elefanţi.

„Lemne bune de foc”, se gândi el, strângând în pumn micile cioburi din buzunar.

CAPITOLUL TREI

În după-amiaza aceea, Jack îşi alese un copac în care să doarmă şi îl pregăti, aşa cum îl văzuse pe Stone Boy făcând-o de câteva ori. Curăţă trunchiul, rupând toate crengile care l-ar fi împiedicat în cazul în care ar fi trebuit să se caţere rapid în el, dar păstrând câteva cioturi de care să se poată agăţa cu mâinile.

Copacul lui Jack era doar puţin diferit de restul arborilor din crâng, dar, dacă încăleca pe o creangă aproape de vârf, putea vedea clar pământul de dedesubt. Erau puţine şanse ca vreun leopard să se apropie atât de mult de lei, dar, în caz că vreunul ar fi încercat totuşi să se urce în copac, Jack ar fi putut să-l vadă din timp.

Când rupse şi ultima creangă, îşi simţi muşchii braţelor flexându-se sub pielea arsă de soare. Slăbise vizibil, dar trupul lui devenise mai puternic, mai musculos, ca al lui Stone Boy. Îşi îngrămădi câteva crăci din jur peste culcuş – suliţe de împuns şi gonit păsările şi maimuţele din copac – înainte de a se aşeza pentru somnul de noapte. Stone Boy stătea pe pământ, ţinând unul lângă altul preţioasele cioburi de sticlă, deasupra unui smoc de iarbă uscată, răsucindu-le între degete ca să prindă razele de soare. Jack îşi dădu seama că Stone Boy îl urmărise cu o zi în urmă, când aprinsese focul pe colţul de stâncă de la marginea ravenei. Era uimit că învăţase de la el atât de repede.

Când o rază de soare pătrunse în sfârşit prin sticlă, Stone Boy chiţcăi însufleţit, încântat că îi reuşise acest prim pas.

— Uite, zise Jack, coborând din copac şi luându-i cioburile. Încearcă aşa! Se aşeză lângă Stone Boy şi ţinu cioburile în faţa lui. Dacă le pui unul peste altul şi laşi raza de soare să treacă prin amândouă, ai şanse duble să obţii o flacără. Uite-aşa!

Şi îi arătă. Stone Boy i le smulse din mână şi îi demonstră din nou cum, ţinând câte unul într-o mână, putea prinde câte o rază de soare în fiecare. Răbdător, Jack îi luă iar cioburile, le aşeză unul peste altul... şi deodată o rază de soare pătrunse prin frunzişul copacului de deasupra lor, făcând ambele cioburi să strălucească în acelaşi timp.

Stone Boy luă iar cioburile şi încercă să le ţină întocmai ca Jack. Iar razele de soare îşi croiră drum prin aer şi prin cele două straturi de sticlă.

— Aşa, asta e! strigă Jack.

Îl apucă pe Stone Boy de încheieturile mâinilor, ca să i le ţină în unghiul potrivit şi să nu piardă raza de soare, iar firele de iarbă uscată începură să fumege sub sticlă.

— Hai că te pricepi, zise Jack.

Stone Boy se obişnuise de-acum cu glasul lui Jack. De cele mai multe ori nu se mai uita la el când îi vorbea. Dar acum percepuse tonul înflăcărat din vocea lui şi îl privi în ochi, mormăind încetişor acel *ee-e* al lui, care devenise un soi de răspuns. Stone Boy scosese sunetele astea numai în anumite ocazii, când şezuseră împreună, ca acum, cioplind o suliţă sau jucându-se cu razele soarelui.

Deodată auziră un foşnet în iarbă. Stone Boy se uită la Jack, făcând ochii mari. Se apropia o leoaică. Dar nu era pornită la vânătoare. Jack văzu că era aceeaşi care se luase la bătaie cu leoaica trădătoare şi pierduse.

Se îndreptă către el în salturi nesigure.

Jack dădu fuga la o grămadă de pietre unde văzuse rozătoare mici intrând şi ieşind grăbite mai devreme, ridică o piatră şi scoase o cârtiţă moartă.

— Uite, Fetiţo, o porecli el. Vino şi ia-o!

Ţinu cârtiţa la vedere, apoi o lăsă pe pământ şi se retrase.

Ea se apropie, împunse uşurel cârtiţa cu botul, dar n-o luă de jos. În ochii ei, Jack citi singurătate şi durere.

— Las-o baltă, Fetiţo, murmură Jack. Întoarce-te la surorile tale.

Făcu un pas spre leoaică. Ea se ghemui pentru o clipă şi apoi se întoarse către pajişte, cu coada atârnându-i fară vlagă. Jack o urmări până la hotarul dintre ei şi fiare.

Putea vedea familia de lei în depărtare. Masculii miroseau două femele, care nu le mai opuneau rezistenţă. Fără îndoială că leii aveau să se împerecheze curând cu femelele, asigurându-se că noua generaţie de pui va purta genele lor.

— Încă o săptămână şi ne vor mânca din palmă, zise Jack.

Stone Boy dădu din cap, recunoscând tonul liniştit şi încrezător din vocea lui Jack.

— Dă-mi mie alea, îi ceru Jack cu blândeţe.

Stone Boy făcu un pas în lături, lăsându-l pe Jack să ia de jos cele două cioburi.

Lăsându-se pe vine, Jack îşi coborî palmele, încercând să-i semnaleze lui Stone Boy: *răbdare.* Ştia că Stone Boy putea fi răbdător în privinţa multor lucruri – dar aparent nu şi în privinţa focului.

Uitându-se pe sub coroanele copacilor, Jack cercetă cerul, care părea nespus de gol. „Poate că am ratat avionul pentru totdeauna.” În pofida tristeţii, se simţea cumva şi mândru. Supravieţuise. Iată, era aici, făcând focul, împreună cu tovarăşul său.

Jack presără mai multe paie peste flacără, apoi îngrămădi câteva crengi uscate, rupte. Stone Boy se duse la o mică movilă de pământ şi scormoni, scoţând din ea două suliţe cărora le cioplisera vârfuri ascuţite. Maimuţele din copaci ar fi putut da năvală, furându-le, molfăindu-le şi făcându-le surcele – de aceea, băieţii le îngropară. Luară fiecare câte o suliţă şi le ţinură deasupra focului, întărindu-le vârful prin ardere şi apoi ascuţindu-le de o piatră.

Jack observă că Stone Boy îşi pierduse interesul pentru aruncatul cu pietre, care erau acum abandonate lângă un copac din luminiş. Nu le mai folosise de vreo câteva zile, cu toate că şi le vâra la subsuori ori de câte ori călătoreau. Acum rânji la Jack, împungând cu noua lui armă favorită crengile care ardeau. Vârful plesni şi căzu în flăcări, dar Stone Boy îl repară iute.

— Acum e prea scurtă. Ajunge, zise Jack, luând cu blândeţe

suliţa din mâinile lui Stone Boy.

Căldura din vârful făcut scrum trecea prin băţul înclinat până la degetele lui Jack. Suliţa părea vie.

Jack i-o dădu înapoi lui Stone Boy, care-şi plimbă degetele de-a lungul ei, admirându-şi creaţia. Era dreaptă, îngustă şi ascuţită – o combinaţie de forme care nu apărea în mod natural în savană. Stone Boy se uită la suliţă fără teamă, la fel cum se uita şi la foc. Părea să înţeleagă că avea putere asupra flăcărilor, dacă nu să le producă, cel puţin să le menţină vii. Când focul începu să se stingă, Stone Boy se aplecă peste jar şi suflă, cum îl văzuse făcând mai devreme pe Jack. Flăcările ţâşniră imediat şi se ridicară deasupra paielor şi a crengilor.

— Bravo! Asta e! zise Jack, zâmbind.

Stone Boy, cu o expresie triumfătoare, sări în picioare şi, trăgându-şi umerii spre spate, porni să alerge bucuros. Jack îl prinse din urmă şi sprinţară umăr la umăr spre marginea văii.

*

Pe malul înalt al văii nu erau copaci, dar era iarbă înaltă care atrăgea turmele de antilope săritoare şi de munte. Era greu să ajungi pe platourile stâncoase, dar erbivorele găsiseră o cale, urcând din stei de piatră în stei de piatră, cum fac caprele de munte.

Ţinându-şi suliţele pe lângă corp, băieţii se apropiară de animale, încercând să se mişte cât mai neobservaţi cu putinţă. Antilopele păreau a nu avea mult peste un metru înălţime, iar ţapii care păşteau printre ele erau chiar mai înalţi. Simţind prezenţa prădătorilor, animalele scoaseră mugete de avertizare şi începură să coboare în ravenă, unde puteau sprinta pe teren drept, îndepărtându-se de primejdie.

Stone Boy aruncă suliţa. Rată cu puţin ţinta şi imediat azvârli o piatră spre turmă, nimerind un animal în şold. Antilopa se împiedică, dar continuă să fugă, iar Stone Boy ţâşni să-şi recupereze suliţa.

Jack se opri o clipă, încercând să-şi dea seama încotro o va lua turma. Porni după animale, ţinându-şi suliţa la nivelul umărului şi mijind ochii prin norii de praf stârniţi de goana animalelor. Când avu cale liberă, îşi ridică braţul să azvârle suliţa, dar

alunecă şi îşi rată ţinta.

Animalele fugeau pe marginea malului, săltând ba la stânga, ba la dreapta, despărţindu-se în cete mici. Cei doi le urmăriră, culegându-şi suliţele de jos şi azvârlindu-le iar. Reuşiră să adune iar turma, iar animalele tropăiau, bătând pământul ca un trup rapid cu nenumărate copite. Jack îşi urmări suliţa zburând după turmă şi căzând la câţiva metri în urma ei. Dar ştia că puteau reuşi. Bucăţi de suliţe şi rămăşiţe de erbivore măcelărite fuseseră descoperite în siturile preistorice, laolaltă cu oasele oamenilor primitivi.

Ei cum făceau oare?

Când turma se despărţi iarăşi, Jack alergă după un grup, iar Stone Boy după un altul. Amândoi izbutiră să se ţină pe lângă animale, silindu-le să se adune din nou. Antilopele intrară în panică în clipa în care se întoarseră, gonind nebuneşte şi călcând unele peste altele.

Jack alergă disperat pe lângă animale, destul de aproape cât să le vadă albul ochilor îngroziţi. Îşi ridică suliţa deasupra capului, îşi pironi ochii pe un mascul mare şi înfipse suliţa în flancul animalului Dar crupa antilopei era atât de dură, încât suliţa pătrunse doar câţiva centimetri. Jack se ţinu zdravăn de capătul armei sale, repezindu-se şi strigând după animalul care încă mai alerga. Stone Boy apăru lângă el şi înjunghie şi el animalul. Jack scoase arma din rană şi o înfipse iar, în grumazul ţapului. Animalul căzu zvârcolindu-se, în timp ce era ţinut foarte bine. În câteva minute, antilopa îşi dăduse duhul.

Stone Boy şi Jack se ridicară, gâfâind, cu ochii înroşiţi de praf.

Reuşiseră. Se uitară unul la altul, împărtăşind acelaşi sentiment de triumf. Lui Jack îi bătea atât de tare inima, încât îi simţea pulsaţiile până-n vârful degetelor, încă gâfâind, îşi scoase cuţitul rupt şi începu să-i taie antilopei un picior din spate.

Alte două antilope fuseseră strivite de celelalte în năvala panicată. O risipă pentru vânători, dar nu pentru sălbăticie, Jack o ştia. Hienele aveau să se înfiinţeze numaidecât. Antilopele moarte erau frumoase, iar coarnele lor mândre străluceau. Uciseseră ca să supravieţuiască, îşi spuse Jack. Stone Boy luă cuţitul din mâna lui Jack şi tăie celălalt picior, mai mult sfâşiindu-l. Ridicându-şi privirea, Stone Boy râse. „Acum mâncăm."

Se întoarseră în crângul de acacii, fiecare cărând un picior năclăit de sânge. Focul din tabăra lor arsese până la capăt, dar fu repede înviorat când Jack puse peste el iarbă uscată şi vreascuri. Când deveni îndeajuns de dogoritor, Jack aşeză piciorul de antilopă deasupra lui. Părul animalului scoase fum şi se pârli; apoi carnea începu să sfârâie. Grăsimea făcu flăcările să izbucnească până sus, carbonizând gâzele ce zburau peste foc. Stone Boy stătea de partea cealaltă a focului, în extaz.

Jack închise ochii şi ascultă carnea frigându-se. Atunci un val de fum îl lovi în faţă. Jumătate din piciorul antilopei căzuse în foc. Jarul se împrăştie. Jack scoase piciorul din foc, dar îl lăsă jos numaidecât.

— Au!

Suflă peste buricele arse ale degetelor.

De carne se lipiseră frunze şi ţărână. După ce se răci îndeajuns cât s-o poată manevra, Jack o ţinu din nou deasupra focului, ca să-i ardă gunoaiele de pe ea, umplând-o de scrum. Când în sfârşit îşi vârî în gură prima bucată de carne, lumea pe care o cunoscuse înainte de prăbuşirea avionului îl ajunse din urmă, iar amintirile vieţii trăite acasă reînviară cu atâta forţă, încât aproape că îl copleşiră.

Devoră carnea, gândindu-se la ultima vacanţă petrecută cu tatăl lui în California, cu trei ani în urmă. În nopţile calde de vară frigeau carne pe grătar— numai ei doi. Amintirea era atât de puternică, încât Jack aproape că-l simţea pe tatăl său lângă el.

Jack îşi şterse lacrimile cu dosul palmei. Întorcându-se către Stone Boy, care îl privea atent, îi spuse cu entuziasm prefăcut:

— Ei, haide înfulecă

Stone Boy îşi ridică halca, descoperind că era atât de fierbinte încât şi-o trecu dintr-o mână într-alta până se mai răci. Dar odată ce putu muşca, mâncă hulpav, plescăind din buze.

Mai târziu, după ce se îndopaseră cu friptură, Jack se simţi încântător de sătul. Stone Boy începu să se joace sărind peste foc. Aştepta ca flăcările să se domolească şi apoi îşi făcea avânt şi, din fugă, sărea peste văpaie, râzând în hohote. Chiar dacă îşi mai ardea degetele de la picioare, doar scheuna niţel şi apoi continua. Când obosi de jocul ăsta, îl gâdilă pe Jack şi amândoi se rostogoliră printre copaci, ca puii de lei.

Pentru prima oară de când se prăbuşise avionul, Jack nu mai simţea durerea surdă a foamei. Gâzele bâzâiau în jurul lor, atrase de mirosul cărnii. Dădu cu mâinile prin aer, dar bâzâitul nu se opri. Dimpotrivă, deveni mai zgomotos.

Pe cer, deasupra celor mai îndepărtate piscuri ale Cazanului Vrăjitoarei, ceva se mişca. Era mic, în formă de cruce, sclipind în soare în timp ce se rotea.

Un avion.

CAPITOLUL PATRU

Jack o luă la fugă prin iarba înaltă, strigând şi fluturându-şi mâinile spre micuţul avion. Alergă, urlând cât îl ţineau plămânii, uitând şi de lei şi de orice altceva l-ar fi putut pândi pe acolo.

— Hei! Sunt aici! Sunt aici!

Avionul tremură în rafalele de vânt ce învâltorau aerul deasupra crestelor.

Cu toate că Jack ştia că era imposibil ca pilotul să-l audă, zbiera cât putea de tare. Îşi simţea tâmplele zvâcnind şi inima îi bătea, parcă acoperindu-i vocea.

— Am făcut un foc! urlă Jack, îndreptându-se cu toată fiinţa lui spre avion.

Se întoarse – în spatele lui, un val de fum negru înflorea deasupra copacilor.

„Fumul”, gândi Jack. „O să vadă fumul.”

Stone Boy stătea ca vrăjit la marginea pădurii. Văzuse avionul şi acum încremenise în loc, făcând legătura între acest ciudat obiect de pe cer şi celălalt obiect misterios, cel care se prăbuşise şi luase foc. Se culcă la pământ, aproape lipindu-se de iarbă, holbându-se la Jack, care continua să urle şi să-şi fluture braţele:

— Frank! Frank! Sunt aici!

Avionul făcu un cerc complet şi, luptându-se cu vântul, se chinuia să recâştige altitudine. Jack alergă până la marginea ravenei şi căzu în genunchi.

— Frank! Uite! Am făcut un foc! Fraaa… aaa… aahnkk!

Jack aruncă o privire către crângul de acacii, unde fumul se înălţa mai sus, negru şi bine conturat pe fundalul verde, perfect vizibil pe cer. „Trebuie să-l vadă, trebuie” îşi spuse Jack, înnebunit. Avionul nu avea de croit drum prin iarbă, de trecut o vale sau de cocoţat prin copaci. Tot ce trebuia să facă era să zboare către fum.

— Eşti chior? strigă Jack.

Când avionul îşi schimbă direcţia, soarele se răsfrânse în fuzelaj atât de orbitor, încât Jack stătu în loc, clipind.

După aceea, dispăru – mai auzi doar zgomotul motorului, zumzăind pe un alt ton, în timp ce avionul se îndepărta.

„Abia a trecut de crestele inelului”, îşi zise Jack. „O să se întoarcă!”

Dar avionul nu se întoarse.

Jack o luă înapoi, dar se opri pe la jumătatea distanţei şi vomită. Gândurile i se învălmăşeau în cap. Tot ce învăţase despre cum să supravieţuiască în locul ăsta – cum să meargă, cum să mănânce, cum să facă arme şi foc, cum să se întovărăşească şi să se înţeleagă cu creatura care îl salvase – fusese de ajuns să se arate un avion ca să nu mai aibă niciun

sens.

Atunci Stone Boy îşi reveni din uluială şi alergă la prietenul lui. Dar bucuria vânătoarei şi entuziasmul pentru foc îi dispăruseră din ochi. În schimb, părea foarte speriat.

— E în regulă, Stone Boy, îl linişti Jack.

Micul avion izbutise să străpungă frontul de furtună. Ar trebui să fie numai o chestiune de timp până când un avion mai mare se va întoarce, aducând o echipă de salvare. Cel puţin, acum ştia dincotro va apărea. Începând să apună, soarele bătea din plin în inelul stâncos îndepărtat, de la răsărit. „Pot să ajung până acolo”, îşi zise Jack. „Pot să parcurg distanţa aia fără probleme. Iar când se va ivi un alt avion, voi fi chiar sub el.”

Jack râse slab, năucit la gândul că salvarea era imediat dincolo de orizont. Stone Boy se aşeză lângă el, privindu-l cu ochi mari şi îngrijoraţi. Jack întinse mâna şi-l atinse pe obraz. Stone Boy tresări, dar nu se dădu înapoi. Cu degetul arătător, Jack urmări cuta de pe fruntea lui Stone Boy, de la un capăt la altul. Încet-încet, Stone Boy întinse şi el mâna şi apăsă uşor pe puntea nasului lui Jack.

— O să întâlnesc avionul ăla, data viitoare când o să mai zboare pe aici, zise Jack hotărât. Dar, se întrebă el cu glas tare, ce-o să fac cu tine?

CAPITOLUL CINCI

Stone Boy stătea lângă foc, jucându-se cu degetele de la mâini şi de la picioare în cenuşa de la marginea lui. Jack şedea de partea cealaltă, cu faţa la el, cu fruntea îmbrobonată de la căldura flăcărilor. Citea cu glas tare din dicţionarul swahili.

— Foc, începu Jack, apoi se uită la traducere. *Moto.*

Îşi ridică privirea spre Stone Boy, care nu-i dădea atenţie, vânturând un băţ pe lângă foc.

— Ascultă, zise Jack. Tu şi cu mine nu suntem chiar atât de diferiţi. În câteva mii de ani, copiii tăi s-ar putea să deprindă chestia asta care se numeşte citire şi care, foarte probabil, o să le schimbe vieţile. E ceva ce numai oamenii fac, la fel ca purtatul hainelor.

Continuă. Întâi cuvântul, apoi echivalentul lui în swahili.

— Foc de lemne – *kuni.* A da foc – *choma moto.*

Jack se întrebă unde o să ajungă *Homo sapiens* peste câteva mii de ani. Undeva, în viitor, o specie care îşi jucase la noroc soarta, mizând pe dezvoltările tehnologice şi pe arme cu mult mai puternice decât suliţele, probabil s-ar fi autodistrus. Numai atunci descendenţii lui Stone Boy ar putea avea o adevărată şansă de a lua în stăpânire Pământul. Ar putea descoperi şi descifra inscripţiile, cum făcuseră savanţii cu piatra de la Rosetta[6].

Stone Boy se aplecă spre Jack, uitându-se la carte peste umărul lui. Ochii îi străluceau de o nestăpânită curiozitate.

După ce fusese udat de ploaie, dicţionarul se scrobise când se uscase, ca hârtia de pergament. Unele pagini se lipiseră. Jack le separă, trăgând de ele cu grijă. Fire de iarbă erau presate pe text. O floare galbenă, plină de polen, se păstrase întreagă între două pagini.

— Noi – *see-see.*

Jack râse şi deschise dicţionarul la singurul termen care-l ajutase să rămână întreg la minte.

— *Hatawa,* zise el, privindu-l în ochi pe Stone Boy. Înseamnă acţiune. Şi urme de paşi. *Pika hatawa* – mergi înainte. *Chukua hatawa* – fă paşi. Îţi place cititul?

---

[6]6-Artifact antic egiptean,descoperit în 1799,conţinând traduceri ale aceluiaşi pasaj în greacă, în scriere egipteană demotică şi hieroglifică,cu ajutorul căruia au fost descifrate înţelesurile hieroglifelor(n.red.).

Stone Boy luă dicţionarul din mâinile lui Jack. Îşi aplecă puţin capul, exact cum făcuse Jack ca să citească. Ţinând dicţionarul în poală, Stone Boy îşi plimbă degetul în susul şi-n josul paginii. Un sunet îi gâlgâi în gât.

— *Iiii.*

Jack râse. Stone Boy rânji poznaş şi îi dădu dicţionarul înapoi. Jack îl luă şi îl puse jos cu grijă, la distanţă de foc. Nu-i venea să creadă ceea ce tocmai văzuse. Stone Boy înţelesese că imaginile de pe pagină şi sunetele – limbajul – aveau cumva o legătură. Gândul era ameţitor.

Jack îşi aduse aminte când auzise prima oară swahili, în timpul călătoriei cu camioneta până la centrul de cercetări, în prima sa zi în Africa. Tatăl său îl învăţase câteva nume de animale în swahili: *simba* – leu, *kongoni* – animal sălbatic, *kiboko* – hipopotam, *kifaru* – rinocer, *tembo* – elefant.

— Cum se zice la bărbat? întrebase Jack.

— *Mtoo.* Şi la femeie, *mwanamke.*

— *Mtoo?*

Bruce, care spusese că limba sa maternă e swahili, zâmbise.

— Poţi să-i spui şi unui băiat *mtoo,* cum i-ai spune „tip”. Cât despre numele de animale, unele dintre ele sunt bazate pe sunetele pe care le scot animalele respective. Dar *kiboko* şi *kifaru,* adică hipopotam şi rinocer, încep cu *ki,* care înseamnă mic.

— Dar nu sunt mici! protestase Jack.

— La începuturi, îi explicase Bruce, oamenii din triburi credeau că un cuvânt are puterea de a îmblânzi un animal. Numindu-i „mici” pe rinocer şi pe hipopotam, ei încercau de fapt să-şi învingă teama de nişte animale atât de mari.

Tatăl lui Jack adăugase:

— Swahili conţine câteva cuvinte incredibil de vechi, poate cele mai vechi din toate limbile de când şi-a dezvoltat omul vorbirea. Gândeşte-te, Jack: mii, poate chiar sute de mii de ani, modul în care comunicăm a evoluat odată cu noi. *Limbajul este probabil cea mai puternică unealtă pe care o avem pentru a calma, a linişti, a supune şi a coopera.*

Acum, stând lângă foc, Jack pătrunse importanţa acelei conversaţii, care i se părea că avusese loc într-o altă viaţă.

— Dar ce ziceţi voi, băieţi, de varianta următoare, spusese el

atunci. Poate că, într-o zi, pe când erau la vânătoare, un australopitec a mârâit la un altul: *„Mtoo!”.* Nu aveau încă limbajul dezvoltat pentru a spune „Ajută-mă, bivolul ăsta pe care tocmai l-am doborât cu suliţa a căzut peste mine şi nu mai pot ieşi de sub el”, aşa că *mtoo* era doar un zgomot, un strigăt de ajutor. Poate că restul vânătorilor au venitsă-l salveze pe primul, iar *mtoo* a avut atâta succes încât, de atunci încolo, vânătorii l-au folosit pentru a se chema unii pe alţii. A devenit denumirea pentru „vânătorul bărbat” şi apoi, peste ani, doar pentru „bărbat”. S-ar fi putut întâmpla şi aşa, nu? întrebase el, înflăcărat.

Tatăl său şi Bruce schimbaseră o privire şi zâmbiseră.

— Poate, zisese tatăl lui.

— Limbajul a „început” probabil în pădure, răspunsese Bruce. Dar s-a dezvoltat în savană, unde oamenii primitivi aveau nevoie să se localizeze unii pe alţii, la distanţe mult mai mari. Aşadar, cu cât au fost siliţi să folosească nişte chemări mai puternice, cu atât mai precise au trebuit să devină acele chemări. Şi asta nu s-a putut întâmpla într-o singură zi, Jack.

— Dar trebuie să fi existat o primă oară pentru orice! exclamase Jack.

— Jack, nu te dai bătut, nu-i aşa? zisese tatăl lui, zâmbind.

Jack simţise în clipa aceea nevoia să-şi îmbrăţişeze tatăl.

„Ar fi trebuit să-l îmbrăţişez”, se gândi acum Jack, uitându-se fix la flăcările săltăreţe. Desfăcu micuţa clapetă metalică ce deschidea carneţelul ataşat de coperta dicţionarului.

Nu era decât foarte puţină pastă în pix. Cu grijă, Jack se desenă pe carneţelul murdar de noroi, cât mai fidel putu. Se desenă cu picioarele încălţate în bocanci şi cu părul fluturându-i peste urechi.

Stone Boy se aplecă deasupra paginii entuziasmat, respirând sacadat. Jack îi arătă bocancii din desen.

— Uite… bocanci.

După care arătă spre picioarele lui, acum desculţe.

— Bocancii mei. Ăsta sunt eu.

Jack desenă o siluetă mai mare lângă a lui, apoi încă una, ca să-i reprezinte pe tatăl său şi pe Bruce. Mai schiţă o siluetă, căreia îi adăugă sâni, ca să arate că era o femeie.

Puse degetul pe desenul care-l înfăţişa pe el, apoi arătă spre

pieptul lui.

— Ăsta-s eu. Eu sunt aici.

Apoi arătă spre celelalte figuri şi îşi întinse braţul către savană.

— Ăştia sunt prietenii mei, familia mea. Ei sunt acolo.

Folosi cât îi mai rămăsese din pastă ca să-l deseneze pe Stone Boy, pe o pagină separată. Părul zbârlit de pe capul lui nu lăsa loc îndoielilor, ca şi picioarele lungi. Jack puse degetul pe imaginea lui Stone Boy.

— Ăsta eşti tu, zise, arătând către pieptul lui Stone Boy.

Apoi îl privi în ochi, încercând să descopere un semn de recunoaştere, de înţelegere.

— De ce eşti singur, prietene? Unde e familia ta?

Stone Boy rămase tăcut, dar părea gânditor. Jack dădu pagina şi-l desenă din nou singur. Repetă mişcarea, îndreptând degetul către pieptul lui Stone Boy şi apoi către desen.

— Haide, zise Jack. Ştiu că ţi-ai mai văzut chipul şi înainte.

Ochii lui Stone Boy se plimbară de la Jack la desen şi înapoi. Îşi linse iute degetul arătător şi-l vârî în cenuşă, îl apăsă apoi pe pagină, lăsând o pată gri în dreapta imaginii sale, apoi mai făcu una în stânga lui, apoi multe altele, pe toată pagina. Jack rămase cu gura căscată. Nu doar că Stone Boy îl înţelesese, dar mai şi desena, la rândul lui.

— Familia? întrebă Jack. Ai familie? Prea bine. Atunci unde e?

Puse degetul pe amprentele lăsate de Stone Boy, apoi mimă, cu braţele deschise, privind în jur.

— Unde sunt ei?

Stone Boy se uită fix la Jack. Apoi se ridică şi merse către locul unde vântul nopţii ondula iarba într-un val lung.

„Deci”, îşi zise Jack, „înţelege deosebirea dintre a fi singur şi a nu fi singur, dintre un individ şi mai mulţi. Dar de ce e singur?”

Pe Jack îl usturau ochii de la fum. Adună ultimele vreascuri într-o grămăjoară şi le ţinu deasupra flăcărilor. Acestea se aprinseră imediat. Ţinând crengile ca pe o torţă, porni prin întuneric după Stone Boy. Se mişca zgomotos, sperând ca focul şi zgomotele să sperie orice animal din calea lui. Gâzele roiau deasupra torţei sale, în vreme ce zibete de noapte şi manguste fugeau prin tufişuri. Când lăsă torţa în jos, văzu ravena

deschizându-se la picioarele sale. Aruncă o privire şi zări familia de lei străbătând ravena, condusă de leoaica pe care o poreclise Fetiţa. Cei doi masculi săltau pe urmele ei, trădătoarea mergea pe lângă masculi, iar toate celelalte leoaice veneau după ei, cu cozile pe sus. Stone Boy stătea ghemuit pe malul ravenei, privind.

„Ar trebui să las torţa jos”, se gândi Jack. Deodată, dedesubt, în vale, Fetiţa se opri. Masculul cel bătrân se opri şi el şi râcâi pământul. Mirosind-o pe Fetiţă, scurma ţărâna, poruncindu-i să se aşeze, ceea ce ea făcu, strângându-şi labele sub ea.

O altă femelă ieşi din cârd şi se apropie de tânărul leu, lovindu-l cu coada peste crupă. Cei doi îşi dădură târcoale pentru câteva momente. Apoi, deodată, Fetiţa sări în picioare şi fu în spinarea Trădătoarei într-o fracţiune de secundă, înfigându-şi colţii în gâtul duşmancei sale. Celelalte femele o ţintuiră pe Trădătoare la pământ şi o terminară repede. Încăierarea fu atât de scurtă, încât masculii nu avură timp să reacţioneze. Eficienţa brutală a femelelor era uluitoare. Fetiţa se aşeză la loc, cu botul însângerat şi sclipind în razele lunii pline. Masculii se plimbau nervos în sus şi-n jos, fără să facă nicio încercare de-a o salva pe Trădătoare. Leoaicele se strânseră una lângă alta şi îi înfruntară. Jack îşi ţinu respiraţia. Cu siguranţă leii aveau să se răzbune. Dar n-o făcură.

„Sunt slabi!” îşi zise Jack, uluit.

Femelele mârâiră la masculi şi înaintară spre ei. În inferioritate numerică, masculii se retraseră, urcând în fugă malul şi dispărând.

Stone Boy se uită la Jack. Amândoi erau uimiţi şi totuşi ceva din spectacolul la care fuseseră martori enunţa din nou legea supravieţuirii, atât de limpede încât tot ce-au putut face a fost să dea din cap unul spre celălalt. După ce îşi pierduseră puii, femelele nu aveau altă opţiune decât să accepte genele celor care le capturaseră. Ceea ce nu însemna că trebuiau să-i recunoască şi ca parteneri permanenţi. Tolerarea aceea temporară fusese dictată de împrejurări. Femelele îşi doreau noi pui, iar aceea fusese singura cale de a deveni iarăşi mame. Dar masculii aceia mâncători de pui nu le ofereau nici protecţie şi nici generozitate, nici măcar un ajutor la vânătoare. Femelele vânau singure, în vreme ce masculii se odihneau, iar apoi se

înfruptau din ceea ce prinseseră ele. Femelele nu avuseseră decât un singur câştig de pe urma lor: genele puternice, sănătoase. Acum, după ce se împerecheaseră cu ei, făcuseră această ultimă manevră pentru a o pedepsi pe trădătoare şi a-i surghiuni pe masculi… Urmărind cum leoaicele se regrupează, din nou surori solidare, Jack scoase un strigăt de durere – torţa arsese până la capăt în timp ce privea şi-i pârlise degetele. Lăsă restul de crengi, îngrămădi ţărână cu piciorul peste ele şi îşi cuprinse degetele îndurerate în mâna cealaltă.

Şi Stone Boy se uitase atent la grupul leilor. Strigătul de durere al lui Jack îl făcuse să sară alarmat în picioare:

— Iiiii!

— Nu-ţi face griji, e de la torţă. A trecut acum, îl linişti Jack, dar nu de torţă îi era frică lui Stone Boy.

Odată ce goniseră masculii, leoaicele începuseră să urce malul văii, cu Fetiţa în frunte. Fetiţa, care venise pe furiş la băieţi, căutând de mâncare, le conducea acum pe surorile ei către cea mai apropiată pradă vie – Stone Boy şi Jack. Băieţii se căţărară într-un copac. Fetiţa dădu ocol trunchiului, biciuind aerul cu coada. Apoi, probabil mai obosită decât părea după uciderea trădătoarei, leoaica se răzgândi. Le conduse pe femele în iarba înaltă, în urmărirea unei prăzi mai uşoare.

Jack făcu eforturi să-şi domolească respiraţia. „Am scăpat, deocamdată”, îşi zise el. „Dar nu va trece mult şi leii se vor întoarce. Iar când vor veni, va trebui să fim pregătiţi.”

CAPITOLUL ŞASE

Stone Boy dormi agitat lângă foc, năduşind din pricina căldurii. Jack nu putu să adoarmă. În schimb, patrulă prin zonă, adunând vreascuri şi întreţinând focul. Gândurile îi zburau de la uimitorul comportament al leoaicelor la reacţia lui Stone Boy faţă de acesta. Probabil o bătălie pentru dominaţie, asemănătoare celei dintre lei, îl despărţise şi pe Stone Boy de rudele sale. Se întrebă dacă tribul i se ascundea pe undeva pe aproape, dar îşi dădu seama că probabil nu s-ar fi apropiat de Stone Boy în prezenţa lui Jack. Dacă erau prin apropiere, Jack spera că avuseseră destul timp să-l urmărească pentru a înţelege că nu constituia o ameninţare. Stone Boy era o descoperire incredibilă, dar să vezi un întreg trib de oameni preistorici în acţiune ar fi fost de-a dreptul ireal.

Mai era puţin până se crăpa de ziuă. Dimineaţă, hotărî Jack, avea să se ducă la vânătoare. Nu-i va lua mult până să dea peste o altă turmă de erbivore şi, odată ce-o găsea, era uşor să mâne vreo câteva la marginea văii. Iar de data asta, avea să fie mai eficient şi nu va mai lua doar un picior, lăsând restul prăzii mâncătorilor de stârvuri. După ce va târî vânatul până la foc, îl va frige cât va putea de mult, astfel încât să rămână cât mai puţin suc în carne. Asta, socotea Jack, avea s-o facă un soi de pastramă – se putea lua la drum, fără să se strice şi va fi foarte hrănitoare.

Cu pastrama în rucsac, Jack va porni spre craterul vulcanului.

Va mânca din carne încet, câte puţin în fiecare zi. În felul acesta, avea să-şi păstreze puterile. Spera că pastrama îl va ţine tot drumul, până va ieşi din crater. Dacă rămânea fără, trebuia să se oprească şi să vâneze din nou.

Stone Boy tresări în somn. Jack se întrebă dacă micul vânător avea să-l însoţească. „Locul lui e aici”, îşi zise. „Facem o echipă grozavă, dar o să se descurce şi fără mine. O să fie în regulă.”

„Totuşi”, se frământă Jack, „dacă Stone Boy este ultimul supravieţuitor al neamului său? Dacă au murit cu toţii, iar el a rămas singur? În cazul ăsta, ar putea avea nevoie de ajutor mai mult decât mine.” Dar Jack ştia că nu-l putea lua pe Stone Boy cu el. Civilizaţia l-ar fi distrus. Numai observaţiile îndelungate şi studiul la care ar fi fost supus ar fi putut însemna prea mult pentru el.

„Ce ar face tata?” se întrebă Jack, cântărind opţiunile. „Dacă spun cuiva despre el, trebuie să fie cineva în care am încredere, ca Frank.”

Şi dacă Frank, deşi trecuse de primul inel, nu avea să se mai întoarcă? Dacă cei de la centru hotărau să pună capăt căutărilor? Poate că echipa de salvare descoperise epava şi presupusese că în accident muriseră toţi cei de la bord. Tot ce mai putea face Jack, în acest caz, era să iasă din Cazanul Vrăjitoarei prin forţe proprii.

Mai înainte ca soarele să se ridice de tot, Jack cioplise o suliţă nouă dintr-o creangă mai mare decât cele pe care le alesese până atunci. Vârful îi era foarte ascuţit, pilit pe gresie după ce fusese vârât în foc de mai multe ori. Eforturile lui Jack erau pe deplin răsplătite. Suliţa era cea mai grea pe care o făcuse până atunci. Deşi îi va veni destul de greu să alerge cu ea, totuşi doborârea prăzii avea să fie mult uşurată.

Când termină şi cerul deveni cenuşiu, Jack adormi. Dormi puţin şi, când se trezi, văzu că era o zi rece, cu cer acoperit, prevestitor de ploaie. Sus, pe creste, norii negri turnau şuvoaie de apă. Dacă ploaia venea spre ei, se gândi Jack, avea să-şi facă din belşug provizii pentru expediţia lui.

Ridicându-se în picioare, Jack îşi strânse mai bine cureaua la brâu, peste pantalonii de camuflaj. Pantalonii care înainte îi acopereau gleznele atârnau acum în zdrenţe peste genunchii juliţi. Când se aşeza, i se ridicau pe coapse, dezvelindu-i muşchii

şi jupuindu-i pielea. Când i se vindeca o arsură de la soare, făcea alta, iar pielea lui Jack devenea din ce în ce mai neagră.

Jack se socotea norocos că mai avea încă buzunare. Îi erau indispensabile. În buzunarul din dreapta, în faţă, ţinea cuţitul bont şi două cioburi de sticlă, înfăşurate într-o frunză groasă, ca să nu se spargă dacă ar fi căzut peste ele. Celelalte cioburi le îngropase în tabără. În buzunarul stâng ţinea dicţionarul, care ajunsese acum la o treime din grosimea iniţială şi mai era doar vag dreptunghiular. De asemenea, luase una dintre pietrele de vânătoare ale lui Stone Boy şi o îndesase în buzunar, lângă dicţionar.

Pentru că şi el căra acum mai multe unelte de supravieţuire, Stone Boy născocise o metodă de a-şi transporta lucrurile personale: o coardă de viţă legată la brâu. Două obiecte păroase atârnau de viţă: două labe de leu. Când Jack adormise târziu, după ultima bătălie a familiei de lei, Stone Boy se furişase, în zori, până la leşul trădătoarei şi îi luase labele drept trofee.

Stone Boy dezlegă labele şi le apăsă în pământ, în jurul focului. Lui Jack îi trebui un moment ca să-şi dea seama ce făcea – Stone Boy încerca să-i păcălească pe leii care şi-ar fi vârât nasul pe acolo.

Văzând urmele pe pământ, leii ar fi crezut că teritoriul era deja ocupat de o altă familie şi, dacă focul nu i-ar fi făcut deja să dea înapoi, ar fi lăsat tabăra în pace. „Deşteaptă şmecherie”, îşi zise Jack, impresionat că Stone Boy se gândise primul la ea.

Însetat, Jack găsi o crăpătură în stânci plină cu apă tulbure şi îşi cufundă faţa în ea. Când termină de împodobit cu urme locul unde stăteau, Stone Boy i se alătură şi îşi cufundă şi el faţa în apă. Stratul de jeg de pe obraji şi de pe frunte începu să se ducă, dar Stone Boy tuşi şi scuipă nemulţumit, înainte să termine cu spălatul.

Cu suliţele în mâini, se căţărară pe o stâncă înaltă, unde iarba grasă deja ademenise turmele de rumegătoare matinale. Jack chibzui o clipă cum ar fi fost cel mai bine să facă, apoi o luă la fugă, zbierând fără teamă de-a lungul micului platou, către un grup de antilope. Mai multe animale se repeziră nebuneşte spre margine, după care Jack nu le mai văzu. Săriseră în vale. Un ţap mai bătrân şi mai curajos rămase pe loc să înfrunte bipezii, proptindu-se bine pe picioare şi încordându-se. Nefericită

alegere de supravieţuire, căci Jack îşi azvârli braţul ca o catapultă şi lansă suliţa.

Nu-l nimeri. Suliţa zbură în vale.

Stone Boy îşi aruncă şi el suliţa, dar aceasta devie, trecând pe lângă ţintă. Alergând către ţap, Stone Boy slobozi un urlet foarte asemănător cu al lui Jack, numai că pe un ton mai înalt. *Ahhhhaaaawwwaa!* Ţapul l-ar fi putut lua în coarne, numai că zgomotul fu atât de surprinzător, încât animalul sări în gol de pe stâncă.

Cum restul turmei dispăruse, coborând pe pietre, Jack şi Stone Boy se trântiră pe burtă şi se uitară peste marginea stâncii. Prada lor zăcea în iarbă, nemişcată. Zăriră suliţa lui Jack lângă animal. Cealaltă suliţă zburase probabil în tufe.

„Acum sunt un vânător”, îşi zise Jack. „Suntem *amândoi* vânători.”

După ce coborâră în vale, Jack şi Stone Boy tăiară ţapul în bucăţi mici, pe care să le poată căra în tabără, mai târziu. Jack îşi luă suliţa şi se uită în jur, căutând-o pe cea a lui Stone Boy. N-o văzu.

Jack dădu ocol antilopei moarte cu buzele strânse. Se uită la pământ, la poziţia ţapului mort şi la căile de acces. Valea se îngusta aici, ceea ce făcea vânătoarea mai uşoară. Vulturii n-ar fi putut să zărească din văzduh animalele doborâte, iar mâncătorii de leşuri ca hienele şi şacalii preferau locurile deschise.

Jack se lăsă pe vine, puse palmele pe pământ şi pipăi urmele de animale. Erau uscate. Bun. Stone Boy dezlegă iarăşi labele din faţă ale trădătoarei şi le apăsă pe pământ, călcând pe ele. Ţinând labele între degetele de la picioare, Stone Boy desenă un şir de urme de leu înşelătoare. Paşii erau atât de corect întipăriţi, încât nu se puteau deosebi de unii făcuţi de o felină vie.

Stone Boy zâmbi şi îi întinse labele lui Jack, care se aplecă şi încercă şi el să deseneze nişte urme. Dar genunchii îi tot alunecau, lăsând mici adâncituri pe lângă urmele de labe. Stone Boy îşi luă trofeele înapoi şi le apăsă din nou pe pământ, păstrând distanţa corectă între labele din faţă şi cele din spate, ca să sugereze pasul unui leu. Puse şi un deget în plus la urmele labelor din faţă, ca să le imite pe cele obişnuite ale unui leu:

cinci degete la cele din faţă, dar numai patru la cele din spate.

„E atât de inteligent”, se minună Jack. „Eu nici nu m-am gândit la asta, deşi am petrecut ore în şir citind despre lei.”

Pe când Jack tăia antilopa în bucăţi mai uşor de manevrat, îşi dădu seama că ideea de a căra kilograme de carne afumată pe crestele Cazanului Vrăjitoarei ar fi putut fi mai greu de pus în practică decât socotise el. Păstrarea şi transportarea pastramei ar fi atras furnicile şi rozătoarele mici, care n-ar fi fost oprite de urmele de leu. „Va trebui să protejez cumva carnea”, se gândi el. Mâncătorii de leşuri întotdeauna luau urma vânătorilor – era obiceiul savanei. Curând, îşi dădu seama Jack, şi ei doi aveau să fie urmăriţi, cu sau fără urme de leu. Să meargă până la crestele vulcanului neobservaţi de prădători ar fi fost cu neputinţă, odată ce-ar fi emanat miros de pastrama. Chiar şi carnea preparată l-ar fi trădat şi asta i-ar fi fost fatal. Ar fi putut să se strecoare nebăgat în seamă dacă şi-ar fi luat la el nuci de mungongo, dar ar fi fost greu să scape de o haită de hiene având buzunarele pline de muşchi de antilopă.

Putea, bineînţeles, să încerce să mănânce cât mai multă carne înainte de a porni în călătorie, dar asta nu l-ar fi ajutat să nu-i mai fie foame sau să nu se simtă slăbit în timpul drumului. Jack se întreba ce făcuseră oare strămoşii săi în faţa unei astfel de dileme. În timpul ultimelor zile, crezuse că izbutise să dobândească abilitatea de a vedea lumea prin ochii lor. Cu toate acestea, iată că nu reuşea să-şi contureze un răspuns clar.

Stone Boy sfârşi de făcut urmele false şi îşi atârnă labele de leu de viţa de la brâu, ca pe nişte unelte de o centură de scule. Jack izbucni în râs, văzându-l. Vasăzică, aşa arătau zorii tehnologiei – cu suliţe şi labe de leu. Două girafe traversară valea, una fluturându-şi limba albastră spre cealaltă, de parcă s-ar fi strâmbat la tovarăşa ei. În depărtare, un pui de elefant trâmbiţă o chemare dezndăjduită. Jack îl putea zări la baza unei stânci, neputând să urce şi să iasă din râpă. Elefanţii adulţi îi auziră chemarea şi se iviră la marginea ravenei. Unul dintre ei începu să coboare cu grijă, cu trompa întinsă, până când ajunse la pui şi îl ridică pe panta stâncoasă. Puiul se alătură fericit turmei, cu codiţa răsucită ca un porcuşor.

Stone Boy luă o halcă de carne din crupa antilopei şi o vârî în rucsacul lui Jack. Jack se întoarse ca să-l ajute să desprindă o

altă halcă lipicioasă din flancul animalului şi, când se aplecă, o grămadă de pământ se ridică în spatele lui Stone Boy.

Un leu, cel mai bătrân dintre cei doi tâlhari, se scutură de praf şi se furişă înainte. Era într-un hal fără de hal. Dâre de sânge uscat îi tărcau pieptul, botul şi faţa, ca o mască de camuflaj. Ochii îi erau înfundaţi în orbitele umflate ca de boxer, iar blana îi era plină de furnici. „S-a prefăcut că e mort!” ghici Jack. Leoaicele trebuiau să fie pe aproape. Din observaţiile sale asupra comportamentului grupului de lei, Jack ştia că, în situaţia de faţă, leoaicele l-ar fi ucis pe mascul dacă l-ar fi găsit singur, aşa că leul îşi petrecuse noaptea aici, nemişcat, năpădit de furnici. Jack se întrebă pentru o clipă unde era tânărul leu, dar, socotind după cantitatea de sânge de pe blana plină de praf a leului bătrân, deduse că masculii se luptaseră între ei şi numai acesta supravieţuise.

Leul începu să se târască în spatele lui Stone Boy, care nu-l observase, preocupat să tranşeze antilopa. Jack îngheţă. La distanţa asta, leul putea sări asupra lui Stone Boy cât ai clipi, sfâşiindu-l din cap până-n picioare. Sau putea pur şi simplu să plece. Leul păru să şovăie.

Jack sări din locul în care stătea, cu suliţa în mână. Cu toate că era îngrozit, o forţă nebănuită îl mâna înainte. Jack nu avea la dispoziţie decât o singură încercare pentru a-l salva pe Stone Boy.

*

Leul se pregăti de salt.

Jack se năpusti înainte cu un fioros strigăt războinic. Stone Boy se răsuci pe călcâie tocmai când fălcile leului se deschiseră, dar urletul lui Jack îl luă pe animal prin surprindere. Ţinând strâns suliţa cu amândouă mâinile, Jack o ridică şi o înfipse în pieptul deja însângerat al leului. O *singură încercare.* Se propti în leul mătăhălos, atât de aproape de faţa lui, încât răsuflarea sa gâfâită îi flutură părul lui Jack. Stone Boy se repezi în leu cu tot corpul, alături de Jack, ca un berbec într-un turn – fără suliţă, fără pietre, doar cu forţa trupurilor împotriva leului. Greutatea animalului crăpă suliţa, dar, totodată, vârful armei străpunse pieptul prădătorului.

O tresărire dinăuntrul inimii leului se propagă prin suliţa tremurătoare în mâinile lui Jack. El o împlântă mai adânc, cu toată puterea, pe sub botul căscat deasupra capului său. Leul căzu într-o parte, iar suliţa se rupse ca un băţ de chibrit. Jack încercă să o tragă afară din rană, dar nu izbuti. Se încleşta cu toată fiinţa şi cu disperare de lemnul rupt, tremurând atât de tare, că îşi muşcă limba. Leul dădu cu laba să se elibereze, dar se mişca orbeşte. Încercă să ragă, dar nu izbuti să scoată decât un gâlgâit înăbuşit. Balele şi sângele îi şiroiau din bot, iar picioarele din spate îi zvâcneau spasmodic. Leul rămase nemişcat, cu ochii ficşi şi goi.

Mâna lui Jack sângera. La început crezu că-l muşcase leul, dar apoi îşi dădu seama că sângele îi ţâşnise de sub unghii când strânsese suliţa. Aproape că-şi pierdu cunoştinţa, epuizat, dar Stone Boy îl prinse şi îl sprijini.

După ce îl puse pe picioare pe prietenul său, Stone Boy se repezi la leu şi îl lovi, încă o dată şi încă o dată, ca să fie sigur că era mort.

Jack se lăsă pe vine lângă leu. Cu degete tremurânde, îl trase de un smoc de păr de pe burtă. Leul nu se mişcă. Acel trup galben-roşcat era ca un miraj, prea ciudat ca să fie real, totuşi adevărat. Jack nu putea crede că, în urmă cu doar câteva clipe, acelaşi animal fusese cât pe-aci să-i omoare prietenul.

„Am ucis un leu”, se gândi el.

Cu mâinile tremurându-i, îşi scoase cuţitul din buzunar. Stone Boy sări la o parte, de parcă Jack îi făcuse semn că ar mai exista vreun pericol.

— E în regulă acum, îl linişti Jack.

Stone Boy dădu din cap, de parcă vorbele lui Jack erau o dovadă că totul era, într-adevăr, în regulă. Jack înfipse cuţitul în blana galben-roşcată, lăsându-şi propria amprentă.

— Am ucis un leu, Stone Boy. Îţi vine să crezi?

Rămaseră câteva clipe cu ochii aţintiţi asupra trupului fiarei.

O hienă se furişă în jos pe stâncă, cu pietrişul fugindu-i de sub picioare. Dar era tăcută, de parcă îşi ţinea răsuflarea – nu urla, nu râdea. Pentru o clipă, Jack şi-o închipui sărind asupra leului, pentru a-şi regla nişte conturi mai vechi. Hienele mănâncă orice. Dar cu o mişcare rapidă şi agilă, hiena apucă antilopa moartă şi o târî înapoi, pe panta pe care venise.

Cei doi o văzură, dar niciunul nu reacţionă.

— Ei bine, zise Jack, aruncându-i o privire lui Stone Boy, bănuiesc că putem mânca şi carne de leu.

Jack îngenunche în ţărână şi îşi ridică cuţitul deasupra umărului leului. Stone Boy era uluit de această privelişte – un băiat nu mai mare decât el voia să mănânce un leu.

Jack şi-ar fi dorit să taie urechile leului sau coada cu vârful stufos, ca talismane cu puteri magice. Stone Boy stătea lângă Jack, rânjind cu mândrie.

— Nu-mi vine să cred, râse Jack, simţind cum speranţele i se înfiripă.

Se uită în jos în vale şi văzu leoaicele îndepărtându-se şi făcându-se din ce în ce mai mici. „Acum pot să fac orice”, îşi zise Jack. „Absolut orice.”

CAPITOLUL ŞAPTE

În noaptea aceea, Jack şi Stone Boy se urcară pe o stâncă şi se aşezară sub cerul nemărginit. După ce îşi savuraseră triumful, Jack nu mai voia decât să-şi lase capul pe spate şi să contemple bolta plină de stele scânteietoare. Frumuseţea şi limpezimea priveliştii fără hotar îţi tăia respiraţia. Jack îşi duse o bucată de carne de leu la gură. În timp ce mânca, un punct de foc săgeta pe sub lună. Meteoritul coborî în linie dreaptă, dispărând în neant.

Jack încerca să nu se uite la Stone Boy, dar nu se putea abţine. Când strălucirea unei stele căzătoare îi lumină ca un fulger faţa, Stone Boy îşi ridică solemn ochii la cer şi oftă. Mai înainte, îşi dădu Jack seama, Stone Boy n-ar fi avut răbdare să stea acolo şi să se holbeze la stele. În nopţile de dinainte, supraveghease mult prea încordat leii ca să se odihnească. Dar acum se liniştise în sfârşit şi se întoarse către Jack cu o pace adâncă întipărită pe chip.

„Dacă ai putea vedea şi tu asta, tată”, îşi zise Jack. Se întrebă ce ar fi făcut tatăl său în aceeaşi situaţie – dacă ar fi fost în stare să se întoarcă la civilizaţie şi să-şi lase în urmă cea mai mare descoperire.

Pentru prima oară, Jack se simţi bărbat. Amândoi, şi el şi Stone Boy, trecuseră o probă a voinţei şi supravieţuiseră. Dar Jack acţionase şi altruist, aruncându-se în calea primejdiei ca să-i salveze viaţa prietenului său. Dacă ar fi şovăit fie şi pentru o clipă, Stone Boy ar fi fost ucis de leu, iar acum ar fi rămas singur. Dar împreună, ca echipă, realizaseră ceva spectaculos. A fi bărbat, înţelese Jack, nu era atât o chestiune de forţă, cât a alege calea cea dreaptă, în loc de cea mai uşoară.

Jack şi Stone Boy aveau să întipărească în noaptea aceea nişte urme de leu în jurul focului. Sau poate nu. Cu o neobişnuită mândrie, Jack se întrebă dacă mai era nevoie s-o facă. Se dovediseră mai inteligenţi şi mai puternici decât leii. De ce ar mai fi trebuit să se teamă?

CAPITOLUL OPT

Când zorii se apropiară, iar focul se stinse, lăsând în urmă doar nişte tăciuni fumegând, o umbră se strecură până aproape de tabăra băieţilor. Un picior cu degete lungi bătători cenuşa şi o mână se întinse către suliţa lui Jack. Îşi încleşta degetele în jurul lemnului, cel mare mai scurt decât arătătorul.

Pleoapele lui Jack se zbătură şi se deschiseră când simţi greutatea sufocantă a suliţei pe gât. Nu vedea altceva în afara unui cap uriaş, cu o hălăciugă de păr. O respiraţie puturoasă îl izbi în nări, iar când încercă să sară în picioare, nişte braţe păroase îi ţinură gleznele la pământ. Se zbătu să se elibereze, lovind cu pumnii prin aer, şi îşi dădu seama că era înconjurat de o ceată de bestii masive.

— Iiiii! se tângui Jack alarmat, dar rămase uimit când cei care-l capturaseră îl imitară în bătaie de joc:

— Iiiii! ca un ecou pe mai multe voci.

Unul dintre intruşi îl lovi pe Jack cu antebraţul, năucindu-l. Clătinându-se de la lovitură, văzu că aceste creaturi semănau foarte mult cu Stone Boy. Aveau aceeaşi înfăţişare omenească primitivă, dar erau mult mai mari. Mai în vârstă decât Stone Boy, în mod cert. Însă, în ciuda umerilor mult aplecaţi în faţă şi a braţelor groase, pielea feţelor arăta vineţie şi buboasă.

Erau adolescenţi, îşi dădu seama Jack. Adolescenţi cu gâturile mai groase decât feţele.

Atunci strigă la ei, sperând că sunetele sale străine vor stăvili namilele.

— Vino aici! Ajutor! Stone Boy!

De partea cealaltă a focului, o matahală de două ori cât Stone Boy încercă să-l reţină. Dar răsucindu-se şi mârâind, reuşi să scape şi alergă la Jack. Stone Boy lansă un pumn bine ţintit în capul creaturii de lângă Jack. Acesta, sesizând o breşă, ţâşni

către marginea stâncoasă a ravenei. Se opri la margine şi cântări din ochi distanţa până jos, dar era mult prea mare. Nu putea face altceva decât să fugă. O greşeală – namilele îl prinseră rapid din urmă. De aproape, nu aveau destulă libertate de mişcare ca să dea cu pumnul, dar, după se repeziră spre Jack, îşi aruncară antebraţele groase asupra lui ca pe nişte bâte de baseball. Când o creatură tunsă mohawk[7] lovi şi rată, Stone Boy se repezi cu capul în burta atacatorului, împingându-l peste marginea stâncii. Prăbuşindu-se pe fundul văii, namila cu mohawk strigă de durere. Stone Boy se întoarse spre ceilalţi cu o privire fioroasă. Braţe şi picioare biciuiau aerul din jur, iar el se năpusti drept în ele. Scoase un prelung *„Iiiiii!”* în direcţia lui Jack, dar Jack nu era sigur ce putea însemna – să fugă ori să rămână şi să lupte? În toiul încleştării cu creaturile, Stone Boy îşi eliberă un braţ şi îi făcu semn către copaci.

Jack o rupse la fugă spre crângul de acacii. În timp ce trecea pe lângă lobelii gigantice şi orhidee, prin minte îi fulgeră un gând. „Unde mă duc?”

Ca un talaz înfricoşător, ceata porni în urmărirea lui. În spatele lui Jack, Stone Boy se urcă iute într-un copac. Namilele îl urmară, iar Stone Boy zbură prin copacii de deasupra lui Jack, legănându-se din creangă în creangă. Cu un braţ întins, îi arăta: *înainte, înainte!*

Jack alergă cât îl ţinură picioarele, biciuit de crengi şi împiedicându-se în viţe sălbatice, cu furtuna namilelor răvăşind frunzişul pe urmele sale. În faţa lui, Stone Boy atârnă de o creangă şi aruncă nişte frunze spre Jack, ţipând. Atunci namila cu tunsoare mohawk apăru deasupra malului înalt al văii, înfruntându-l pe Stone Boy. Stând unul în faţa celuilalt, Jack observă o asemănare izbitoare între ei. Să fi fost fratele lui Stone Boy?

Jack se întoarse şi plonjă în desişul înalt. Nemaiputând vedea nimic peste iarbă, intră în panică. Cine ştie ce putea fi ascuns înaintea lui, în iarba înaltă? Deodată, se împiedică de o creangă şi căzu. Când se ridică, îşi dădu seama că era de fapt un os. Simţi cum i se zbârleşte părul pe ceafă. Era înconjurat de oase.

---

[7]7-Tunsoare specifică vechilor indieni din estul Americii de Nord-scalpul este ras,mai puţin o creastă de păr ridicată în sus,ce se întinde de la frunte până la ceafă(n.tr.).

Mai multe schelete erau rezemate de trunchiul unui copac, iar unul dintre ele, observă Jack, avea picioare cu degetele ca ale lui Stone Boy. Rotindu-şi privirea, văzu în jur numai schelete, un uriaş cimitir al celor din neamul lui Stone Boy. Dar scheletele acestea erau mai mici decât namilele…

O tigvă îi şuieră pe lângă cap, spărgându-se de un copac. Mohawk! Din copacul de deasupra lui Jack, creatura azvârli o altă tigvă. Jack se feri.

O altă namilă coborî dintr-un copac, urmată de un tovarăş zgâriat şi plin de cicatrice. Apoi se mai iviră şi alţii, atârnând, gata să sară pe pământ, ca o bandă de bătăuşi care-şi încercuieşte victima.

Jack îşi căută cuţitul – nu-l găsi! Îl pierduse când o luase la fugă prin desiş. În schimb, scoase o piatră din buzunar şi o strânse în pumn.

— Opriţi! urlă el ca turbat. Niciun pas mai aproape!

Găliganii nu se clintiră, dar nici nu păreau speriaţi.

Încă purtând labele de leu atârnate de viţa de la brâu, Stone Boy se lăsă pe pământ de pe o creangă, strângând o piatră în mână. Faţa îi era schimonosită de mânie.

„Să-i păcălesc pe lei a fost una”, îşi zise Jack, „dar tipii ăştia sunt aproape la fel de inteligenţi ca şi mine şi pe puţin de două ori mai mari!”

Ochii lui Jack se plimbau rapid de la Stone Boy la namile, trecând în revistă scena. Stone Boy semăna foarte bine cu ei. Dar, în egală măsură, îşi dădu Jack seama, era diferit: „Mâinile lor sunt făcute să se legene prin copaci. Nu se pot strânge în pumni!” observă Jack. „Dar Stone Boy poate.” Ce să fi însemnat asta? Oare era cu putinţă ca neamul lui Stone Boy să fi evoluat în doar câţiva ani?

Mohawk porni spre Jack, dar Stone Boy se repezi şi-l doborî la pământ. Ceata se aruncă asupra lui Stone Boy ca o substanţă neagră, urlând şi răcnind. Stone Boy împărţea pumni şi şuturi în stânga şi-n dreapta. Izbi o namilă în piept cu puternicele sale picioare, lăsând-o fără aer. Încolţi o alta, care îşi vântură braţele spre el, dar Stone Boy nu-şi domoli furia, ci îl lovi cu picioarele, o dată şi-ncă o dată.

Jack se întoarse şi fugi din învălmăşeală, săltând cât putea de repede prin iarba înaltă. „Nu-i lăsa să te prindă”, gândi el. „Mai

repede” Alergă înapoi spre vale. În depărtare văzu un spaţiu deschis, fără copaci, unde stâncile coborau abrupt. Se hotărî. „Trebuie să sar.”

Mohawk şi încă o creatură îl prinseră din urmă. Ajunseseră la călcâiele lui, dar Jack se întoarse şi îl izbi pe Mohawk cu piciorul sub pântece. Stone Boy veni în fugă şi-i puse piedică matahalei celeilalte, apoi sări lângă Jack.

Jack îl prinse de braţ.

— Trebuie să ieşim de-aicil

Namila căreia îi pusese piedică se ridică anevoie în picioare. Stone Boy se repezi din nou la ea şi o puse la pământ, lovind-o oriunde nimerea cu pumnii şi picioarele. Exact în clipa aceea, o femeie ţinând la piept un prunc apăru din desiş. Ochii ei erau larg deschişi sub părul ciufulit. Îşi dezveli dinţii şi scoase un sunet disperat, foarte ascuţit. Jack înlemni. Era femela alfa – orice trib avea una şi aceasta era cea a tribului de namile. Trecu pe lângă el, către Stone Boy şi Mohawk. Un alt sunet, un lătrat nerăbdător şi poruncitor, păru să spună: „Opriţi-vă imediat, voi doi!”. Stone Boy o văzu şi se dădu înapoi, dar nu înainte ca femeia să-l lovească zdravăn, doborându-l la pământ.

O altă femeie apăru din desiş şi se grăbi către prima. Avea obrajii scofâlciţi şi părul lung şi ţinea şi ea un prunc ghemuit sub bărbie. Femela alfa îi întinse copilul celei cu părul lung. Mai lătră o dată şi haidamacii bătăuşi, ca nişte fraţi mai mari neascultători, săriră din copaci. În acest timp, nişte femei mai tinere apărură din desiş – fetele tribului. Masculii dădură fuga spre ele, iar fetele lăsară jos hrana pe care o adunaseră – nuci, rădăcini, tuberculi. Mohawk se aplecă după o nucă de mungongo. Fetele urlară când dădură cu ochii de străin, privirile lor panicate trecând rapid de la Stone Boy la intrusul uman.

În ciuda faptului că era îngrozit de ea, Jack se uită la faţa femelei alfa. Între ea, Stone Boy şi Mohawk asemănarea era foarte evidentă. Jack asista la o reuniune de familie. Femela alfa era mama lui Stone Boy. Jack cercetă rapid tribul. Indivizii din faţa lui erau foarte diferiţi unul de altul – unii erau îndesaţi la trup, alţii pipernicţi, unii aveau feţe colţuroase şi lipsite de păr, alţii aveau capete pătrăţoase. Cu toate acestea, erau limpede înrudiţi. Era de parcă în acest ultim sanctuar al antichităţii,

tribul, probabil simţindu-şi propria vulnerabilitate, suferise o explozie evolutivă.

Femela alfa îi adulmecă pe Stone Boy şi pe străin. Aruncă o privire către labele de leu de la brâul lui Stone Boy, apoi îl apucă de viţa prinsă la mijloc şi îl târî până la un copac. Acolo, îl bătu cu palma la fund, în timp ce el chelălăia de durere. Jack făcu un pas spre ei, dar, când alfa îl fulgeră cu privirea, se retrase. Şi, de vreme ce femela alfa nu îl ucisese deja, îşi spuse că probabil va fi mai în siguranţă dacă nu va încerca să fugă. Namilele ar fi venit fără îndoială după el, iar, dac-ar fi făcut-o, cu Stone Boy prizonier, Jack n-ar fi fost în stare să se apere.

Stone Boy se strâmba în timp ce încasa loviturile de la mama lui. În cele din urmă, o lovi şi el cu pumnul în palma ei deschisă. Ea strigă indignată şi făcu un pas înapoi. Fetele se agăţară una de alta, uitându-se compătimitor la Stone Boy.

Încă molfăind hrana pe care o căpătaseră de la fete, haidamacii rânjiră, încântaţi să vadă că Stone Boy era pedepsit. Mohawk se folosi de prilej şi se întinse să-i dea o lovitură de picior. Stone Boy urlă. Alfa îl înşfacă imediat pe Mohawk şi atunci toată ceata se repezi asupra ei. Stone Boy se ridică în picioare protector şi ceilalţi se opriră. Mohawk mârâi. Inima lui Jack bătea cu putere: cât ai clipi, balanţa puterilor se putea răsturna. Dacă un fiu o putea bate – sau chiar ucide – pe mama sa, ce haos violent ar urma?

Pentru o clipă, tensiunea fu de nesuportat. Apoi femeile se repeziră la ei ţipând, iar una îl îmbrânci pe Mohawk în lături, mormăind cu reproş. Mohawk îşi dezveli dinţii şi se retrase în umbră. Femela alfa îl înşfacă pe Stone Boy, dar nu-l lovi. În schimb, îl trase mai aproape de ea, iar faţa i se schimonosi de suferinţă. Pentru câteva momente, plânse fără lacrimi. „De bună seamă i-a dus dorul”, gândi Jack. Stone Boy se zvârcolea, încercând să se elibereze, însă ea nu voia să-i dea drumul. Vizibil stânjenit, se uită la fete, care priveau scena şi chicoteau.

Între timp, Jack zări o siluetă cocoşată, şchiopătând printre copaci. Umerii îi erau cocârjaţi şi o cicatrice mare se întindea deasupra unuia dintre genunchi. Dar trupul creaturii era zbârcit şi slab şi avea ochii afundaţi în orbite. Când se întoarse, Jack putu observa că într-o parte a capului avea o rană adâncă, ce-i expunea craniul. La faţă semăna izbitor de mult cu Stone Boy.

Oare el era tatăl?

Izgonitul şontâcăi spre trib, uitându-se pe deasupra ierburilor, dar neîndrăznind să li se alăture. Îl privi curios pe Jack. Când acesta îi întoarse privirea, se dădu înapoi şi se îndepărtă.

„Poate că”, medită Jack, „el este singurul supravieţuitor al masacrului care a lăsat în urmă atâtea oase”. Jack îşi aminti de lecţia tatălui său despre conflict şi război. Dar pentru ce a trebuit să lupte tribul? Aveau destul spaţiu şi mâncare din belşug. Şi atunci?

„Leii!” îşi răspunse Jack. Ca şi ei, oamenii trebuie să se fi bătut pentru dreptul de a avea urmaşi – ale cui gene să supravieţuiască şi al cui material genetic trebuia, în consecinţă, să dispară. Iar în acest război, dacă mărimea scheletelor putea fi un indiciu, muşchii câştigaseră net în faţa creierelor.

Femela alfa veni la Jack şi îşi apropie mult faţa de a lui. Îl adulmecă şi îşi dezveli ameninţător dinţii.

„Oare mă va ucide, acum, că Stone Boy s-a alăturat din nou tribului?” se întrebă Jack.

Deodată, tribul îl înconjură. Jack nu se putea gândi decât la un singur lucru de făcut. Trase adânc aer în piept şi scoase zgomotele pe le auzise de la Stone Boy, chiţăituri şi scâncete, mârâieli şi cloncănituri. Femela, descumpănită, se îndepărtă de faţa lui, părând să ezite. Jack se repezi la brâul lui Stone Boy, smulgându-i labele de leu de pe viţa sălbatică.

Sub ochii lui Stone Boy, Jack le aruncă la pământ, îşi aşeză palma deasupra lor şi începu să traseze o urmă de paşi de leu. Trebuia să le spună povestea. Avea să-i facă să înţeleagă.

CAPITOLUL NOUĂ

Cu un lătrat şovăielnic, Stone Boy sări în calea lui Jack şi îşi luă înapoi labele. La început, Jack se gândi că prietenul său se întorsese împotriva lui. Dar Stone Boy îngenunche, aşeză labele pe pământ şi începu să facă el însuşi urmele.

Oamenii-maimuţă rămaseră ca vrăjiţi, privindu-l pe Stone Boy, în vreme ce Jack se uită în jur, încercând să găsească o creangă de copac pe care s-o poată rupe şi să închipuie o suliţă. Zări una în apropiere şi o smulse din copac.

Stone Boy stabili scena, bătând cu mâinile prin aer, creând impresia de câmp larg deschis. Apoi îşi răsfiră degetele în diverse direcţii, ca tufele din savană care sparg monotonia, ici-colo. Imită zzz-ul gâzelor în zbor, spectatorii săi chiţăind

aprobator la interpretarea sa foarte reuşită.

Stone Boy imită antilopele şi caprele, ţinând două degete în sus pe cap, pe post de coarne, apoi expresia placidă a erbivorelor păscând. După aceea Stone Boy imită răgetul leilor: *rrr-uau, rrr-uau.* Ridică labele de leu şi le făcu să meargă, călcând uşor şi furişat, către auditoriu.

De la fetele cele mai mici până la cei mai zurbagii găligani, toată lumea îngheţase cu sufletul la gură. Alfa îşi îngustă ochii de parcă recunoscuse fiara. Stone Boy îşi schimbă pasul, de la mişcările graţioase la ghemuitul precaut. Tocmai atunci, un gândac mare îi zbură pe sub nas, aşa că îl introduse imediat în poveste, arătând sus, spre cer, şi scoţând un *bzzzz* foarte asemănător motorului unui avion. Cu degetul arătător, Stone Boy trasă o linie în zigzag până la pământ, apoi îşi aruncă braţele în lături, sugerând o mare explozie.

După aceea, Jack se văzu pe el însuşi în imitaţia lui Stone Boy: stând în două picioare şi cu tălpile greoaie. Stone Boy se clătină, cu capul înainte, şi păşi cu toată talpa. Cei mai tineri membri ai tribului fură nedumeriţi la început, dar apoi femeile mai în vârstă se întoarseră spre Jack, râzând pe înfundate. „Da, ăsta e el, străinul pe care Stone Boy l-a adus cu el.”

Cei mai tineri se apropiară zâmbind de Jack, împungându-l în picioare, în piept şi în spinare. Apoi izbucniră în râs. Stone Boy veni iute până la Jack şi îi atinse puntea nasului.

Jack era uluit de complexitatea poveştii lui Stone Boy, de abilitatea de a descrie locuri, personaje şi acţiuni. Gesturile sale – ridicări din umeri, încruntaturi, zâmbete, strâns din buze, toate însemnau câte ceva. Pieptul lui Jack se ridica şi cobora, apăsat de frică şi surescitare. Tribul era în mod limpede curios, dar el tot nu era sigur ce soartă aveau să-i rezerve aceste creaturi, atât de brutale şi de înclinate spre violenţă. Dovada duşmăniei lor sângeroase era doar la câţiva paşi distanţă. Ce garanţie avea Jack că nu se vor întoarce şi împotriva lui?

Dar şi Stone Boy era acum un paria. Probabil fugise în savană în timpul bătăliei, căutându-şi adăpost. Poate că era primul din neamul său care supravieţuise în savană.

Stone Boy completă o lungă şi şerpuitoare urmă de paşi, apoi mârâi ca un leu. Rudele sale recunoscură imediat sunetul – fetele tresăriră, iar femeile mai în vârstă înţepeniră.

Stone Boy stătu într-un picior, râcâind un loc în spatele genunchiului, rânjind mândru către urma trasată. Jack recunoscu scena înfăţişată înaintea sa. Stone Boy mimă împrăştierea antilopelor şi folosirea unui cuţit pentru a tăia carnea. Arăta atât de mulţumit de el, *habar n-avea că un leu se furişa în spatele lui.*

Stone Boy ridică labele de leu şi scoase un răget, apoi se mişcă spre Jack, chemându-l pe scenă. Jack alergă înainte cu creanga în mâini. Strigă şi împunse cu ea în labele leului. Înfipse ramura cu hotărâre şi o strânse bine în mâini. Stone Boy lăsă jos labele de leu şi alergă lângă Jack, împingându-se cu trupul lângă al lui. Amândoi strigau şi ţineau suliţa ridicată, în timp ce leul invizibil intra singur în ea.

Stone Boy scoase un ultim răget, mai slab, gâlgâi şi căzu. Piciorul îi zvâcni – coada leului bătând în pământ pentru o ultimă oară.

Auditoriul rămase tăcut, adânc impresionat. Epuizaţi, Jack şi Stone Boy se aşezară. Jack scoase sunete vesele, bolboroseli rapide şi cloncănituri – pură descărcare a încordării nervoase.

După câteva momente, revenindu-şi din vrajă, cei mai mulţi membri ai tribului se întinseră şi se relaxară ca după o masă îndestulătoare. Dar nu şi gaşca lui Mohawk. Rămaseră mai în coada grupului, cu ochii în patru şi crispaţi. Privirea îngrijorată a lui Mohawk sonda pe furiş reacţia tribului său. Păru nemulţumit că răspunseseră cu atâta entuziasm la sceneta lui Jack şi a lui Stone Boy. Cel mai masiv din grupul lor se strecură printre ei şi dispăru în desiş.

Jack pricepu situaţia. Cu cât mai strâns se aliau cu femela alfa şi tovarăşele ei, cu atât mai mult puneau în pericol poziţia lui Mohawk şi a găştii sale. Dacă Alfa îl favoriza pe Stone Boy în dauna lui Mohawk, dacă îi acorda celui mai mic dintre cei doi mai multă atenţie şi mâncare, Mohawk nu avea să stea cu mâinile în sân şi să privească. Dar în mintea lui Jack răsuna un gând: „O să fac ce trebuie să fac.” Avuseseră o singură încercare să-şi pledeze cauza în faţa tribului şi o făcuseră, în mod incredibil, în echipă. „Dacă Mohawk are impresia că mă poate speria acum”, îşi zise Jack, „mai are câte ceva de învăţat. Eu sunt un vânător. Supravieţuiesc”.

CAPITOLUL ZECE

Trecuseră mai multe zile de când Jack şi Stone Boy se alăturaseră tribului. Pădurea era deasă şi încâlcită, lipsită de soare şi de cer. Oriunde se uita Jack, orizontul era acoperit de frunziş. Adâncimea priveliştii varia insesizabil: un zid de arbori dându-se înapoi şi altul înaintând câţiva metri. În cele din urmă, totul se topea în aceeaşi sufocantă apropiere. Aerul era

umed; până şi briza pădurii mirosea a stătut.

Jack avea altă noţiune a timpului decât aceea pe care o avusese în savană. Nici măcar momentele zilei – optimismul dimineţii, lenea prânzului şi neliniştea amurgului – nu mai existau aici. Timpul se dizolvase într-o unică penumbră mohorâtă, alternând cu întuneric deplin.

Tinerii hominizi erau fascinaţi de Jack. La început, erau timizi, împungând cu degetele butucănoase în mâinile şi faţa lui ciudate, lipsite de păr. Voiau să ştie cât de asemănător le era. Îi cercetau pieptul, umerii şi genunchii. Îl întorceau cu capul în jos şi-l trăgeau de mâini şi de picioare. Când au început să-l gâdile în tălpi, Jack s-a temut că o să moară de râs, dar a rămas surprins când n-a simţit nimic – cât stătuse în sălbăticie, picioarele i se bătătoriseră. Curiozitatea hominizilor era nemărginită. Alfa li se alătură ca să verifice calitatea pielii lui Jack. Când l-a zgâriat destul de tare cât să-i dea sângele, Jack a ciupit-o puternic de braţ. Ea a ţipat, dar s-a retras şi l-a lăsat în pace.

Pe jumătate ascuns într-un copac înalt, Mohawk urmărea scena. Ceata arunca în Jack cu pietricele, dar, perfect nemişcat şi tăcut, Mohawk se mulţumea doar să observe. Ploaia de pietre se înteţi. Când, în cele din urmă, Jack s-a ridicat şi a strigat: „Destul!”, ceata a şters-o în pădure.

Dacă le imita limbajul, observase el, nu obţinea nici pe jumătate acelaşi efect ca atunci când îl folosea pe al lui.

— Nu vă mai luaţi de mine!

Femelele îngheţaseră şi se uitau la el fără expresie, şocate. Jucăria se revoltase – ei, şi acum? Stone Boy se strecură în spatele lui Jack şi-i smulse dicţionarul ferfeniţit din buzunarul de la spate. Ştia cum să le distragă atenţia membrilor tribului de la corpul lui Jack, deschizând cărţulia. Paginile fluturară în vânt. Cartea era vie.

Stone Boy se uită la Jack şi din nou la spectatori.

— Bine! îl încurajă Jack. Vorbirea le abate atenţia.

Şi atunci, la fel de firesc ca şi cum ar fi făcut-o de ani în şir, Stone Boy răspunse. Nu prea suna a „bine”, fiindcă nu se auzea nici *b,* nici n. Doar vocalele – *i-e.*

Destul de aproape. Tribul scoase mici exclamaţii de uimire.

Jack rămăsese fără cuvinte.

— Perfect! Asta-i minunat!

Stone Boy plescăi din buze, rostind p-ul şi repetându-l:

— *Pe-pe-pe-pe-pe-pe.*

— Excelent!

Stone Boy flutură cărţulia, ca s-o poată vedea cu toţii. Tribul o privi cu respect, după care, cât ai clipi, dicţionarul se făcu bucăţi. Jack nu-şi putea crede ochilor. Cotorul i se rupse şi căzu şi ce mai rămăsese din copertă.

Mohawk coborî din copacul lui, înşfăcă dicţionarul şi se retrase înapoi în frunziş. Stone Boy dădu să pornească după el, dar Jack se răsti:

— Nu!

Prietenul lui păru contrariat, dar se aşeză totuşi la loc.

Pagini molfăite şi mestecate începură să plutească din coroana copacului spre pământ. Ceilalţi primitivi dădură fuga să le prindă şi să rupă în bucăţele mici tot ce le pica în mână. O femeie sfâşie o pagină cu unghiile şi apoi îşi lipi cu scuipat fragmentele în păr.

Ceea ce mai rămăsese din carnea pe care o îndesase în rucsac se stricase între timp. Slăbit de foame, Jack se apropie de Alfa.

— Mâncare, zise el, arătând spre gură. Dă-mi ceva de mâncare.

Făcu semn către burta lui scobită, care ghiorţăi ca la comandă.

Înţelegându-i cererea, Alfa îl împinse către un copac şi-l ridică pe o creangă de la poale. Jack se sperie, crezând că o să încerce să-l alăpteze, însă ea împinse spre el o grămăjoară de nuci. Stătu de pază cât mâncă el, supraveghind atent direcţia în care dispăruse ceata lui Mohawk, în caz că ar fi dat năvală şi-ar fi încercat să-i fure mâncarea lui Jack. Stone Boy veni lângă ei şi mâncară împreună, până când Jack se simţi sătul şi cu mintea limpede. Pentru prima oară după atâtea zile, se putea concentra asupra misiunii sale de a scăpa din Cazanul Vrăjitoarei. Nu reuşea să se orienteze deloc sub frunzişul des, unde soarele abia dacă se vedea.

„Şi dacă nu mai găsesc niciodată drumul înapoi?” se gândi el. „Trebuie să-i părăsesc, altminteri risc să mă afund din ce în ce mai adânc în pădure. Trebuie să-mi găsesc calea înapoi către soare.”

Când cei trei coborâră din copac, tribul scormonea după mâncare. Stone Boy stătea pe lângă mama sa, vorbindu-i cu bolboroseli agitate. Ea părea să-l asculte. Li se alăturară şi alte mame, iar Stone Boy păru să încheie cu un fel de discurs final. Alfa mârâi la celelalte mame, care se scărpinară, aparent perplexe.

Jack le privi, se hotărî şi se ridică în picioare.

— Ei bine, a fost frumos. Dar acum trebuie să mă întorc.

O luă către pădure, dar Stone Boy îl prinse din urmă cât ai clipi şi îi tăie calea. Femeile îşi strânseră rândurile şi îi înconjurară.

— Bine, săriţi pe mine. Daţi-i drumul, zise Jack.

Alfa veni lângă Jack, scuipă puţin în palmă din nucile pe care le mestecase mai devreme şi întinse mâna către buzele lui Jack. Jack clătină din cap. Ea se şterse atunci pe un lăstar. Jack înţelese cât de special era gestul ei, cât de matern şi de intim. Îl făcuse mai puţin pentru Jack, cât pentru Stone Boy, care stătea mai la o parte, uitându-se disperat la Jack. *Nu mă părăsi,* păreau să grăiască ochii lui.

Jack se întoarse către el.

— Nu ai nevoie de mine aici. O să fii în regulă. Nu înţelegi... şi eu am rude. Undeva, acolo.

Şi arătă, cu un gest larg, către pădure.

Încercă să treacă mai departe, dar Stone Boy îi tăie calea încă o dată. Jack se uită în ochii lui rugători şi îl năpădi un val de amintiri. Prietenul lui, tovarăşul lui de vânătoare, băiatul care îi salvase viaţa. Cu ochii minţii, revăzu acea lumină mistică a lunii sub care el şi Stone Boy stătuseră, sprijiniţi unul de altul, urmărind stelele căzătoare.

Rămâi aici, părea să-l implore Stone Boy.

Jack clătină din cap. Cu privirea în jos, Stone Boy îi arătă spaţiul dintre doi copaci, către o pantă ce cobora şi pe care Jack nici n-o observase. Acolo, penumbra pădurii părea să se risipească într-un luminiş.

— Mulţumesc, Stone Boy. Ştii că te-aş lua cu mine, dac-aş putea, dacă aş considera că ar exista o cât de mică şansă să te bucuri de lumea de afară. Dar, crede-mă, nu e un loc pentru tine şi pentru neamul tău. Poate că n-o să-ţi vină să crezi, dar eşti mult mai în siguranţă aici decât acolo.

Jack făcu un pas spre Stone Boy, ca să-l îmbrăţişeze şi să-şi ia la revedere pentru ultima oară. Dar în clipa aceea, Stone Boy se repezi în spatele unui tufiş şi scoase labele de leu de unde le ascunsese. Trasă repede un cerc de paşi în jurul lui şi al lui Jack.

Jack şovăi.

— OK, zise el. Mai stau puţin. Dar când am adunat destulă mâncare, am plecat.

*

Toată ziua tribul scormoni după hrană, golind un luminiş şi mutându-se apoi în altul. Alfa smulgea frunze din copac, le făcea grămăjoare şi punea în mijlocul lor câte un ghem de larve, pentru cei mai tineri membri ai tribului. Una dintre fete scormonea în faţa lui Jack. Mestecă nişte seminţe şi scuipă pasta pe o creangă, la fel cum făcuse Alfa. Apoi îndoi creanga, lăsând-o să-l plesnească pe Jack peste faţă. Când îşi reveni din şocul iniţial, Jack îşi dădu seama că fata zâmbea. Fără să ştie de ce, zâmbi şi el, apoi zâmbetul se prefăcu în râs şi întregul trib le urmă exemplul, râzând cu poftă şi cu priviri blânde.

Spre seară, Stone Boy îi arătă lui Jack cum să înfigă nişte ramuri cu frunze în pământ şi apoi să le îndoaie spre centru, legându-le vârfurile şi făcând astfel un umbrar ca un cort.

„Pot să fac asta”, îşi zise Jack. „Iar când o să fiu singur, o să-mi prindă bine.” Gândul de a fi pe cont propriu în sălbăticie nu-l speria.

În momentul în care tribul se pregăti să se aşeze pentru noapte, Stone Boy trasă un şir lung de urme de leu în jurul taberei lor. După care făcu un altul, într-un cerc mai larg. Între timp, toată lumea ieşise afară din corturi. Tribul îl urmări pe Stone Boy în tăcere, părând să înţeleagă siguranţa pe care le-o oferea cu această nouă născocire. Respirau încet şi se uitau la el cu respect.

Jack îşi ridică privirea spre coroanele copacilor, căutându-l pe Mohawk, dar nu zări nici urmă de acesta. Îl văzu apoi pe Stone Boy cum termina de desenat al doilea cerc de urme şi apoi cum se întoarse la cortul pe care-l făcuse împreună cu Jack. Stone Boy se ţinea ţanţoş acum, cu umerii drepţi, mândru de rolul său de protector al tribului.

„După ce o să plec eu”, îşi dădu seama Jack, „Stone Boy o să conducă tribul”.

*

Mai târziu, Stone Boy dormi buştean. Jack se întreba de ce somnul este modul natural de a-ţi reface energia, de vreme ce, în somn, majoritatea mamiferelor sunt lipsite de apărare. Furnicile nu dorm, peştii nu dorm, o mulţime de specii prolifice nu dorm. Oamenii de ce dorm? Probabil, îşi răspunse el, pentru că oamenii au descoperit în somn inegalabila aventură a visului. Dacă visele ar fi inima creativităţii, iar creativitatea ar conduce la tehnologie, inovaţie, invenţie, atunci poate că visul ar merita riscul.

Gândurile lui Jack se întoarseră la oasele acelea din luminiş. Încotro se îndrepta clanul? Oare avea să supravieţuiască altui război fratricid? Şi cum ar fi putut el, un intrus, să-i ajute să preîntâmpine un nou masacru?

Mintea îi rătăci apoi departe, iar Jack aţipi pentru câteva minute, dar se trezi tresărind speriat, cu inima bătându-i nebuneşte. Umărul cald al lui Stone Boy nu se mai sprijinea de al lui. Stone Boy, cu ochii sclipindu-i în lumina lunii ce se cernea prin frunzişul pădurii, era treaz, privind în sus, cercetând întunericul. Atunci, repede, îi lipi lui Jack un deget de buze – linişte! Îl împinse pe Jack afară, tocmai în clipa în care Mohawk şi ceata lui săriră din copacul de deasupra cortului şi îl zdrobiră.

Văzând că şi-au ratat ţintele, Mohawk şi ai lui mârâiră furioşi şi porniră în urmărire. Stone Boy alerga în zigzag printre corturi, ţipând şi trezindu-i pe ceilalţi. Apoi strigă tânguitor, chemând-o pe mama lui. În lumina lunii, Jack o văzu pe Alfa alergând către ei, încercând să-şi găsească fiul în întuneric. Mohawk se opri în loc şi scoase un mârâit la fel de înfiorător ca avertismentul lui Stone Boy. Toate mamele, cu pruncii agăţaţi la piept, săriră din corturi, sfâşiindu-le. În mijlocul luminişului, un trup era chircit pe pământ.

— Prietene! strigă Jack, dar glasul îi fu acoperit de ţipete sălbatice.

Nu Stone Boy era cel căzut. Pe pământ, călcat în picioare şi muşcat, unul dintre tovarăşii lui Mohawk zăcea nemişcat. Jack

îşi încleştă dinţii atât de tare, încât simţea că-i bubuie capul. Scoase piatra de vânătoare, dar, tocmai când ochise haidamacii, ceata lui Mohawk se retrase, dând fuga înapoi în copaci.

Jack se aplecă şi răsuflă uşurat.

Tânărul doborât gemea îndurerat, cu mâinile şi pieptul sângerându-i. Probabil se revoltase împotriva lui Mohawk sau poate chiar încercase să stăvilească raidul. Acum, din copaci, Mohawk urla, zgâlţâind pădurea. Arunca din copaci crengi rupte şi scuipa, în vreme ce tânărul rănit se clătina pe picioare, fluturându-şi braţele către căpetenia sa nevăzută. *Am terminat cu tine,* părea să spună. Stone Boy alergă lângă el, de parcă ar fi vrut să-şi salute fratele întors, şi îl bătu uşurel pe braţele-i puternice şi pe piept. Mamele tribului se întoarseră în luminiş, în vreme ce Alfa îşi lătra ascuţit poruncile. Stone Boy sporovăia însufleţit, iar Jack încerca să înţeleagă scena. Stone Boy le îndemna pe mame să plece de acolo, arătându-le către marginea luminişului.

Larma izbucni din nou în crengile de deasupra capetelor. Mohawk îşi certa banda, care îi răspundea cu mârâituri furioase. Într-o clipă, toţi rebelii din grup părură gata să se încaiere între ei. Într-adevăr, mânia le explodă în luptă şi dispărură în pădure, urmărindu-şi conducătorul detronat.

Pădurea amuţi. Femelele din jurul lui Stone Boy şi al lui Jack se liniştiră încet-încet, culcându-se la loc. Ghemuit printre ele, Jack nu îndrăznea să mişte. Se simţea ca şi cum ar fi devenit unul dintre ai lor şi, ca şi tribul, ar fi făcut orice ca să supravieţuiască.

*

În zori, Alfa îşi trezi tovarăşele şi dădu poruncile. Întregul trib se puse în mişcare. Alfa îi conduse pe deal în sus, iar Stone Boy şi Jack o urmară îndeaproape, umăr la umăr. Drumul deveni abrupt şi, la un moment dat, priveliştea se deschise peste regiunea foarte împădurită. Se aflau pe cea mai înaltă creastă din pădure. Jack văzu cerul înaintea ochilor.

Alfa strigă. Bătrânul schilod pe care Jack îl zărise spionând tribul cu câteva zile mai devreme îşi făcu simţită prezenţa. Căzuse în mers şi întregul grup se împletici înainte.

Tocmai atunci, crengile de deasupra lor trosniră. Jack îşi ridică privirea. Ceata se mişca odată cu ei, aproape invizibilă în copaci. Se întrebă dacă era şi Mohawk cu ei. Bătrânul şchiop mergea cu tribul, târâş-grăpiş, femeile adulte ajutându-l şi îndemnându-l să se mişte mai repede. Alfa se uită peste umăr şi-l văzu chinuindu-se. Încetini pasul, îngăduindu-i să ajungă tribul din urmă.

Au dat apoi de nişte ciorchini mari de fructe galbene şi se opriră cu toţii să mănânce. Fructele erau dulci şi cărnoase şi zahărul lor i se urcă imediat lui Jack la cap. Încercă să-şi dea seama câte fructe ar fi încăput în rucsac. Poate că ar fi putut s-o şteargă în timp ce tribul se ocupa cu mâncatul.

Dar ceva îl reţinu. Vederea tribului ospătându-se fericit, în sfârşit mulţumit, îl făcu să râdă. Toţi se întoarseră spre el şi începură să chicotească şi să râdă şi ei. Alfa se lăsă pe vine să adulmece pământul, părând să simtă o schimbare în aer. Jack spera că pajiştile erau pe aproape, căci acolo ar fi putut întâlni turme de erbivore păscând. El şi Stone Boy i-ar fi învăţat pe ceilalţi cum să-şi facă suliţe şi să vâneze.

Când au terminat ospăţul, tribul se urni la drum, mergând ore în şir. Obosind şi pierzându-şi vlaga, Jack şi-l imagină pe tatăl său păşind alături de el. Alan Conran era îmbrăcat în costumul lui de savană. Chipul îi era năduşit, dar hotărât, întocmai cum şi-l amintea Jack.

— *Cum o să se termine toată povestea asta, tată? îl întrebă Jack.*

— O *să reuşeşti, fiule, îi răspunse acesta.*

Jack oftă adânc.

— *Vreau să mă întorc acasă.*

— *Şi-o să te întorci, fiule, zise tatăl lui, după care dispăru în desiş.*

Începură să coboare o altă pantă, îndreptându-se spre o pajişte. Jack îşi dădu seama că asista la un punct de cotitură în dezvoltarea tribului. Cu Stone Boy în frunte, se mutau din locurile în care trăiseră ani de-a rândul în savană, unde aveau de înfruntat noi provocări şi li se ofereau nenumărate oportunităţi.

Lui Jack îi venea să râdă, ameţit de oboseală şi speranţă. Îşi aminti ce îi spusese tatăl lui când găsiseră urmele de paşi:

„Poate că eşti înzestrat, Jack, poate că ai darul descoperirii.”

Jack se poticni. Iar când îşi regăsi echilibrul, auzi ţipete deasupra. Mohawk coborî din frunziş şi se proţăpi în faţa lui Stone Boy şi a femelei alfa. Tribul încremeni. Cu balele curgându-i din gură, Mohawk încerca să mâne tribul înapoi, dar ei erau deja vrăjiţi de lumina din ce în ce mai puternică de dincolo de copaci. Tribul trecu pe lângă el, cu forţa. Apropiindu-se de lizieră, unde se sfârşeau copacii şi începea savana, Stone Boy se repezi înainte, îmboldind tribul să se grăbească.

Apoi privi înapoi spre Jack. *Vino,* părea să spună.

„Vrea să conduc şi eu tribul alături de el, în fruntea celorlalţi, ca să le dăm curaj”, se gândi Jack. „Eu sunt dovada că necunoscutul nu e întotdeauna periculos.”

Se întoarse ca să privească tribul. Până şi banda lui Mohawk li se alăturase, în vreme ce rebelul obraznic nu era de văzut nicăieri.

Jack îi făcu semn din cap lui Stone Boy şi amândoi conduseră tribul în savană.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Lumina soarelui de după-amiază târzie îmbăia peisajul, în vreme ce dincolo de pajişte, spre răsărit, norii de furtună se fugăreau peste creste. Coborând, soarele trimitea mănunchiuri lungi de raze peste turmele de antilope aflate în depărtare. Hipopotamii se bălăceau într-un lac din apropiere. Tinerele tribului chiţăiră surprinse. Hipopotamii pluteau nepăsători, în vreme ce fetele porniră spre lac, observând umbrele lungi ce se întindeau sub picioarele lor. Umbrele erau clare şi întunecate. Tinerelor nu le venea să creadă, probându-le cu mişcări şovăielnice, urmărind cum umbrele le imitau.

„Asta e”, îşi zise Jack. „Acum sunt aici.” Paşii tribului speriară păsările din cuiburile de pe pământ. În câteva secunde, fetele erau în genunchi, adunând ouăle proaspete. „Or să se obişnuiască imediat”, gândi Jack. Tribul nu avea într-adevăr

nevoie de el. Se întrebă dacă să-i înveţe să facă focul, dar îşi pierduse cioburile cu câteva zile în urmă. De altfel, ceea ce trebuia să facă mai întâi de toate era să înveţe să vâneze şi să-şi desăvârşească puterile cu hrană bogată în proteine revigorante. Din fericire pentru trib, potenţiala pradă se găsea din belşug. Antilopele erau pretutindeni, îndreptându-se spre tufe, ca să fie la adăpost de prădătorii nocturni.

La primele semne ale amurgului, Jack îşi aminti toate serile pe care le petrecuse cu Stone Boy, pregătindu-se pentru noapte şi primejdiile ei. Jack îi căută privirea. El îi zâmbi, parcă spunându-i că făcea parte din trib. Abia acum, când nu mai era un intrus, Jack simţea că putea, în sfârşit, să plece. Nu mai era nimic care să-l oprească – toate temerile care-l ţinuseră captiv în locul acesta dispăruseră. Putea să izbutească singur.

— Nu, zise Jack, clătinând din cap. Va trebui să plec dimineaţă.

Se uită la prietenul lui, stăpân pe sine şi pe forţele sale, conducând tribul spre o altă etapă evolutivă.

— Locul meu e alături de familia *mea.* Dar poate c-o să mă întorc, şopti el.

Bătrânul tribului trecu pe lângă el, părând mai încrezător, fără frică de tinerii hominizi mult mai masivi. Aruncând o privire în jur, Jack începu să-i numere pe membrii tribului. Ajunse la treizeci şi se opri. Cu mâncarea şi apa oferite din belşug de savană, tribul lui Stone Boy avea să crească rapid. Cei mai mulţi erau foarte tineri, iar după cum arătau, aveau şanse mari de supravieţuire. Ochii lui Stone Boy se luminară şi gesticulă însufleţit, mimând uciderea leului cu suliţa.

— Ei, la naiba, ia-o uşor, râse Jack. De-abia am ajuns aici şi deja vrei să treci la treabă. Făcu o pauză. OK, OK! Suliţe să fie! Du-te şi adu o creangă. O să am oricum nevoie de una zdravănă când o să plec de aici.

Stone Boy rânji şi dădu fuga la un copac, unde înşfăcă o creangă dreaptă şi o rupse din trunchi.

Apărut de nicăieri, Mohawk smulse creanga din mâinile lui Stone Boy şi i-o înfipse în coaste făcându-l să se îndoaie de la mijloc de durere. Jack zări o rană în carnea lui Stone Boy, care arătă rozalie pentru o fracţiune de secundă, întunecându-se apoi rapid de sânge.

Jack se repezi lângă Stone Boy şi se luptă până îi luă lui Mohawk creanga din mâini. Îl împunse apoi cu ea în piept, iar namila ţipă, sărind înapoi. Ceilalţi membri ai tribului urlară, uimiţi să vadă sângele gâlgâind din rana lui Stone Boy. Se împrăştiară, iar Mohawk căzu în patru labe. Jack dădu cu băţul după el, dar îl rată. Mohawk se strecură înapoi în pădure, dispărând fără zgomot. Jack îşi vârî mâinile sub Stone Boy şi încercă să-l ridice, dar Alfa îl împinse la o parte şi, cât ai clipi, tot tribul se adunase în jurul căpeteniei lor căzute.

Alfa îşi apropie faţa de pieptul străpuns al lui Stone Boy, de parcă ar fi încercat să-i oprească sângerarea. El horcăi şi pleoapele i se zbătură. Alfa izbucni în tânguieli. Celelalte femei adulte îşi înfipseră mâinile în iarbă, smulseră bulgări de pământ şi îl bătătoriră pe rana deschisă, oprindu-i sângerarea.

Pe cât de rănit, pe atât de înspăimântat, Stone Boy îşi întoarse capul până îl zări pe Jack. Cuprins de panică, Jack încercă să se gândească la ce-ar putea face. Îşi aminti de furnicile roşii. Trebuiau să existe furnici sau nişte ierburi de leac pe undeva prin jur. Jack îşi aminti de toate dăţile în care Stone Boy îl ajutase – când îi tămăduise braţul, când îi arătase cum să pregătească un culcuş pentru noapte în copac şi cum să facă o insulă de iarbă şi de pietre ca să se apere de năvala turmei de bivoli. Jack îşi şterse ochii apăsat şi făcu un efort să se uite la rană. Femeile o acoperiseră cu salivă şi pământ, iar acum Alfa îşi lipi din nou obrazul de pieptul respirând greoi al lui Stone Boy.

Acesta întinse mâna spre Jack şi îi atinse o lacrimă ce i se rostogolea pe obraz. Se uită întrebător la ochii prietenului său, neînţelegând ce vede. Apoi îşi linse vârful degetului, curios, în ciuda durerii.

Jack zâmbi printre lacrimi.

— O să te faci bine, prietene.

CAPITOLUL DOISPREZECE

În noaptea aceea, în timp ce Stone Boy şi tribul dormeau sub luna plină a savanei, Jack se apucă de lucru. Rupse o creangă dreaptă şi lungă dintr-un copac, scoase o piatră din pământ şi ciopli încet creanga, făcând o suliţă. Deşi nu vedea bine pe întuneric, Jack era hotărât să-şi termine arma până în zori.

Zări o hienă apropiindu-se şi se ridică în picioare, strângând suliţa în mână. Hiena se dădu înapoi, fie pentru că nu îi era

foame, fie pentru că era mai înţeleaptă decât o crezuse Jack. Se reîntoarse la munca lui, plăcându-i cum lucea lemnul în lumina lunii.

În zori, soarele explodă, luminând toată savana. Pământul se încălzi, iar păsările se înălţară în văzduh. Câţiva dintre membrii tribului încă mai sforăiau, tresărind din când în când, strânşi în cerc pe lângă Stone Boy. Braţele Alfei erau înlănţuite în jurul fiului său şi respirau gură la gură. Jack se aplecă să-i vadă faţa. Dormea adânc.

Se apropie mai mult şi, deşi nu făcu niciun zgomot, Alfa îi simţi prezenţa numaidecât. Se trezi şi îşi lipi buzele de Stone Boy, ca să vadă dacă mai respiră. Îi cercetă rana şi suflă uşurel peste coastele lui. Rana se închisese, iar Stone Boy părea în afara primejdiei. Micul vânător se mişcă.

Jack se ghemui lângă prietenul său şi îi puse în mână suliţa, în vreme ce Alfa se uita nedumerită la ciudatul obiect. Stone Boy îşi strânse degetele în jurul suliţei, iar Alfa păru şocată.

— Vreau s-o păstrezi tu, şopti Jack. Pentru că vreau să trăieşti.

Dar Stone Boy o împinse înapoi în mâna lui Jack: *Păstreaz-o tu, fiindcă eu vreau ca* tu *să trăieşti.*

Jack clătină din cap. Îşi dorea ca Stone Boy să se ridice, să protesteze, să-i arate că era teafăr.

Cu un mare efort, Stone Boy se ridică în picioare şi îl împinse pe prietenul lui la o parte, apăsând cu palma deschisă pe pieptul lui Jack. *Acum du-te.* O *să fiu bine.* Apoi scoase un sunet ciudat.

— Aa-pa, rosti el încet şi cu grijă, adăugând un sunet ce imita sorbitul.

Stone Boy îl imitase. Iar cuvântul trebuia să fi fost cel dintâi pe care-l rostise Jack, când ardea de sete în vizuina de sub pământ: „Apă”.

— Ce-ai spus? şopti el uluit.

Iar Stone Boy pronunţă din nou:

— A-pa.

Sunase aproape ca „apă”, dar îi adăugase un nou înţeles: *Pleacă – ăsta nu e locul tău.*

Jack îşi luă, în cele din urmă, suliţa şi se îndepărtă, păşind peste tribul moţăind. Descoperi o urmă falsă de gheare pe pământ. Privi înapoi. Alfa îşi legăna fiul în braţe, mângâindu-l

încet pe faţă. Sprijinindu-se de mama lui, Stone Boy se întinse din nou. Jack mai făcu vreo câţiva paşi şi privi iar în urmă. Tribul se trezea din somn, căscând şi clipind des în lumină.

Se întoarse cu faţa spre răsărit. Savana se întindea înaintea lui. Avea să meargă spre soare-răsare, peste creste, înapoi la civilizaţie.

Porni hotărât.

Mai târziu, când se lăsă din nou seara, crestele i se părură mult mai aproape – dar prevestitoare de rău. Jack se simţi deodată cuprins de groaza că, odată ce va ieşi din Cazanul Vrăjitoarei, s-ar putea să nu se mai întoarcă niciodată.

*

După ce culesese nuci de mungongo şi dormise singur, Jack se trezi a doua zi şi atinse craterul interior înainte ca soarele să fi ajuns la amiază. Înainte de a începe urcuşul, se opri să caute nişte dovleci sau frunze mari pe care să le poată folosi pentru a-şi lua apă. Deşi printre crăpăturile stâncilor de pe pantă curgeau izvoare cu apă multă, Jack ştia că pe culmea craterului solul avea să fie arid şi uscat. Găsi un soi de tigvă într-un copac mic, o găuri cu suliţa şi scurse din ea un lichid verzui. O curăţă de miez cu degetele. Gustă sucul – fad. Sucul otrăvitor era adesea amar. Cufundă tigva într-un izvor şi o umplu până la buză. Începu să urce panta stâncoasă, uimit de cât de bine putea păşi şi urca pe suprafaţa cutată. Pe la jumătate, se opri, bău apă şi îşi umplu la loc tigva de la un alt izvor.

„O să beau ori de câte ori o să găsesc apă”, se gândi el, „şi o să păstrez tigva asta plină. Mâine, dacă nimeresc într-o zonă uscată, va trebui să fiu cumpătat”.

Merse mai departe, încercând să ajungă în vârf până la apusul soarelui. Când se însera, se hotărî să continue să urce la lumina lunii. Praful începu să-i biciuiască faţa, intrându-i în ochi.

Când se căţără peste o creastă, câteva ore mai târziu, fu lovit din toate părţile de nisip. Se sufoca şi se strădui să meargă cu o mână la gură. Se uită în sus şi văzu cum o furtună de nisip răvăşea piscurile. Jack încercă să-şi adune curajul şi se gândi la Stone Boy. „Am reuşit să ajung până aici, prietene. O să reuşeşti şi tu.”

Luptându-se din răsputeri cu vârtejurile de praf sufocante, Jack urcă, în cele din urmă, deasupra craterului interior. Descoperi o crăpătură plină cu mâl şi, luând puţin în căuşul palmei, îl duse la buze, apoi se mânji pe piept, braţe şi coapse. Asta avea să-l protejeze când va apărea soarele.

Aproape delirând, dar la fel de hotărât, Jack continuă să meargă până văzu primele raze ale soarelui de dimineaţă. Se întrebă câte ore trecuseră de când părăsise tribul lui Stone Boy. Acum se afla dincolo de cumpănă, traversând o fâşie de teren uscat şi golaş. La o oarecare distanţă în faţa lui se întindea savana. Încercă să se concentreze asupra picioarelor. Abia de le mai simţea, totuşi paşii lui bufneau într-un ritm care-l făcea să continue. Jack asculta, de asemenea, şi ritmul inimii lui, potrivindu-şi mersul după acesta. Ritmul făcea să-i pară drumul mai scurt, mai puţin nesfârşit. Jack se gândi la timp, la ceasuri, la cât de greu îşi dădea seama câte zile trecuseră de la prăbuşirea avionului.

Ajunse la un copac de mungongo, îl scutură şi adună nucile, pe care le sparse în dinţi. Găsi o baltă şi bău aproape toată apa din ea, apoi porni din nou la drum.

*

În noaptea aceea se opri ca să doarmă, iar dimineaţa dădu peste un alt arbust de mungongo. Mâncă, ajunse la un alt izvor, bău şi merse mai departe.

„Ce mai faci, frate vânător?” se întrebă Jack. „Ştiu că te simţi mai bine. Cu fiecare zi mai bine. Simt asta.”

Jack ajunse la nişte urme de paşi. Se aplecă să le traseze conturul cu degetele. Se ridică, uitându-se lung la cenuşa pietrificată. O linie roşie estompată înconjura locul – vopsea de spray. Erau exact urmele pe care le descoperise împreună cu tatăl său!

Dar ceea ce văzu după aceea îl opri în loc. O pată de vopsea galbenă pe pământ, de aproape doi metri lungime, de o parte a şirului de urme. Vopseaua era uscată, dar era destul de recentă ca să se vadă clar. Puteai s-o zăreşti cu uşurinţă, de pe sol ori din aer. După ce Jack şi tatăl său găsiseră urmele, le mai zărise şi altcineva.

Alergă în jurul paşilor, căutând dârele de cauciucuri lăsate de un avion. Dar stratul de cenuşă era întărit, iar iarba din jur era strivită de copite.

Se opri să-şi tragă sufletul. Era bine să te odihneşti. Jack se întinse pe pământ. „Numai pentru câteva minute”, îşi zise el, dar când se trezi, câteva ore mai târziu, soarele îşi schimbase poziţia pe cer. Ucise o şopârlă cu o piatră şi o mancă pe toată. Apoi se întoarse şi urmă dâra paşilor din cenuşă. Începu să se grăbească, mergând din ce în ce mai repede, chiar şi după ce soarele apuse. Înaintând, Jack era uimit – chiar şi la lumina stelelor putea vedea conturul urmelor de paşi de lângă el, arătându-i calea.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Jack merse patru zile şi patru nopţi, cu pielea arsă de soarele nemilos, cu gâtul uscat şi cu stomacul gol. Când coborî panta craterului exterior, văzu un miraj. Un avion foarte mic apăru deasupra liniei orizontului. „Pare foarte real”, se gândi Jack.

Apoi mirajul pierdu din altitudine, singurul său motor devenind atât de zgomotos, încât Jack putea simţi aerul tremurând în jurul lui. Era real. Începu să alerge uşor către avion.

Văzu capul pilotului ieşind acum la numai câţiva metri distanţă de sol. Pilotul îşi miji ochii şi strigă ceva, dar motorul îi acoperi sunetul vocii. Pilotul făcu semn cu mâna spre pământ. Terenul, văzu Jack, era prea plin de pietre ca să aterizeze. Avionul se roti în cerc şi se întoarse. Pilotul făcu semn cu degetul către coada avionului, apoi se întoarse şi zbură în direcţia arătată, fluturând mâna spre Jack să-l urmeze. Jack putu zări o colibă printre nişte copaci, în depărtare. Alergă.

Pilotul se roti iarăşi, asigurându-se că Jack se îndrepta către colibă. Acum, coliba părea mult mai mare, iar avionul coborî încet către câmpul de alături. Mica trapă se deschise deodată, iar pilotul sări din avion şi o luă la fugă spre Jack. Era Frank Aoyama. Lui Jack i se înmuiară genunchii.

„Poate că e doar un miraj”, îşi zise Jack. Dar nu era. Frank încetini când ajunse la băiat. O expresie deopotrivă de uşurare şi de groază i se întipări pe faţă.

Frank desfăcu un bidon de apă folosindu-şi dinţii şi i-l întinse. Jack se ridică în picioare şi îl înşfacă. Frank întrebă:

— Eşti teafăr?

Jack dădu din cap şi ridică bidonul la gură. Se lovi cu el peste dinţi; făcu un efort să-l ţină bine. Bău, lăsă bidonul jos şi, cu toată oboseala lui, aproape că pufni în râs văzând faţa perplexă a lui Frank.

— Tatăl tău? Bruce? întrebă Frank, neîndrăznind să completeze întrebarea.

Jack clătină din cap.

Frank îl apucă de încheietură, luându-i pulsul, în timp ce

băiatul bea din bidon, cu apa şiroindu-i pe bărbie şi pe piept. Jack îşi dădu seama, când simţi apa pe piele, că numai o singură piesă vestimentară supravieţuise expediţiei sale, nişte zdrenţe în jurul coapselor care, înainte, fuseseră pantalonii săi de camuflaj. Restul trupului îi era acoperit cu noroi şi praf.

Frank îi dădu drumul la mână, cu blândeţe.

— Tocmai am vorbit prin radio cu centrul rezervaţiei. O să trimită un elicopter. Poţi vorbi?

Jack dădu din cap şi întrebă răguşit:

— Cât timp a trecut?

Ceva se frânse în expresia lui Frank.

— Cinci săptămâni… V-am căutat în fiecare zi, timp de două săptămâni, până ce guvernul a oprit căutările. Au crezut că toţi trei aţi… Frank îşi muşcă buza de jos. Dar eu am continuat să vă caut de câteva ori pe săptămână. Ştiam că va apărea ceva până la urmă. Ieri am găsit nişte urme fosilizate de paşi.

Jack încuviinţă.

— Era şi vopsea pe pământ. Le descoperise Alan înainte?

Jack clătină din cap, apoi îşi îndreptă degetul mare spre piept.

— Eu le-am găsit în prima zi când am ieşit pe teren.

Frank nu mai spuse nimic, pe moment. Apoi îşi drese glasul şi arătă spre colibă. Părea o casă africană obişnuită, din chirpici şi cu acoperiş plat.

— Asta-i o clădire a armatei, îi explică Frank. I-am anunţat prin radio, când te-am zărit din avion.

În timp ce vorbea, doi oameni ieşiră din casă, purtând o targă.

Frank îşi scoase jacheta şi o puse pe umerii lui Jack.

— Când or să ajungă paramedicii aici, or să aibă oxigen şi perfuzii cu glucoză. Vestea bună este că ai pulsul normal. Jack… începu el. Ce căutaţi voi, de fapt, înăuntrul celui de-al doilea crater?

Jack se întoarse şi privi înapoi: Cazanul Vrăjitoarei părea să se fi retras mult spre orizont, ascuns în pâcla dimineţii.

Se gândi ce să-i răspundă, iar în cele din urmă întrebă:

— Cât de departe e craterul interior?

— Cam la cincizeci sau şaizeci de kilometri de cel exterior. Am încercat odată să zbor deasupra lui, acum vreo trei săptămâni – era să-mi prăpădesc avionul.

Jack îşi aminti cum alergase în sus şi-n jos, urlând, după ce

aprinsese focul, în vreme ce avionul se lupta cu vântul. Deci ăla *chiar* fusese Frank.

— Jack, acolo ai fost tot timpul ăsta? îl întrebă Frank, adăugând apoi blând: Cadavrele sunt acolo?

Jack îşi ridică ochii spre el.

Frank păru să înţeleagă. Se aşeză brusc pe pământ, realizând că era adevărat: Alan murise.

Sosiră cei doi oameni cu targa, purtând pantaloni de camuflaj şi jachete, fără tricouri. Unul dintre ei se apropie de Jack.

— *Machela, machela.*

— Zice să te întinzi pe targa.

Dar Jack nu mai avea puteri. Frank şi soldaţii îl ridicară în braţe şi Jack închise ochii. Era, în sfârşit, timpul să se odihnească.

*

Mai târziu, în colibă, Jack află că soldaţii aceia erau fraţi, întreţineau unitatea de aproape doi ani, însă Jack nu-şi amintea să fi zburat pe deasupra colibei. Unul dintre ei îl întrebă pe Frank dacă îi putea da lui Jack ceva de mâncare. Frank încuviinţă. Omul pregăti o strachină cu lapte de capră şi cereale. Jack începu să mănânce, în vreme ce cei trei se învârteau în jurul lui. Termină masa frugală şi continuă să stea întins.

În curtea postului militar era o cadă veche de aramă, pe care soldaţii o umplură cu apă. Frank protestă, temându-se că pielea lui Jack era prea arsă de soare ca să reziste la vreo intervenţie. Dar Jack, neluându-l în seamă, intră în cadă şi se cufundă în apă. Senzaţia de plutire şi de linişte, ştiind că era în sfârşit la adăpost de sălbăticia naturii, era atât de mângâietoare, încât, curând, aţipi din nou.

Se trezi când un ac îi pătrunse în braţ. Sosise elicopterul paramedicilor.

Îl examinară, îi frecară pielea cu loţiune dezinfectantă, îl îmbrăcară cu pantaloni scurţi şi un tricou curat. O femeie zâmbitoare din echipa paramedicilor îi ducea perfuzia, în timp ce îl cărau cu targa în elicopter. Vorbea engleza cu accent american.

— Jack, i-am telefonat mamei tale, în California, zise ea încet. O să vină cu primul avion disponibil, cât de repede va putea.

Văzând cât de uşurat părea Jack la auzul acestor cuvinte, ochii i se umplură de lacrimi.

— Îmi pare rău, zise ea. Numele meu e Nancy Gwara. Am fost la una dintre conferinţele tatălui tău – era un savant strălucit…

Jack încuviinţă.

Elicea elicopterului începu să se învârtă. Închise ochii.

Stătea pe spate şi iarba se vălurea în spatele pleoapelor sale închise. Pentru o clipă, fu iarăşi în mijlocul tribului. Una dintre fete se aplecă deasupra lui Jack. Atunci Stone Boy veni în fugă şi o împinse la o parte, aşezându-se lângă prietenul lui. Avea labele de leu legate la brâu, pentru protecţie…

Spera că Stone Boy se făcuse bine între timp.

*

Întors la centrul de cercetări, la infirmerie, un doctor din armata tanzaniană îi recoltă sânge şi salivă. Asistentele medicale îl cântăriră, îl curăţară cu bureţi săpuniţi şi îi dezinfectară fiecare zgârietură de pe corp cu loţiune antibacteriană. Nancy îi spuse că va mai sta cu perfuzii intravenoase încă vreo câteva zile, ca să-i aducă zahărul din sânge la nivel normal. Doctorul îi verifică inima, îi făcu o radiografie la plămâni şi îi luă din nou pulsul şi temperatura.

— Eşti norocos că aici avem doar utilităţile de bază, glumi Nancy. Acasă, în State, te-am fi băgat la carantină câteva săptămâni.

Frank se plimba în sus şi-n jos prin faţa uşii, aşteptând să termine doctorul şi Nancy. Când aceştia plecară, în sfârşit, intră şi se aşeză lângă patul lui Jack, uitându-se la picioarele lui bandajate.

— Jack, sper că nu te superi, dar am spus despre urmele de paşi celor doi cercetători de aici.

Jack se chirci.

— Sunt oameni în care am toată încrederea. Şi tatăl tău avea. Dacă te simţi destul de în puteri, aş vrea să le povesteşti totul, de-a fir a păr. După cele prin care ai trecut, e de-a dreptul un mister pentru ei cum de ai rezistat. Şi pentru mine la fel. Cinci

săptămâni singur în savană înseamnă o grămadă de timp.

Jack îşi mută privirea de la el.

— Ce zici, Jack? E în regulă?

Jack îşi întoarse ochii şi ridică din umeri.

Frank şovăi, apoi se duse până la uşă şi o deschise. Doi tineri cercetători intrară în salon. Jack îi recunoscu – de la cantină.

— Eu sunt Andre Proust, zise un bărbos cu un accent franţuzesc, purtând o pereche de ochelari cu cele mai groase lentile pe care le văzuse Jack vreodată. Sunt directorul studiilor de supravieţuire de aici.

— Jim Delmore, zise şi celălalt, întinzând mâna şi strângând-o pe a lui Jack. Geolog.

Încercau să-şi ţină în frâu curiozitatea, dar Jack le-o simţea prea bine. Proust îşi scoase ochelarii şi îi şterse de halatul său de laborator.

— Urmele de tălpi pe care le-ai descoperit sunt de-a dreptul extraordinare, Jack, începu el. Sper că-ţi dai seama de asta. Am vrea să-ţi cerem permisiunea de a lua câteva mostre din sit. Putem face vreo câteva teste de laborator ca să stabilim cât de vechi sunt. Făcu o pauză.

— Dar este descoperirea ta. O să-ţi respectăm, bineînţeles, dorinţele. Aşadar, întrebarea de şaizeci şi patru de mii de dolari este: ce ai vrea să facem?

— Trebuie să le raportăm imediat? întrebă Jack.

Proust clătină din cap.

— Jack, adăugă Delmore, când ne hotărâm să facem publică descoperirea, situl va deveni o ştire bombă. Din ceea ce îmi spune Frank, urmele par extraordinare – printre cele mai bine păstrate pe care le-a văzut vreodată.

— Aş vrea să mă uit mai întâi prin hârtiile tatei, zise Jack cu fermitate. Vreau să aflu la ce lucra, în afară de proiectul cu lei.

— Te înţelegem, zise Delmore. Ca să nu mai spunem că faptul că ai su- pravieţuit în savană atât de multă vreme este în sine o poveste extra- ordinară. Oamenii vor pune întrebări. Vor vrea răspunsuri. Ar trebui să te gândeşti la asta.

Jack îşi drese glasul.

— Am nevoie de un timp.

— Oricât doreşti, când te simţi pregătit, zâmbi Proust. *Bonne*

chance![8]

Cei doi se întoarseră şi plecară, închizând uşa în urma lor.

Jack se întoarse către Frank.

— Ce-a fost asta?

— I-ai auzit. Frank se uită drept în ochii lui Jack. Deocamdată, depinde de tine.

Scoase o pungă de plastic din buzunar. Ceva negru atârna înăuntru.

— Poţi să-mi spui ce e asta? întrebă Frank, scoţând obiectul mic şi negru din pungă şi întinzându-i-l.

Jack se uită la el.

— E o piatră de vânătoare, zise. Unde ai găsit-o?

— Pe fundul rucsacului tău. E cioplită la fel ca acelea din Olduvai, dar nu-i nici pe departe la fel de veche.

Rămaseră amândoi tăcuţi pentru o vreme.

— Ce vrei să fac cu ea? întrebă Frank în cele din urmă.

Jack îi luă piatra din mână şi o strânse în pumn.

— Când vrei să vorbeşti, sunt gata să te ascult, Jack.

— Ştiu.

Întoarse piatra în mână, teşită şi ascuţită, atât de vie!

---

[8] 8-Noroc!- în limba franceză, în original(n.tr.)

CAPITOLUL PAISPREZECE

Când mama lui Jack intră pe uşa principală a centrului, braţul lui Nancy Gwara era petrecut pe după mijlocul ei, gata s-o prindă în caz că ar fi leşinat. După ce dormise trei nopţi la infirmerie, Jack ceruse să fie mutat în camera tatălui său şi, în pofida protestelor doctorului, Frank fusese de acord. Asistentele îi pregătiseră un pat lângă biroul de lucru al tatălui său şi alte câteva paturi pe hol, pentru paramedicii care dormeau cu schimbul, ca să-l supravegheze pe Jack toată noaptea.

Auzind uşa cea mare trântindu-se, Jack dădu fuga din cameră în hol. Mama lui alergă spre el, părând cumva mai mică decât şi-o amintea.

— Eşti atât de slab.

Glasul i se frânse.

— Ai crescut în înălţime?

Deopotrivă plângând, zâmbind şi îmbrăţişându-l pe Jack, se lăsă în genunchi, trăgându-şi fiul după ea.

Jack o sărută pe creştet, încercând s-o liniştească. Ea îi pipăi faţa, braţele, umerii, ca să se asigure că era nevătămat.

— Mamă, sunt bine… şopti el, copleşit de faptul că, în clipa aceea, ea era mai fragilă decât el. De ce nu intri să stai jos? întrebă el, arătând spre uşa biroului.

Mama se uită peste umărul lui în cameră, dar aproape imediat închise ochii şi se întoarse cu spatele.

— Încă nu pot intra acolo, Jack. E pur şi simplu prea mult. Tatăl tău…

Jack o îmbrăţişă şi o ţinu strâns.

— Îmi pare atât de rău, şopti el. Tata… chiar n-a vrut să se întâmple nimic rău.

Trupul mamei sale se cutremura, zgâlţâit de suspine. Jack se gândi că poate îl înţelesese, în cele din urmă, pe tatăl său. Era atât de copleşită de emoţie, că abia de mai putea respira. Nancy Gwara îi aduse un pahar cu apă. Ea îl bău, îşi făcu vânt să-şi răcorească faţa şi, încet-încet, îşi recăpătă suflul.

— Jack, dacă eşti de acord, zise Nancy blând, avem un grup de liceeni în vizită pe la laboratoarele de aici. Au auzit de tine. Aş putea să-i aduc peste câteva minute?

Nancy se întoarse spre mama lui.

— Fireşte, depinde de Jack.

Mama lui, surprinsă, se uită la el, dădu din cap şi zise:

— Dragul meu, cum vrei tu. Dacă nu te obosesc copiii ăştia…

Jack se uită la Nancy şi dădu din cap – putea să-i aducă pe elevi. Nancy ieşi, iar copiii năvăliră în centru. Îi aduseseră cadouri – CD-uri şi cartea de onoare a clasei, ca să se semneze. Erau îmbrăcaţi în cămăşi albe, cu fuste şi pantaloni bleumarin. Vorbeau swahili între ei, iar cu Jack, o engleză grăbită.

— Cum a fost prăbuşirea avionului? veni cea dintâi întrebare, din partea unei fete înalte, cu o faţă liniştită şi nişte ochi plini de curiozitate.

Apoi, un puşti pirpiriu întrebă:

— O să se facă un film despre tine?

Jack râse.

— Cum ai reuşit? întrebă o altă fată.

Lui Jack îi veni o idee. Scoase piatra de vânătoare din buzunar.

— Am cioplit o suliţă cu asta, zise el. O să vă arăt cum, dacă găsesc o creangă.

Atunci intră Frank, se uită la Nancy şi bătu cu degetul în ceasul de la mână. Nancy făcu semn către mama lui Jack. Dar pe ea părea să n-o deranjeze; faptul că-l asculta pe Jack stând de vorbă cu puştii îi reda buna dispoziţie. Frank ridică din umeri, iar Jack ieşi cu elevii afară. Cât ai clipi, găsiră un copac lângă cantină care avea exact tipul potrivit de crengi, joase şi drepte.

Jack rupse una şi se apucă de lucru, la o masă din apropiere. Copiii ţineau creanga, iar Jack le arătă cum se dă coaja jos cu piatra şi cum se ciopleşte vârful suliţei. Îi lăsă şi pe ei să încerce, iar ei luară piatra pe rând, chicotind.

— Chiar dacă faceţi o suliţă foarte bună, începu Jack, o să vă ia multă vreme până o să învăţaţi să o aruncaţi exact unde vreţi. Vântul o poate devia, purtând-o mult departe de ţintă. Iar uneori, când noi…

Jack se opri. Îşi dădu seama deodată cât de greu îi venea să vorbească despre vânătoare, să povestească tot ce făcuse în ultimele cinci săptămâni fără să pomenească de Stone Boy.

Reluă cu mai multă grijă:

— Uneori, când îmi ascuţeam suliţa punându-i vârful deasupra focului, se încingea atât de tare, că abia o mai puteam ţine în mână.

Şi suliţa de pe masă se încălzi, de la toate acele mâini micuţe care o întorceau şi o strângeau. Copiii îşi scoaseră pacheţelele de prânz, învelite în folie de aluminiu.

— *Karibu chakula!* Vino şi mănâncă şi tu cu noi, Jack!

Jack împărţi un sandvici cu unul dintre băieţi. Apoi semnă în cartea de onoare a clasei şi scrise dedesubt *Hatawa!*

După plecarea copiilor, pe când Jack şi mama sa se întorceau spre centru, doctorul le ieşi în cale. Făcuse câteva teste cu sângele lui Jack, ca să afle dacă băiatul fusese expus la vreun virus sau parazit din savană. Febra galbenă, boala somnului şi febra tifoidă erau probleme serioase.

— Tocmai au venit rezultatele, Jack, zise doctorul, fluturând o foaie de hârtie.

Jack îşi ţinu respiraţia.

— Nu ştiu cum se poate aşa ceva, dar toate sunt negative. Eşti perfect sănătos.

Mama lui răsuflă prelung. Jack îi zâmbi.

— Vezi? Sunt bine.

Făcându-i cu ochiul, îi trecu mâna prin păr.

— Eşti un copil foarte rezistent. Se întoarse din nou către centru şi adăugă: — Bine, hai s-o facem şi pe-asta!

Jack o luă de mână şi o conduse în clădirea centrului de cercetări, de-a lungul holului lung, pavat cu gresie, în biroul lui Alan Conran. Rafturi ticsite căptuşeau un perete, pline cu o

mulţime de articole anatomice şi ziare academice şi un enorm atlas legat în piele. Printre cărţile înghesuite pe rafturi erau şi obiecte din expediţiile lui: o păstaie, un colţ de leu, un ou gol de struţ. Mai multe cutii, pline cu hârtiile tatălui său, stăteau în mijlocul camerei, lângă birou. Un alt perete era plin cu fotografii ale lui Jack la diferite vârste şi una înrămată, cu întreaga familie. În ea, Jack stătea între părinţii săi, în faţa fostei lor case din Pasadena.

Mama lui Jack întinse mâna spre fotografia aceea.

— Mi-e dor de casa asta. Am fost fericiţi în ea.

— Vreau să rămân aici, mamă, zise Jack deodată.

Mama lui se schimbă la faţă.

— Vreau să ştiu tot despre cercetările tatei. Căuta ceva acolo, în afară de lei. Nu pot încă să-mi dau seama ce, dar simt nevoia să aflu despre ce era vorba. Tot ce mi s-a întâmplat a început aici, în camera asta. Mamă, nu mă pot întoarce în California.

— Jack, răspunse ea, lipindu-şi palmele de obrajii lui. Nici nu pot să-mi închipui prin ce ai trecut acolo. Habar n-ai cât am fost de aproape de a-mi pierde orice speranţă că te voi mai vedea vreodată. Dar iată că eşti aici.

Făcu o pauză.

— Doctorul spune că eşti destul de întremat cât să poţi călători. Mai odihneşte-te vreo câteva zile. După aceea vom merge acasă, iar lucrurile se vor întoarce iarăşi la normal. Prietenii tăi se vor bucura să te vadă.

— Mamă, zise Jack cu blândeţe, nu înţelegi. Tata şi-a petrecut toată viaţa încercând să priceapă un singur lucru: cum au evoluat oamenii şi de ce. Când a murit, a fost la un pas de a găsi răspunsul. Cred că eu am fost chiar şi mai aproape. Dacă ne întoarcem acasă acum, n-o să ştiu niciodată cu siguranţă.

O expresie pierdută se întipări pe faţa mamei sale.

— Am atât de multe lucruri pe care aş vrea să ţi le spun, mamă, adăugă Jack, strângând în pumn piatra din buzunar. Dar am nevoie de timp. Te rog!

Mama lui rămase nemişcată pentru o clipă, uitându-se tăcută la fotografii.

— Vrei să mă laşi singură un minut, Jack?

Jack încuviinţă şi ieşi încet din cameră, închizând uşa în urma lui. Stătu pe hol, privind pe fereastră, plimbându-şi ochii peste

ţinutul care, deşi aproape că-l omorâse, îl făcuse să se simtă mai viu decât ar fi crezut vreodată că ar fi cu putinţă. Soarele lumina printre nori, în depărtare, făcându-i să strălucească. Jack nu se vedea întorcându-se în California, la clătitele de duminică şi la fotbalul de după orele de şcoală, câtă vreme ştia că tribul lui Stone Boy se afla undeva, dincolo de crestele vulcanului. Trebuia să se întoarcă la ei.

După un timp ce i se păru o veşnicie, uşa camerei tatălui său se deschise. Jack se întoarse către mama lui, plin de nădejde.

— Cred, zise ea, că în camera tatălui tău ar trebui nişte mobilă nouă. Pariez că Frank ştie de unde se poate face rost de un birou bun pe aici. Tu ce zici?

Lui Jack începu să-i bată inima mai repede.

— Deci putem rămâne?

— Ştii, începu mama lui, tatăl tău şi cu mine nu prea ne-am înţeles asupra vreunui lucru. Dar amândoi am avut întotdeauna încredere în tine. Dacă asta îţi doreşti cu adevărat, atunci da, putem rămâne.

Jack chiui şi o luă în braţe.

— Mulţumesc!

— Vino, zise mama lui. Mai bine despachetez bagajele. S-ar putea să mai stăm pe aici o vreme.

Porniră împreună să străbată holul.

— O să-ţi placă, mamă, turui Jack cu însufleţire. O să fie grozav.

— Nu sunt prea sigură de asta, zise mama lui, zâmbind. Am auzit că în seara asta avem antilopă la cină.

Jack rânji.

— Nicio grijă. E puţin cam tare, la început, dar o să te obişnuieşti.

*

Îndreptându-se spre dormitoare, mama lui Jack se opri deodată, imediat ce trecură de poarta principală.

— O, Jack, nu pot să cred – mi-am lăsat geanta în biroul tatălui tău. Stai puţin… vin imediat.

Şi se întoarse grăbită la centru.

Jack se rezemă de un copac de lângă poartă şi se uită atent

prin desişul de dincolo de ea. O pasăre-secretar mergea cu paşi înalţi prin iarbă, scuturându-şi penele lungi de pe cap. Mai multe girafe se adunaseră în jurul unui copac, la vreo câteva sute de metri distanţă, cu gâturile întinse ca să ajungă la crengile din vârf. Soarele cobora spre apus – aceeaşi direcţie în care pornise în zbor cu tatăl lui, cu numai cinci săptămâni în urmă. Atât de multe se schimbaseră de atunci! Se simţea o cu totul altă persoană decât băiatul care sosise la centru. „Şi dacă n-aş fi venit niciodată în Africa?” se întrebă Jack. „Oare tata ar mai fi fost încă în viaţă dacă n-aş fi descoperit niciodată urmele alea? Dar ar fi încercat oricum să zboare şi peste al doilea inel al craterului. Sigur şi-ar fi asumat riscul ăsta, cu sau fără mine.”

Dar Stone Boy? Oare Stone Boy ar fi cutreierat savana de unul singur?

Deodată, o siluetă întunecată îi atrase atenţia. Cam de înălţimea lui sau poate doar cu vreo câţiva centimetri mai scundă, se îndrepta spre el, mergând în două picioare. Inima începu să-i bată nebuneşte. Stone Boy venise după el? În clipa aceea, soarele se ascunse dincolo de linia orizontului şi silueta întunecată se dovedi a fi a unui bărbat – prietenul tatălui său, Frank, ieşise la o plimbare.

Jack zâmbi. Totul era în regulă. Cumva, în adâncul sufletului, ştia că Stone Boy era în viaţă. Mâine, soarele o să fie la fel de strălucitor şi de fierbinte deasupra savanei ca atunci când Jack şi Stone Boy vânaseră cu suliţele. Stone Boy şi tribul vor ieşi curând împreună la vânătoare. Totul avea să fie o provocare în noul lor loc de trai, probabil mulţi ani de acum încolo. Dar, treptat, aşa cum oamenii au facut-o de-a lungul epocilor, aveau să se adapteze, să înveţe, să evolueze. Aveau să supravieţuiască.

www.corintjunior.ro

ISBN: 978-973-128-238-1

